

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОЈВОДИНАШУМЕ“, ПЕТРОВАРАДИН
ЗА 2013. ГОДИНУ**

**Број: 400-122/2014-06/9
Београд, 2. децембар 2014. године**

С а д р ж а ј

**ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја..... 3**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања..... 5**

ПРИЛОГ I КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

**ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ
ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
"ВОЈВОДИНАШУМЕ", ПЕТРОВАРАДИН ЗА 2013.
ГОДИНУ**

**ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
"ВОЈВОДИНАШУМЕ", ПЕТРОВАРАДИН ЗА 2013.
ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОЈВОДИНАШУМЕ“, ПЕТРОВАРАДИН ЗА 2013. ГОДИНУ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног предузећа „Војводинашуме“ Петроварадин (у даљем тексту: Предузеће или ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин) за 2013. годину и то: 1) Биланса стања; 2) Биланса успеха; 3) Извештаја о токовима готовине; 4) Извештаја о променама на капиталу и 5) Напомена уз финансијске извештаје.

Основ за вршење ревизије чине Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), Закон о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ број 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Пословник Државне ревизорске институције („Службени гласник РС“ број 9/2009), Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2014. годину, Закључак о спровођењу ревизије број 400-122/2014-06 од 20. јануара 2014. године, Међународни стандарди ревизије (ISA) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о овим финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције („Службени гласник РС“, број 9/2009) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди захтевају да поступимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и

процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, било услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија, такође, укључује процену адекватности примењених рачуноводствених политика и значајних процена извршених од стране руководства, као и оцену целокупне презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да ревизија финансијских извештаја ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину, коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основ за мишљење са резервом

1) Процењена вредност шума као биолошких средстава, у Билансу стања Предузећа на дан 31.12.2013. године од 6.667.220 хиљада динара не одражава њихову фер вредност умањену за трошкове продаје у смислу МРС 41 Пољопривреда.

Исказана вредност грађевинских објеката, постројења и опреме од 1.798.312 хиљада динара, применом усвојеног начина вредновања по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности, због чињенице да постоји велики број средстава која су и даље у употреби, а немају садашњу вредност, такође не представља њихову реалну вредност, у смислу МРС 16 Некретнине, постројења и опрема.

Процењена вредност залиха недовршене производње и готових производа дрвних сортимената од 161.623 хиљаде динара не укључује вредност посеченог дрвета као директног материјала, при чему се ове залихе вреднују применом различитих критеријума у огранцима, због чега исте нису вредноване у смислу МРС 2 Залихе.

Тakoђе, примењени начин обрачуна резервисања за шуме по огранцима предузећа има за последицу увећане расходе, односно мањи нето добитак за 2013. годину, а већа дугорочна резервисања.

Нисмо били у могућности да утврдимо ефекте ових неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2013. годину.

2) У Билансу стања на дан 31.12.2013. године више су исказани одложени приходи и примљене донације, а мање нераспоређена добит за 18.816 хиљада динара, а у Билансу успеха за 2013. годину мање је исказан нето добитак за исти износ, због неизвршеног укидања примљених донација за изведене радове неге и заштите шума у 2013. години.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима финансијски положај ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин на дан 31. децембар 2013. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима у Републици Србији.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

Предузеће располаже шумама књиговодствене вредности у износу од 450.357 хиљада динара, у оквиру Шумског газдинства Сомбор, на левој обали Дунава, укупне површине од 5.072 ha, а које су евидентирани у катастарским књигама Републике Хрватске, а шумама и шумским земљиштем површине 591 ha, на десној обали Дунава, које је евидентирано у катастарским књигама Републике Србије не располаже, с обзиром да се налазе у Републици Хрватској, а исте нису исказане у пословним књигама Предузећа.

Не изражавамо резерву по овом питању.

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Извршили смо ревизију правилности пословања ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин за 2013. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин за 2013. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припремање и презентацију финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину је такође дужно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима, у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност укључује и изражавање мишљења да ли су активности, трансакције и информације које су исказане у финансијским извештајима по свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима у Републици Србији.

Ова одговорност укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказана имовина, обавезе, капитал и остварени приходи и извршени расходи у складу са намером законодавца, односно у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености.

Сматрамо да ревизија правилности пословања ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину, коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основ за мишљење са резервом

1) Предузеће је у 2012. години, а на основу Плана набавки за 2013. годину, покренуло 15 поступака јавних набавки, укупне процењене вредности 688.557 хиљада динара, иако у моменту покретања тих поступака није наступила календарска 2013. година у којој се извршава План набавки за 2013. годину, као и да за исте нису била предвиђена средства у Годишњем програму пословања за 2013. годину, јер је оснивач на исти дао сагласност тек 30.1.2013. године, што није у складу са чланом 27. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

2) Предузеће није у потпуности успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, као ни интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

3) За део објеката који су исказани у оквиру инвестиционих некретнина, а издати су у закуп у ранијем периоду, односно у 2013. години, које чине некретнина (рибњак) у површини 53,34 ha и објекти - пословни простор површине 2.541 m², Предузеће није прибавило сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије, у складу са чланом 8а Закона о средствима у својини Републике Србије, односно Дирекције за имовину Републике Србије или надлежног органа Аутономне Покрајине Војводине, у складу са чланом 22. Закона о јавној својини.

За део наведених објеката (рибњак Слезен, Моровић и хотел Обедска бара, Обреж) Предузеће је, пре издавања у закуп, подносило захтеве за издавање сагласности Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије.

4) Основне зараде запослених које чине обрачунате и исплаћене зараде у 2013. години, због различитих цена рада, које се примењују код обрачуна зарада за Дирекцију, као и за сваки огранак посебно, утврђене су у различитим износима у зависности од тога у ком организационом делу – огранку се рад обавља, што за последицу има да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, као и чланом 38. Правилника о раду.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, трансакције и информације које су приказане у финансијским извештајима ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године су у складу са прописима у Републици Србији, датим овлашћењима и планираном сврхом.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

Предузеће није уписало вредност државног капитала у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре у складу са одредбама члана 9. Закона о јавним предузећима.

Не изражавамо резерву по овом питању.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 2. децембар 2014. године

ПРИЛОГ I

КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

Садржај

1. Кључне неправилности у ревизији финансијских извештаја.....	3
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја.....	4
3. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања	6
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	9

1. Кључне неправилности у ревизији финансијских извештаја

1) Као што је наведено под тачком 7.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је у својим Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да шуме процењује по основу природног прираста, иако својим рачуноводственим политикама није утврдило начин процењивања биолошких средстава која у материјалном погледу чине најзначајнију позицију имовине Предузећа.

Предузеће није, преласком на Међународне рачуноводствене стандарде, 1.1.2004. године, као и на дан 31.12.2013. године, вредновало шуме као биолошко средство по фер вредности умањеној за трошкове продаје, него је процену вредности шума вршило као и у претходном периоду према Правилнику о начину утврђивања количине дрвне масе квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности из 1988. године.

Процењена вредност шума, на дан 31.12.2013. године, од 6.667.220 хиљада динара не одражава њихову фер вредност умањену за трошкове продаје у смислу МРС 41 Пољопривреда.

2) Као што је наведено под тачком 7.2.3. и 7.2.4. Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2013. години као и претходном периоду, вршило преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, као и усвојеним рачуноводственим политикама, односно није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што има за последицу исказивање значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају садашњу вредност.

Поред наведеног, нисмо се уверили да исказана вредност грађевинских објеката као и постројења и опреме на дан 31.12.2013. године од 1.798.312 хиљада динара, применом усвојеног начина вредновања по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности, представља њихову реалну вредност, у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема.

3) Као што је наведено под тачком 7.2.3. Напомена уз Извештај, у оквиру грађевинских објеката у припреми, огранак Панчево исказује 6 апартмана на Копаонику у вредности од 13.217 хиљада динара, које је Предузеће евидентирало у пословним књигама на основу Деобног биланса са ЈП Србијашуме на дан 31.12.2002. године.

Предузеће није вршило нова улагања на овом објекту, није извршен попис апартмана у оквиру редовног годишњег пописа, нити је Предузеће укњижено као власник на наведеној непокретности у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима. Пред Привредним судом у Београду, против ЈП Србијашуме, Београд, покренута је тужба ради утврђивања права сувласништва на наведеној непокретности.

4) Као што је наведено под тачком 7.2.6. Напомена уз Извештај, Предузеће није рачуноводственим политикама утврдило начин процењивања основног стада, а огранци процењују основно стадо применом различитих критеријума (ШГ Панчево процењује

дивљач по набавној вредности умањеној за амортизацију, а остали огранци примењују различите цене дивљачи).

5) Као што је наведено под тачком 7.4. Напомена уз Извештај, због чињенице да у цену коштања дрвних сортимената није укључена вредност посеченог дрвета као директног материјала и различитог вредновања залиха недовршене производње и готових производа по огранцима, нисмо били у могућности да потврдимо да су процењене залихе недовршене производње и готових производа Предузећа у износу од 161.623 хиљаде динара, реално вредноване са стањем на дан 31.12.2013. године.

6) Као што је наведено под тачком 7.12. Напомене уз Извештај, огранци Предузећа у 2013. години нису вршили резервисања за шуме на основицу коју чини тржишна вредност дрвних сортимената на месту сече како је утврђено Правилником о резервисању за обнову - репродукцију шума, него на већу продајну вредност, односно на основу процењене вредности резервисања планске службе за 2014. годину, због чега су исказали веће расходе по овом основу, чиме је потцењен нето добитак и прецењена дугорочна резервисања у финансијским извештајима Предузећа за 2013. годину. Због природе рачуноводствених евиденција није било могуће утврдити ефекте на финансијске извештаје Предузећа за 2013. годину.

7) Као што је наведено под тачком 8.1.4.1. Напомена уз Извештај, Преузеће није, за извршене радове неге и заштите шума у 2013. години, у вредности 18.816 хиљада динара извршило укидање примљених донација од Буџетског фонда за шуме Аутономне Покрајине Војводине у корист прихода за 2013. годину, у складу са МРС 20 Рачуноводство државних давања и државне помоћи.

РИЗИК

За кључне неправилности од тачке 1) до 7), због погрешних финансијских извештаја постоји ризик погрешних одлука руководства Предузећа, органа управљања и оснивача, као и других субјеката – корисника финансијских извештаја.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Државна ревизорска институција препоручује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин да:

1) Рачуноводственим политикама утврди начин вредновања шума као биолошких средстава у складу са МРС 41 Пољопривреда и усвоји јединствене процедуре у вези са процењивањем вредности шума и активирањем нових засада шума које би се доследно примењивале за сва шумска газдинства у оквиру Предузећа, те да у складу са тим изврши процену вредности шума у финансијским извештајима за 2014. годину. (Напомена 7.2.2. – Препорука 4)

2) С обзиром на значајне вредности грађевинских објеката и опреме који се налазе у употреби и немају садашњу вредност, као и њихов број, изврши анализу усвојених рачуноводствених политика у погледу њихове процене, те преиспита корисни век употребе грађевинских објеката и опреме и изврши промену процене на начин да

прилагоди стопе амортизације новим околностима, те изврши потребне корекције у пословним књигама. (Напомена 7.2.4. – Препорука 6)

3) За апартмане на Копаонику који су стечени по деобном билансу са ЈП Србијашуме, изврши тестирање обезвређења и утврди надокнадиву вредност у смислу МРС 36 Обезвређење имовине, те спроведе одговарајућа књижења у пословним књигама. (Напомена 7.2.3. – Препорука 5)

4) Рачуноводственим политикама уреди начин процењивања основног стада у оквиру биолошких средстава у складу са МРС 41 Пољопривреда и у складу са усвојеним политикама изврши процену вредности основног стада, а корекције искаже у пословним књигама. (Напомена 7.2.6. – Препорука 8)

5) Рачуноводственим политикама односно проценама уреди јединствен начин процењивања залиха недовршене производње и готових производа, са циљем реалног вредновања и осигура њихову примену по огранцима, те да у складу са тим изврши обрачун залиха недовршене производње и готових производа односно њихову процену у финансијским извештајима за 2014. годину. (Напомена 7.4. – Препорука 9)

6) Изврши исправку вредности других потраживања у износу 5.302 хиљаде динара која чине потраживање од ЈП Србијашуме у износу 2.344 хиљаде динара по деобном билансу из 2002. године и потраживање од стечајног дужника Масом доо, Нови Сад у износу 2.958 хиљада динара због неизвесности у погледу наплате. (Напомена 7.6.2. – Препорука 10)

7) Утврди по ком основу су настале статутарне и друге резерве у износу од 408.500 хиљада динара исказане у ШГ Панчево у ранијем периоду, те уколико оне представљају друге облике капитала, у складу са тим изврши корекције у пословним књигама. (Напомена 7.11.4. – Препорука 12)

8) Доследно сагледа политику резервисања за шуме, у контексту захтева МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина и Закона о шумама, са циљем реалне и законите процене ових средстава као и њиховог коришћења за планиране намене, код свих огранака на истоветан начин, те у том смислу доследно и принципијелно рачуноводственим политикама уредити процену резервисања за шуме, која ће бити одраз најбоље могуће процене ових издатака у наредном периоду.

У складу са наведеним, да изврши обрачун резервисања за шуме за 2014. годину, на начин да се резервисања за шуме преиспитају и коригују ради одражавања најбоље текуће процене у складу са захтевима МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, а утврђене ефекте искаже у финансијским извештајима за 2014. годину. (Напомена 7.12.1. – Препорука 13)

9) Донесе јединствене процедуре у вези са укидањем донација у корист прихода и да спроведе њихову примену по шумским газдинствима са циљем реалног исказивања прихода у години у којој су настали трошкови повезани са давањем, односно када су радови заиста извршени, у складу са МРС 20 Рачуноводство државних давања и државне помоћи. (Напомена 8.1.4.1. – Препорука 14)

3. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања

1) Као што је наведено под тачком 5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није у потпуности успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је наведено под тачком 5.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

РИЗИК

Неадекватан систем финансијског управљања и контроле може да доведе у потешкоће или до поремећаја у пословању Предузећа, односно може угрозити остваривање основних циљева Предузећа на ефикасан и економичан начин, а нефункционисање интерне ревизије у пуном обиму, отежава остваривање циљева Предузећа, јер није обезбеђена независна процена адекватности и функционисања постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања корисником јавних средстава.

3) Као што је наведено под тачком 6. Напомена уз Извештај,

- Евидентирање радњи и аката током поступка јавне набавке у Дирекцији и огранцима није једнообразно, евиденције не садрже све податке о радњама и актима у поступку јавне набавке, а углавном садрже податке о уговору и реализацији уговора (предмет јавне набавке, податке о уговору и укупном износу реализације). У току ревизије, у огранцима су сачињене евиденције о свим фазама у току поступка јавне набавке, али није успостављена јединствена евиденција на нивоу Предузећа.

- Предузеће је у 2012. години, на основу Плана набавки за 2013. годину, покренуло поступке јавних набавки број ЈП-1, ЈП-2, ЈП-3, ЈП-4, затим 6 поступака јавних набавки адвокатских услуга редни број 137, као и јавне набавке број 1/13, 2/13 и 3/13 у огранку Сремска Митровица, јавне набавке број 1 и број 2 у огранку Ловотурс, чија је укупна процењена вредност 688.557 хиљада динара, иако у моменту покретања тих поступака није наступила календарска 2013. година у којој се извршава План набавки за 2013. годину, као и да за исте нису била предвиђена средства у финансијском плану наручиоца за 2013. годину, јер је на Годишњи програм пословања за 2013. годину оснивач дао сагласност тек 30.1.2013. године, што није у складу са чланом 27. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

РИЗИК

Неевидентирање радњи и аката током поступка јавне набавке, као и покретање поступака јавних набавки иако нису испуњени законски услови, су поступања противна обавезујућим одредбама закона чија правна последица може бити прекршајна одговорност, са могућим материјалним издацима, а поред правног може утицати и на репутациони ризик.

4) Као што је наведено под тачком 7.2.5. Напомена уз Извештај за део објеката који су исказани у оквиру инвестиционих некретнина, а издати су у закуп у ранијем периоду, односно у 2013. години, које чине некретнина (рибњак) у површини 53,34 ha и објекти - пословни простор површине 2.541 m², Предузеће није прибавило сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије, у складу са чланом 8а Закона о средствима у својини Републике Србије, односно Републичке дирекције за имовину Републике Србије или надлежног органа Аутономне Покрајине Војводине, у складу са чланом 22. Закона о јавној својини.

За део наведених објеката (рибњак Слезен, Моровић и хотел Обедска бара, Обреж) Предузеће је, пре издавања у закуп, подносило захтеве за издавање сагласности Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије.

РИЗИК

Уговори о давању у закуп непокретности у јавној својини без сагласности, односно претходне сагласности надлежног органа могу бити основ за поништај у судском поступку, као и за одговорност за штету савесној уговорној страни, са могућим последицама на одлив јавних средстава за непланиране сврхе.

5) Као што је наведено под тачком 7.11.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није уписало вредност државног капитала у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре у складу са одредбама члана 9. Закона о јавним предузећима.

6) Као што је наведено под тачком 8.2.3. Напомена уз Извештај:

- Описи послова помоћника директора и директора огранака садржани су у Правилнику о систематизацији послова и задатака, међутим нису вредновани Правилником о раду, којим је утврђен број бодова за све остале врсте послова, већ искључиво уговорима о раду (које закључује директор), а којима се утврђује зарада ових запослених у висини уговореног броја бодова, као и по основу остварених резултата рада. У обрачунима зарада постоје разлике у погледу цене рада лица са посебним овлашћењима и одговорностима, у односу на остале запослене, као и уговореног броја бодова директора огранака, иако према опису послова обављају исте послове, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, као и чланом 38. Правилника о раду.

- Основне зараде запослених које чине обрачунате и исплаћене зараде у 2013. години, због различитих цена рада, које се примењују код обрачуна зарада за Дирекцију, као и за сваки огранак посебно, утврђене су у различитим износима у зависности од тога у ком организационом делу – огранку се рад обавља, што за последицу има да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, као и чланом 38. Правилника о раду.

- По огранцима је утврђен различит број бодова за исту врсту послова по основу стручне спреме запосленог који обавља послове, јер је примењиван члан 40. став 1. Правилника о раду, у делу који одређује да „у случају утврђене алтернативне стручне спреме, не може се утврдити већи број бодова од највишег броја бодова утврђеног за

степен стручне спреме који запослени стварно има“, што је такође имало за последицу да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, јер одређивање алтернативне стручне спреме не може да има за последицу разлике у вредновању исте врсте посла.

- Правилник о систематизацији послова и задатака и Правилник о раду нису усклађени, јер у огранцима постоје послови који су садржани у Правилнику о систематизацији послова и задатака, а нису вредновани у Правилнику о раду (нпр. возач лаког трактора за узгој, возач трактора иверача, чувар објекта ноћу, пословођа на узгоју), а са друге стране, Правилником о раду вреднована су радна места која под тим називима не постоје у Правилнику о систематизацији послова и задатака (нпр. тракториста I, тракториста II, тракториста III, механичар, аутомеханичар I, механичар, аутомеханичар IV).

- Према уговорима о раду постоје запослени чији послови нису вредновани у Правилнику о раду (нејасан начин одређивања броја бодова), запослени распоређени на послове са истим називом, а различитим бројем бодова, запослени са мањим бројем бодова од бодова утврђених Правилником о раду, као и запослени који према уговорима о раду имају већи број бодова од бодова утврђених Правилником о раду.

- Правилником о нормама и нормативима предвиђено је да се регулише утврђивање, праћење и измена радних норми и норматива за потрошњу. Међутим, норме од којих зависи број бодова и обрачун зарада запослених који обављају нормиране послове, као ни послови који се нормирају нису утврђени наведеним правилником нити другим интерним актом.

У правилу се норме и нормативи узимају из стручне литературе или се користе други документи који нису утврђени наведеним правилником нити другим интерним актом. Норме нису потпуне, негде се примењују локалне норме из ранијег периода (искуствене норме), а емпиријски се коригују према промењеним условима на самом терену. На тај начин је онемогућена контрола повећања, односно смањења примењених норми.

РИЗИК

Правна последица поступања противно одредбама Закона о раду, на начин да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, јесте одговорност за штету, могућност судских спорова, као и могући одлив/резервисање јавних средстава за непланиране сврхе.

Правни ризик неусклађености Правилника о систематизацији послова и задатака и Правилника о раду, има за последицу неусклађене уговоре о раду, који могу бити основ за покретање судских спорова против Предузећа због одговорности за штету, са могућим одливом јавних средстава за непланиране сврхе.

Због непостојања јединствених и прописаних норми могућ је субјективизам код одређивања норми уместо реално утврђених норми, што може имати за последицу неправилности код обрачуна зарада, као и незаконит одлив јавних средстава.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин да:

1) Успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013), који подразумева и усвајање стратегије управљања ризицима. (Напомена 5.1. – Препорука 1)

2) Успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013). (Напомена 5.2. – Препорука 2)

3) Успостави јединствену и једнообразну евиденцију и евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке. (Напомена 6. – Препорука 3)

4) За пословне објекте, као и некретнину – рибњак Слезен, који су издати у закуп прибави сагласности надлежног органа у складу са чланом 22. Закона о јавној својини. (Напомена 7.2.5. – Препорука 7)

5) Упише капитал, односно предузме мере у циљу усаглашавања вредности државног капитала у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре са државним капиталом исказаним у пословним књигама. (Напомена 7.11.1. – Препорука 11)

6) Усвоји јединствену процедуру којом ће уредити начин коришћења службених возила и машина, као и праћења, односно контроле потрошње горива и мазива. (Напомена 8.2.2. – Препорука 15)

7) Надзорни орган са директором закључи уговор о раду на одређено време у складу са одредбама члана 18. тачка 13) Закона о јавним предузећима. (Напомена 8.2.3. – Препорука 16)

8) У складу са Законом о раду, зараде лица са посебним овлашћењима и одговорностима уреди Правилником о раду, односно општим актом којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених из радног односа. (Напомена 8.2.3. – Препорука 17)

- Правилником о раду, односно општим актом којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених из радног односа, у складу са Законом о раду, утврди критеријуме за утврђивање цене рада и да утврђену цену рада јединствено примењује приликом обрачуна зарада запослених у Дирекцији и огранцима. (Напомена 8.2.3. – Препорука 18)

- Општи акт који уређује права, обавезе и одговорности запослених усагласи са општим актом који уређује систематизацију послова, те да уговоре о раду са

запосленима и обрачун зарада усклади са овим актима. (Напомена 8.2.3. – Препорука 19)

9) Усвоји јединствен акт, односно процедуре за послове који се нормирају и да утврди норме и нормативе који се примењују. (Напомена 8.2.3. – Препорука 20)

10) Контролу истинитости, рачунске тачности и формалне исправности путних налога врши на начин утврђен Правилником о рачуноводству. (Напомена 8.2.8. – Препорука 21)

11) Усвоји процедуре за коришћење средстава репрезентације и употребу платних картица, као и да критеријуме за коришћење средстава репрезентације обелодани у годишњем програму пословања. (Напомена 8.4. – Препорука 22)

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, Јавно предузеће „Војводинашуме“, Петроварадин, дужно је да поднесе Институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности у пословању у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОЈВОДИНАШУМЕ“,
ПЕТРОВАРАДИН ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	14
2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	15
3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	16
4. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА И ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ	21
5. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА	22
<i>5.1. Интерна контрола</i>	<i>22</i>
<i>5.2. Интерна ревизија.....</i>	<i>26</i>
6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	28
<i>6.1. Неправилности у поступцима јавних набавки.....</i>	<i>35</i>
<i>6.2. Набавке без спроведеног поступка јавне набавке.....</i>	<i>54</i>
7. БИЛАНС СТАЊА	55
<i>7.1. Нематеријална улагања.....</i>	<i>55</i>
<i>7.2. Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства.....</i>	<i>57</i>
<i>7.2.1. Земљиште</i>	<i>57</i>
<i>7.2.2. Шуме.....</i>	<i>59</i>
<i>7.2.3. Грађевински објекти</i>	<i>61</i>
<i>7.2.4. Постројења и опрема</i>	<i>62</i>
<i>7.2.5. Инвестиционе некретнине</i>	<i>63</i>
<i>7.2.6. Основно стадо.....</i>	<i>65</i>
<i>7.2.7. Некретнине, постројења и опрема у припреми</i>	<i>66</i>
<i>7.3. Дугорочни финансијски пласмани</i>	<i>67</i>
<i>7.4. Залихе.....</i>	<i>68</i>
<i>7.5. Стална средства намењена продаји</i>	<i>71</i>
<i>7.6. Потраживања.....</i>	<i>71</i>
<i>7.6.1. Потраживања по основу продаје.....</i>	<i>72</i>
<i>7.6.2. Друга потраживања</i>	<i>73</i>
<i>7.7. Краткорочни финансијски пласмани.....</i>	<i>77</i>
<i>7.8. Готовински еквиваленти и готовина.....</i>	<i>79</i>
<i>7.9. Порез на додату вредност и активна временска разграничења.....</i>	<i>84</i>
<i>7.10. Одложена пореска средства</i>	<i>85</i>
<i>7.11. Капитал.....</i>	<i>85</i>
<i>7.11.1. Државни капитал</i>	<i>85</i>
<i>7.11.2. Остали основни капитал.....</i>	<i>86</i>
<i>7.11.3. Неуплаћени уписани капитал.....</i>	<i>86</i>
<i>7.11.4. Резерве.....</i>	<i>86</i>
<i>7.11.5. Нереализовани губици по основу хартија од вредности</i>	<i>86</i>
<i>7.11.6. Нераспоређени добитак</i>	<i>87</i>
<i>7.12. Дугорочна резервисања.....</i>	<i>87</i>

7.12.1. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	87
7.12.2. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	90
7.12.3. Остала дугорочна резервисања	91
7.13. Дугорочне обавезе	91
7.14. Краткорочне финансијске обавезе	91
7.15. Обавезе из пословања	91
7.16. Остале краткорочне обавезе	92
7.17. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	93
7.18. Одложени приходи и примљене донације	94
7.19. Обавезе по основу пореза на добитак	97
7.20. Ванбилансна актива и пасива	97
7.21. Интерни односи између огранака и Дирекције	97
8. БИЛАНС УСПЕХА	97
8.1. Пословни приходи	98
8.1.1. Приходи од продаје	98
8.1.2. Приходи од активирања учинака и робе.....	101
8.1.3. Повећање вредности залиха учинака	101
8.1.4. Остали пословни приходи.....	101
8.1.4.1. Приходи од премија, субвенција и донација	102
8.1.4.2. Други пословни приходи.....	104
8.2. Пословни расходи	104
8.2.1. Набавна вредност продате робе.....	105
8.2.2. Трошкови материјала	105
8.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи.....	106
8.2.4. Трошкови накнада по уговору о делу	113
8.2.5. Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	113
8.2.6. Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора.....	114
8.2.7. Трошкови накнада члановима управног (надзорног) одбора.....	115
8.2.8. Остали лични расходи и накнаде.....	116
8.3. Трошкови амортизације и резервисања	117
8.4. Остали пословни расходи	117
8.5. Финансијски приходи	122
8.6. Финансијски расходи	123
8.7. Остали приходи	123
8.8. Остали расходи	124
8.9. Нето добитак – губитак пословања које се обуставља	125
8.10. Нето добитак	125
9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	125
10. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	125
11. ОБЕЛОДАЊИВАЊА У НАПОМЕНАМА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ .	126

12. СУДСКИ СПОРОВИ 126

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Јавно предузеће “Војводинашуме”, Петроварадин, основано је Одлуком о оснивању ЈП “Војводинашуме” од 8. маја 2002. године, коју је донела Скупштина Аутономне Покрајине Војводине. У периоду од 1991. до 2002. године, пословало је у оквиру Јавног предузећа Србијашуме, Београд.

Оснивач Предузећа је Аутономна Покрајина Војводина, а у име оснивача, права оснивача врши Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Предузеће је уписано у судски регистар Решењем Трговинског суда у Новом Саду, број I ФИ. 2147/2002 од 11. јуна 2002. године (рег. уложак 1-23478). Превођење у Регистар привредних субјеката извршено је Решењем Агенције за привредне регистре број БД 14059/2005 од 4. маја 2005. године.

Седиште Предузећа је у Петроварадину на адреси Прерадовићева 2.
ПИБ је 101636567, а МБ је 08762198.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине је, 14. фебруара 2013. године, доношењем Покрајинске скупштинске одлуке о Јавном предузећу „Војводинашуме“ („Службени лист АП Војводине“, бр. 4/2013) извршила усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 119/2012). Мишљења смо да оснивачки акт Предузећа не садржи све елементе прописане чланом 5. Закона о јавним предузећима, а нарочито услове и начин задуживања и не одређује имовину која се не може отуђити (члан 5. став 1. тачка 6) и 10).

Управни одбор је, вршећи функцију надзорног одбора Предузећа, дана 15. марта 2013. године, под бројем 144/XXII-2а, донео Статут ЈП „Војводинашуме“, на који је сагласност дала Влада Аутономне Покрајине Војводине, дана 5. априла 2013. године, решењем које је објављено у „Службеном листу АП Војводине“ број 12/2013.

На основу одредаба Закона о јавним предузећима, оснивач, односно Влада Аутономне Покрајине Војводине је Решењем број 023-98/2013, дана 11. децембра 2013. године именовала директора Предузећа на период од четири године.

Предузеће је основано за газдовање шумама и шумским земљиштем у државној својини, као добром од општег интереса, на територији Аутономне Покрајине Војводине са претежном делатношћу гајење шума и остале шумарске делатности којој нарочито припадају: гајење, одржавање, и обнова шума, реконструкција и мелиорација деградираних шума и шикара, производња шумског семена и садног материјала и подизање нових шума и шумских засада; заштита шума; производња шумских сортимената и коришћења других шумских производа и њихов транспорт; коришћење шума за рекреацију, узгој и лов дивљачи и друго коришћење шума; пројектовање, изградња и одржавање шумских саобраћајница, паркова и зелених рекреативних површина и других објеката који служе газдовању шумама; израда програма, пројеката и основа газдовања шумама; извођење геодетских радова за посебне потребе, те вршење стручних послова у шумама сопственика.

Статутом је предвиђено да Предузеће обавља и друге делатности које су класификоване у сектору пољопривреда, шумарство и рибарство, затим рударство, прерађивачка индустрија, снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, потом делатности у сектору грађевинарства, трговине на велико и трговине на мало и поправке моторних возила и мотоцикала, у области саобраћаја и складиштења, услуга смештаја и исхране, информисања и комуникације, стручне, научне, иновационе и техничке делатности, као и административне и помоћне услужне делатности, а може да обавља и друге делатности под условом да то не омета обављање основне и осталих утврђених делатности.

Предузеће је 2008. године стекло, а 2013. године и ресертификовало „FSC sertifikat“ – Газдовање шумама у ЈП „Војводинашуме“ за производњу дрвета лишћара и четинара, који је издат од стране сертифициваног тела СГС доо, Београд. Наведени стандард подразумева имплементацију савремених принципа газдовања шумама. С обзиром да принципи обухватају усклађеност са законима, право коришћења земље и одговорности, право аутохтоног становништва, односе са заједницом и права радника, користи од шума, утицај на животну средину, план газдовања, надгледање и процену, те одржавање високовредних заштитних шума и плантаже, стечени сертификат је у функцији одрживог управљања шумама, односно основног циља секторског закона, Закона о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/2010 и 93/2012). Тај циљ подразумева да се шумама газдује на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује њихова производна способност, биолошка разноврсност, способност обнављања и виталност и унапређује њихов потенцијал за ублажавање климатских промена, као и њихова економска, еколошка и социјална функција, а да се при том не причињава штета околним екосистемима.

Према постојећем Правилнику о унутрашњој организацији Предузећа од 31.7.2002. године (са изменама и допунама од 9.4.2008. године, од 18.9.2009. године, од 28.4.2010. године и 10.9.2013. године) унутрашњу организацију чине Дирекција Предузећа и огранци Предузећа - шумска газдинства: Сремска Митровица у Сремској Митровици (у даљем тексту: Сремска Митровица или ШГ Сремска Митровица), Сомбор у Сомбору (у даљем тексту: Сомбор или ШГ Сомбор), Нови Сад у Новом Саду (у даљем тексту: Нови Сад или ШГ Нови Сад), „Банат“ у Панчеву (у даљем тексту: Панчево или ШГ Панчево) и огранак „Војводинашуме – Ловотурс“ (у даљем тексту: Ловотурс). Организациону структуру Дирекције Предузећа чини пет сектора (Сектор за шумарство и ловство, Сектор за коришћење шума, Сектор за финансије, Сектор за комерцијалне послове и маркетинг, Сектор за развој и информатику и Сектор за опште, правне и кадровске послове), а шумска газдинства чини дирекција дела предузећа са службама и радним јединицама које су организоване као шумске управе и/или радне јединице. У 2013. години, Предузеће је имало 19 шумских управа и 6 посебних радних јединица.

На почетку 2013. године Предузеће је имало 1.566 запослених, а на дан 31.12.2013. године, имало је 1.599 запослених.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање и обелодањивање финансијских извештаја уређено је законском и професионалном регулативом, која подразумева Закон о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/2006 и 111/2009), Закон о рачуноводству

(„Службени гласник РС“, бр. 62/2013), Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ), укључујући Међународне рачуноводствене стандарде (МРС) као и тумачења стандарда, издата од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања.

Предузеће је саставило финансијске извештаје у складу са законском и професионалном регулативом, а примењивало је рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања, осим ако није другачије назначено.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара, односно у функционалној валути која је домицилна валута Републике Србије, а приказани су у форми прописаној Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“, бр. 114/2006, 5/2007-исправка, 119/2008, 2/2010, 101/2012 и 118/2012).

Финансијски извештаји за 2013. годину одобрени су од стране Управног одбора Одлуком о усвајању годишњег рачуна за 2013. годину, број 760/XLII од 25.2.2014. године. Одобрени финансијски извештаји могу накнадно бити измењени на основу мишљења ревизора, а у складу са важећим прописима.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2013. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Предузеће наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2012. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Управни одбор Предузећа је дана 21.12.2004. године донео Одлуку о рачуноводственим политикама ЈП „Војводинашуме“. У наставку извештаја даје се преглед званичних рачуноводствених политика које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2013. годину.

Признавање и вредновање имовине

Политике признавања и вредновања имовине обухватају: нематеријалну имовину, дугорочну материјалну имовину, дугорочне финансијске пласмане, залихе, краткорочна потраживања и краткорочне финансијске пласмане.

Дугорочна нематеријална имовина

Средства без физичке супстанце која се могу идентификовати, а која се поседују ради коришћења у производњи или снабдевању робом и услугама у сврхе изнајмљивања или за административне намене, признају се као нематеријална средства.

Нематеријална средства почетно се вреднују по набавној вредности.

Нематеријална средства (патенти, лиценце, goodwill) се, након почетног признавања, одмеравају по трошку набавке умањеном за исправку вредности и акумулиране губитке од умањења вредности.

Нематеријална средства (заштитни знак, рачунарски софтвер, ауторска права, рецепти, упутства, модели, прототипови) се, након почетног признавања, одмеравају по фер вредности која се утврђује на активном тржишту.

Нематеријална средства, осим goodwill-а, амортизоваће се у периоду од 10 година према пропорционалном методу амортизовања.

Goodwill ће се амортизовати сходно процењеном веку притицања економске користи купљеног предузећа, али не дуже од 10 година.

Дугорочна материјална имовина

Политика дугорочне материјалне имовине обухвата: некретнине, постројења, опрему и биолошка средства.

Некретнине, постројења и опрема признају се по набавној вредности која се састоји од набавне цене, увећане за све зависне трошкове набавке, а умањене за било које трговинске попусте и рабате.

Ставке некретнина, постројења и опреме израђене у сопственој режији признају се у висини цене коштања, уз услов да не прелазе нето тржишну вредност.

Накнада улагања у вези са ставком некретнина, постројења и опреме, која имају за последицу побољшање стања средстава изнад његовог почетно процењеног стандардног учинка, продужење корисног века употребе, повећање његовог капацитета и сл., укључује се у књиговодствену вредност те ставке. Улагања по основу текућег одржавања признају се као расход периода у коме су настала.

После почетног признавања, ставке некретнина, постројења и опреме преносе се по својој набавној вредности, умањеној за исправку вредности и акумулиране губитке од умањења вредности.

Ако на дан биланса стања постоје индиције да је вредност неког средства умањена, врши се процена надокнадиве вредности. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и признаје се губитак од умањења вредности имовине, као расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје индикације да претходно признати губитак од умањења вредности више не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности, признат у претходним годинама, признаје се као приход периода, а књиговодствена вредност се повећа до надокнадиве вредности.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Процењени корисни век употребе средстава по потреби се

преиспитује, и ако су очекивања значајно различита од претходних процена, стопе амортизације се прилагођавају за текући и будуће периоде.

Залихе

Политика признавања залиха обухвата: сировине и материјал, недовршену производњу, готове производе и трговачку робу.

Залихе се у моменту прибављања вреднују применом метода историјског трошка или нето продајне вредности, у зависности од тога која је од ове две вредности нижа.

Залихе робе и материјала

Залихе робе и материјала се вреднују према трошковима куповине, односно набавке. Трошкови куповине подразумевају фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке умањују фактурну цену.

Фактурна цена се утврђује на основу износа садржаног у фактури добављача. Уколико добављач не достави фактуру, калкулација у вези са обрачуном вредности залиха се сачињава на бази уговорене цене, при чему непосредовање фактуре не може да буде узрок кашњења израде калкулације.

Зависне трошкове набавке чине следећи директни трошкови:

- Увозне дажбине и порези; осим износа који могу да се рефундирају, ови износи се евидентирају као потраживања;
- Трошкови превоза залиха у висини испостављене фактуре превозника; у случају сопственог превоза сачињава се калкулација цене коштања интерног превоза, која обухвата амортизацију и трошкове одржавања превозног средства, зараде и друга примања запослених који опслужују превозно средство, гориво, осигурање и друге трошкове; ова цена коштања не укључује остварену добит и не треба да буде већа од уобичајене цене таквог превоза;
- Манипулативни трошкови: трошкови утовара и истовара;
- Други трошкови који се могу директно приписати набавци: посреднички трошкови, шпедитерски трошкови, трошкови пратње специјалних пошиљки и слични трошкови настали са циљем довођења залиха на жељену локацију и у жељени облик.

Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа вреднују се на бази историјског трошка, односно у висини цене коштања. Цену коштања чине: трошкови директног рада, трошкови директног материјала и индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха не улазе, већ представљају расход периода следећи трошкови:

- Трошкови администрације,
- Трошкови амортизације и одржавања непроизводних сталних средстава,
- Трошкови камате, осим у случају дозвољеном према МРС 23, уз примену алтернативног поступка, код изградње или производње залиха, а не и код њиховог прибављања куповином,
- Трошкови маркетинга: рекламе, продаје, дистрибуције, репрезентације,
- Трошкови неубичајено великог износа отпадног материјала, рада или других производних трошкова, трошкови чланарина,

- Трошкови истраживања и
- Трошкови развоја, осим када се односе на дизајн или конструкцију предмета намењених продаји.

Фиксни општи трошкови се распоређују на јединице производње само према нормираном капацитету, а износ насталих фиксних трошкова изнад нормираних терети трошкове периода.

За утврђивање трошкова који улазе у вредност залиха готових производа и недовршене производње користи се:

- Метод радних налога, код појединачне производње, као и код производње за познатог купца,
- Метод процеса, при чему се утврђују укупни трошкови једне фазе производње за све производне јединице.

Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност, умањену за процењене трошкове продаје и процењене трошкове довршења (код недовршене производње).

Залихе пружаоца услуга

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови рада особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуге, амортизација и одржавање опреме која учествује у извршењу услуге, трошкови надзорног особља и слично.

За вредновање трошења залиха користи се метода просечних цена.

За специфичне врсте залиха врши се специфична идентификација трошка тих залиха. То значи да се сваком предмету залиха приписује одређена цена која га прати, и у случају утрошка тог предмета урачунава се та одређена цена.

Смањење вредности залиха врши се када је нето продајна цена мања од цене коштања или набавне цене залиха.

Смањење вредности залиха врши се у случају делимичног губљења квалитета залиха, на бази предлога комисије која је извршила попис и констатовала чињенично стање.

Нивелација цена залиха робе врши се у смислу повећања или смањења цена, при чему се за те потребе врши попис укупне робе.

У условина пословања уз хиперинфлацију врши се усклађивање вредности залиха према индексу раста, у складу са МРС 29.

Краткорочна потраживања и краткорочни финансијски пласмани

Потраживања од купаца по основу продаје производа признају се у тренутку обављања трансакције продаје. При почетном признавању потраживање се вреднује у износу продајне вредности производа, умањено за уговорени износ попушта и рабата, а увећано за обрачунати порез на промет.

Приход се признаје у висини нето продајне цене, према начелу настанка пословног догађаја (фактурисане реализације), под условом да у самом моменту продаје не постоји

значајна неизвесност наплате потраживања. Уколико постоји значајна неизвесност наплате приходи се одлажу (преко билансних позиција временских разграничења).

Уколико је приход од продаје признат, према начелу настанка пословног догађаја, а накнадно се појавио ризик наплате, потраживање се индиректно коригује на терет расхода пословања, а директно само ако је немогућност наплате извесна и документована. Ризик наплате сваког појединачног потраживања процењује руководство Предузећа.

Процена ризика наплативности утврђује се из уговореног рока наплате увећаног за 60 дана.

Потраживања од купаца из иностранства почетно се вреднују у противвредности иностране валуте у односу на девизни курс на датум трансакције. За утицај промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате признају се курсне разлике које се евидентирају у корист или на терет прихода. Ненаплаћено потраживање на датум биланса признаје се према закљученом девизном курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Финансијска средства

Сва финансијска средства треба да буду призната у билансу стања Предузећа, укључујући и изведене финансијске инструменте односно деривате.

Почетно одмеравање

Финансијска средства се при почетном признавању одмеравају на основу њихове набавне вредности утврђене на бази трошкова, која представља фер вредност накнаде дате за финансијско средство, и обухвата трошкове стицања и остале трошкове попут брокерске провизије, хонорара, банкарских накнада и слично.

После почетног признавања и одмеравања, сва финансијска средства треба да буду поново одмерена по фер вредности, осим средства са фиксним роком доспећа, као што су:

- кредити и потраживања правног лица која се не чувају за размену,
- инвестиције које се чувају до доспећа, и
- финансијска средства која немају котирану тржишну цену на активном тржишту и чија фер вредност не може да буде поуздано одмерена,

која се накнадно одмеравају на основу амортизованог трошка, коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Приходи и расходи

Приходи се признају по фер вредности примљене накнаде или потраживања. Приходи се признају ако истовремено порасту средства или се смање обавезе.

Приход од продаје евидентира се након испоруке производа или пружања услуга купцима, у складу са уговореним условима продаје.

Расходи се признају у обрачунском периоду на који се односе и истовремено утичу на смањење средстава или повећање обавезе.

Признати расходи директно се повезују са признатим приходима у пословном резултату обрачунског периода.

Политиком признавања расхода је прописано да се поштују следећи критеријуми:

- расходи имају за последицу смањење средстава или повећање обавеза,
- расходи подразумевају директну повезаност између насталих трошкова и појединих ставки прихода,

- када се очекује остварење прихода у више наредних обрачунских периода, признавање расхода се врши сукцесивно, поступком разумне алокације на обрачунске периоде,
- расход се одмах признаје у обрачунском периоду и онда када је настала обавеза, а нема услова да се призна као билансна позиција имовине.

Признавање вредновања обавеза

Обавезе се признају на датум састављања биланса стања када је вероватно да ће одлив средстава која садрже економске користи бити резултат измирења садашње обавезе и да ће износ по коме ће уследити измирење моћи поуздано да се одмери.

Финансијске обавезе

Све финансијске обавезе треба да буду признате у билансу стања предузећа, укључујући и изведене финансијске инструменте односно деривате, када и само када предузеће постане уговорна страна у уговорним одредбама за финансијску обавезу.

Финансијске обавезе се почетно признају обрачуном на датум под којим се предузеће обавезује да ће купити или продати неко финансијско средство.

Финансијске обавезе се при почетном признавању одмеравају на основу набавне цене, која представља фер вредност примљене накнаде, и обухвата трошкове стицања и остале трошкове, попут брокерских провизија, хонорара, банкарских накнада и слично.

После почетног признавања и одмеравања, све финансијске обавезе, осим обавеза које се држе за трговање деривата који представљају обавезе, одмеравају се по набавној цени.

Финансијске обавезе које се држе за трговање и деривати, осим деривативне обавезе која је повезана и која мора да буде измирена испоруком неког некотираног инструмента акцијског капитала, после почетног признавања и одмеравања – одмеравају се по фер вредности.

Добитак или губитак на основу финансијске обавезе која се држи ради трговања, који настане услед промена у фер вредности финансијске обавезе, треба укључити у нето добит или губитак периода у коме је настао.

Резервисање се признаје када постоји обавеза настала као резултат прошлог догађаја, ако је вероватно да ће измирење те обавезе довести до одлива ресурса и ако може да се направи поуздана процена износа дате обавезе.

Извршена резервисања преиспитиваће се на датум сваког биланса и уколико постоји потреба, прилагођаваће се тако да одражавају најбољу процену. Уколико не постоји вероватноћа да ће доћи до одлива ресурса за измирење обавезе, резервисање се укида у корист прихода.

Резервисање се користи искључиво за расходе за које је првобитно било признато. Када настане одлив ресурса по основу обавезе за коју је извршено резервисање, стварни издаци се не признају поново као расход, већ се врши укидање претходно признатог износа резервисања.

4. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА И ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

Предузеће је донело Годишњи програм пословања за 2013. годину, одлуком Управног одбора од 27.12.2013. године на коју је сагласност дала Влада Аутономне Покрајине Војводине, 30.01.2013 године.

Управни одбор Предузећа је усвојио Годишњи извештај о пословању Предузећа за 2013. годину, 10.06.2014. године.

Предузеће остварује сопствене приходе продајом производа и услуга на тржишту, а делом из добијених средстава из буџета Аутономне Покрајине Војводине - Буџетски фонд за шуме и буџета Републике Србије, по објављеним јавним конкурсима.

У току 2013. године, по расписаним конкурсима, Предузећу су дозначена средства из буџета Аутономне Покрајине Војводине у износу од 77.122 хиљада динара за шумљевање, заштиту шума и шумске путеве, а из буџета Републике Србије дозначена су средства у износу од 6.300 хиљада динара за заштиту природе, тако да дозначена средства износе укупно 83.422 хиљаде динара.

Такође, Предузеће је користило и наменска средства, као носилац или партнер, у 2013. години из европских фондова – ИПА и развојих програма Уједињених нација – УНДП, за унапређење еколошког стања, управљање и коришћење шумама као природним ресурсима, развој екотуризма и финансирање заштићених подручја - Обедска бара, Делиблатска пешчара, Горње Подунавље.

Предузеће није донело посебан програм који садржи програм коришћења помоћи са динамиком повећања ефикасности, са циљем смањења буџетске помоћи, у складу са чланом 50. Закона о јавним предузећима, због чињенице што према објашњењу одговорних лица, Годишњи програм пословања садржи планирани прилив буџетских средстава уз констатацију да ће се планирани радови који су финансирани из ових средстава, уколико изостану планирани приливи из буџета бити финансирани на терет сопствених прихода.

Предузеће је у току 2013. године остварило и исказало у финансијским извештајима (Биланс успеха) финансијске приходе (камате по основу орочавања финансијских средстава код банака), финансијске расходе, као и остале приходе, односно остале расходе, који нису планирани у Годишњем програму пословања за 2013. годину у складу са чланом 50. Закона о јавним предузећима.

5. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

5.1. Интерна контрола

У складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013) Предузеће је дужно да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола обухвата политике, процедуре и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којима се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин и то кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, даље кроз потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, затим добро финансијско управљање, те заштиту средстава и података (информација). Систем

финансијског управљања и контроле чине: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, те праћење и процена система.

Интерну регулативу Предузећа чине следећи општи акти: Правилник о раду са изменама и допунама, Правилник о унутрашњој организацији са изменама и допунама, Правилник о систематизацији послова и задатака са изменама и допунама, Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем у ЈП „Војводинашуме“; Правилник о резервисањима, Правилник о нормама и нормативима, Правилник о рачуноводству, Одлука о рачуноводственим политикама, Правилник о одобравању помоћи, Правилник о образовању и стручном усавршавању запослених, Правилник о давању у закуп и другим видовима коришћења шумског земљишта и других непокретности, Акт о процени ризика, Правилник о Интерном фонду за развој, као и више интерних аката којима су регулисане цене производа и услуга, послови чувања, коришћења шума, шумских саобраћајница, рад стручних теренских служби и друго. Већину аката је донео Управни одбор у периоду од 2003. до 2007. године, а Правилник о раду је донет 21.9.2011. године.

Управни одбор је у 2013. години донео Статут, ценовнике производа и услуга и измене и допуне Правилника о раду.

Ревизијом је утврђено да унутрашњим општим актима нису уређени услови и начин коришћења платних картица, средстава репрезентације, коришћења службених возила, потрошње и контроле горива. (Напомена 8.4.)

Контролно окружење

Контролно окружење је од централног значаја за адекватно финансијско управљање и контролу Предузећа. Начин управљања, стил руковођења, организациона структура, одређивање/пренос овлашћења и одговорности, управљање људским ресурсима, те стручни квалитети, радне способности и етичност, односно компетентност и поузданост запослених су неки од фактора од којих зависи укупан квалитет контролног окружења.

Директор Предузећа, поред осталог, организује и руководи процесом рада, надлежан је да донесе акт о организацији и систематизацији, врши пријем у радни однос, а у складу са овлашћењима је за лица са посебним овлашћењима и одговорностима одредио помоћнике директора (директоре сектора) и директоре огранака Предузећа. Директор Предузећа је 19.1.2010. године донео генерално овлашћење у вези са радним односима којим је директоре огранака Предузећа овластио да одлучују о другим правима запослених из радног односа, осим пријема у радни однос, закључивања уговора о раду и анекса уговора о раду, а 31.12.2008. године донео је генерално овлашћење у вези са јавним набавкама. (Напомена 6.)

Чланом 29. Статута одређено је да огранци предузећа имају право располагања средствима на текућем рачуну огранка у складу са овлашћењима, а чланом 30. Статута је одређено да директор Предузећа даје овлашћења за располагање наведеним средствима и одређује лица са правом располагања средствима на текућим рачунима Предузећа, односно огранака Предузећа. Нису нам презентована овлашћења директора у складу са чланом 29. и 30. Статута, али је директор донео упутство - Депоновање слободних динарских средстава број: 388 од 03.02.2011. године, којим је обавестио директоре огранака о условима и начину орочавања новчаних средстава.

Према Статуту огранци предузећа имају право иступања у правном промету, на начин и под условима утврђеним Статутом и закључују уговоре у складу са општим актом, плановима, одлукама директора Предузећа и утврђеном пословном политиком.

У циљу развоја компетентности запослених, Предузеће је у 2013. години упућивало запослене на семинаре и обуке. Правилником о Интереном фонду за развој омогућено је да се рефундирају трошкови усавшавања запослених за стицање вишег степена стручне спреме од оне коју поседују.

Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, надаље процену сваког ризика и праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима као што су тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности.

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин да сваки од огранака, на основу сопствених прилива новчаних средстава испуњава доспеле обавезе. Предузеће не користи никакаве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у примени у Републици Србији.

Предузеће није усвојило стратегију управљања ризицима која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Контролне активности

Контролне активности обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења.

Директор Предузећа је одлуком од 28.12.2012. године формирао четворочлану радну групу за праћење увођења и развој система финансијског управљања и контроле. Према објашњењу руководиоца радне групе, радна група није имала активности, јер је заузето мишљење да је за предузимање квалитетних активности неопходно да чланови стекну специјална знања из области финансијског управљања и контроле путем стручне обуке.

Чланом 64. Статута предвиђена је могућност да директор Предузећа образује унутрашњу контролу по пословима у предузећу (одржавање и заштита објеката, постројења, уређаја и других средстава рада и економско финансијских послова) која је самосатлна, указује на незаконитости и неправилности предузећа или запослених. Директор Предузећа није до дана ревизије образовао унутрашњу контролу.

Део пословних активности огранака су уређене детаљним Планом набавки који садржи аналитику одређених средстава по огранцима за сваку планирану набавку добара, услуга или радова. Јединствено поступање приликом књижења пословних промена формално се уређује појединачним инструкцијама - налозима које издаје лице, којем је према члану 16. Правилника о рачуноводству (донет 27.12.2006. године) поверено вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја. Међутим, наведено лице је од

31.12.2007. године распоређено на послове интерног ревизора који су неспојиви са пословима вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

Пословне књиге се воде у Дирекцији, затим у огранцима, односно у четири шумска газдинства и огранку Ловотурс, али и у шумским управама, односно на сваком од три нивоа организовања. За вођење пословних књига се користи апликативни софтвер АВ Soft који обухвата следеће пакете: Евиденција благајне, Евиденција уговора, Фактурисање, Финансијско књиговодство, Правни послови, Кадровска евиденција, Комерцијала, Материјално књиговодство, Обрачун камата, Основна средства, Обрачун зарада, Поштански деловодник, Робно-материјално књиговодство, Финансијска оператива, Финансијско књиговодство са девизним пословањем. Књижења пословних промена се врше према месту настанка пословне промене, на коме се, по правилу, чува и изворна књиговодствена документација. Финансијске обавезе по основу набавки добара, услуга или радова који се испоручују/извршавају/изводе у огранцима, извршавају се са текућих рачуна огранака Предузећа. Приликом уноса података у апликативни софтвер не поступа се на јединствен начин, односно уносе се различити подаци (вођење кадровске евиденције), а нити се уносе поједини подаци који су битни за праћење реализације (број уговора приликом књижења рачуна).

На крају пословне године, сваки огранак Предузећа саставља закључни лист, а на нивоу Предузећа, на основу наведених закључних листова огранака и Дирекције сачињавају се финансијски извештаји Предузећа. Пословне књиге сваког огранка садрже и међусобна потраживања и обавезе (интерни односи) између појединих огранака, као и Дирекције, као и приходе и расходе по овим основама, а који се приликом сачињавања финансијских извештаја Предузећа као целине међусобно укидају. Мишљења смо да би огранци као и Дирекција, ове међусобне односе, требало да исказују у ванбилансним евиденцијама.

У Дирекцији постоји увид у књиговодствене податке по огранцима, али није успостављен контролни механизам за уверавање да су унети подаци засновани на рачуноводственој исправи која је потпуна, истинита, рачунски тачна и да приказује пословну промену, јер Дирекција не поседује у папирном нити електронском облику рачуноводствене исправе које су књижене у огранцима Предузећа.

Предузеће не води јединствену главну књигу, него сваки огранак као и Дирекција воде своју главну књигу и дневник где се врши сачињавање књиговодствених исправа, књижење и контрола књиговодствене документације, односно обављају сви рачуноводствени послови до сачињавања финансијских извештаја.

Као последица наведеног, провером књиговодствене документације по шумским газдинствима на основу које су у пословним књигама исказане пословне промене на приходима, расходима, имовини и обавезама, утврђено је различито поступање приликом вредновања, односно процењивања следећих позиција:

- процена вредности шума и активирање младих шума након пошумљавања,
- процена вредности основног стада,
- обрачун недовршене производње и готових производа,
- обрачун резервисања за шуме,
- приказивање резерви у оквиру капитала.

Јавне набавке тзв. „велике вредности“ обликоване су по партијама које одговарају потребама Дирекције и/или сваког огранка понаособ, а закључени уговори о јавним набавкама (који најчешће обухватају више партија) фактички се реализују у Дирекцији

и/или по огранцима, а на истим релацијама се извршавају преузете обавезе. Дирекција и огранци старају се само о реализацији дела уговора који се на сваког од њих односи, а на нивоу Дирекције не постоји јединствена и поуздана евиденција о реализацији уговора о јавним набавкама која омогућава ефикасно праћење реализације и утрошка јавних средстава.

Информисање и комуникације

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информционог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава. Део тог система је информациони систем за вођење пословних књига (описано у делу - Контролне активности).

Информациони систем за вођење пословних књига у Предузећу функционише одвојено, односно на нивоу Дирекције и сваког огранка посебно. Такође, документовање пословних процеса и појединачних трансакција у циљу функционисања финансијског управљања и контроле, као и ради обезбеђења одговарајућих ревизорских трагова за надгледање није успостављено на централном нивоу управљања, већ на сваком од нивоа организовања. Систем комуникације није формално обликован.

Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. Нисмо се уверили да је у Предузећу успостављен адекватан систем праћења и процене система.

С обзиром на све наведено, а имајући у виду констатоване неусклађености, односно неправилности у областима процењивања појединих билансних позиција, јавних набавки, обрачуна зарада и радних односа, мишљења смо да Предузеће није у потпуности успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле.

Препорука 1

Препоручује се Предузећу да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013), који подразумева и усвајање стратегије управљања ризицима.

Предузеће треба да дефинише обим, врсту и начин уноса података приликом коришћења апликативног софтвера који ће се доследно примењивати у свим деловима Предузећа, а успостављени рачуноводствено - информациони систем треба омогућити идентично поступање свих огранака као и Дирекције приликом процењивања прихода, расхода, имовине и обавеза, поступака јавних набавки, обрачуна зарада и других пословних трансакција, као и повратне информације у вези са њиховом реализацијом.

5.2. Интерна ревизија

Правилником о систематизацији послова и задатака, у Дирекцији је систематизовано радно место интерног ревизора који је директно одговоран руководиоцу, односно директору Предузећа, тако да Предузеће није организовало и успоставило посебну

функционално независну организациону јединицу за интерну ревизију у складу са одредбама члана 4. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013) (у даљем тексту: Правилник).

Лице које је, са радног места шефа рачуноводства од 31.12.2007. године распоређено на послове интерног ревизора, није стекло звање овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору у складу са чланом 21. став 1. и 2. Правилника. Анексом уговора о утврђивању права, обавеза и одговорности, који је закључен са наведеним лицем, одређено је да запослени обавља следеће послове: испитује, оцењује и прати адекватност и ефикасност рачуноводственог система; предлаже мере за унапређење рачуноводствених поступака и организације рачуноводствених послова; контролише и процењује поузданост и ажурност финансијских и управљачких информација; утврђује реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; идентификује и процењује ризике у постизању пословних циљева; предлаже мере за управљање ризиком; даје препоруке за побољшање активности; утврђује индикаторе преваре који указују на постојање прекршаја, односно кривичног дела или присуство било каквих услова за омогућавање преваре; чува тајност података и информација које су му стављене на располагање у поступку ревизије, осим ако је законом другачије прописано; директору предузећа доставља годишње извештаје о свом раду; успоставља сарадњу и координира рад са екстерном ревизијом, а за свој рад одговоран је директору Предузећа. Међутим наведено лице, поред активности интерне ревизије, учествује у изради интерних аката, даје писана упутства за поступање и књижење пословних промена, даје сугестије приликом израде финансијских извештаја и других рачуноводствено-финансијских обрачуна, а не искључиво активности интерне ревизије, што није у складу са одредбама члана 8. став 4. Правилника, као ни са Повељом интерне ревизије, коју је интерни ревизор дана 23.1.2013. године потписао са директором Предузећа.

Интерни ревизор је 30.12.2013. године саставио Стратешки план рада интерног ревизора 2014-2016. и Годишњи план интерног ревизора 2014, које је одобрио директор Предузећа, а са директором Предузећа потписао је Етички кодекс дана 23.1.2013. године.

Не постоје извештаји интерног ревизора о обављеним ревизијама у 2013. години, што поред осталог упућује да Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником.

Према објашњењу одговорних лица у току су активности на успостављању службе интерне ревизије у Предузећу.

Препорука 2

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013).

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

За набавке добара, услуга и радова у 2013. години до 1. априла 2013. године важио је Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), од када је у примени Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012).

Послови набавки у Предузећу обављају се у Дирекцији и огранцима Предузећа. У Дирекцији Предузећа покрећу се и спроводе поступци јавних набавки чија је процењена вредност већа од вредности јавне набавке мале вредности („набавке велике вредности“) за потребе целог Предузећа, затим, јавне набавке мале вредности за потребе Дирекције, а изузетно и за потребе огранака, док огранци Предузећа покрећу и спроводе поступке јавних набавки мале вредности и II фазу рестриктивног поступка.

Генерално овлашћење директора Предузећа од 31.12.2008. године, издато директорима огранака је непотпуно, јер не садржи овлашћења за све акте које су директори огранака доносили у поступцима јавних набавки (одлуке о обустави поступка јавне набавке) и није усклађено са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012).

Директор Предузећа је у току ревизије донео одлуку о преносу овлашћења у поступцима јавних набавки, којом је овластио директоре огранака да, у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012), доносе акте у вези са покретањем и спровођењем поступка јавне набавке (одлуке, решења, као и закључивање уговора и оквирних споразума).

Правилником о систематизацији послова и задатака у Сектору за комерцијалне послове и маркетинг, Сектору за опште, правне и кадровске послове, систематизовани су послови референта за правне послове - службеника за јавне набавке и више других врста послова којима су у опису садржани и послови учествовања у комисији за јавне набавке, а свима је одређен и посебан услов – стицање сертификата за службеника за јавне набавке. Предузеће има 13 запослених који поседују сертификат службеника за јавне набавке, у Дирекцији 5, у огранку Сремска Митровица 3, Сомбор 2, Панчево 1 и Ловотурс 2 службеника за јавне набавке. На описани начин Предузеће је у свему поступило у складу са чланом 134. Закона о јавним набавкама.

Планирање јавних набавки

План набавки за 2013. годину донео је директор Предузећа дана 21.11.2012. године, исти је имао измене 20.12.2012. године, а другом изменом од 1.4.2013. године, садржај Плана набавки усклађен је са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012). Надлежност директора да доноси план набавки садржана је у члану 5. Правилника о планирању и изради годишњих планских докумената и годишњих извештаја о пословању у ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин, који је донео Управни одбор 29.1.2008. године.

Преглед Плана набавки за 2013. годину по врстама предмета и процењеним вредностима по деловима Предузећа (огранци и Дирекција) даје се у следећој табели:

- у хиљадама динара

Врста предмета	Процењена вредност по деловима Предузећа (огранци и Дирекција)						
	Сремска Митровица	Сомбор	Нови Сад	Панчево	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Добра	539.979	455.588	384.266	281.200	64.869	93.063	1.818.965
Услуге	44.420	103.876	81.773	163.217	13.100	61.400	467.786

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

Радови	136.590	162.027	114.125	19.890	12.730	6.505	451.867
Укупно	720.989	721.491	580.164	464.307	90.699	160.968	2.738.618*

*Није укључен износ од 12.916 хиљада динара – семе жира - „интерни-трансфер“ који је садржан у Плану набавки, јер није набавка у смислу Закона о јавним набавкама

У оквиру наведених врста предмета и процењених вредности садржане су и набавке на које се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама, а односе се на 88 набавки добара, 63 набавке услуга и 6 набавки радова, а основи за изузеће приказују се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Основ за изузеће од примене ЗЈН	Процењена вредност по деловима Предузећа (ограници и Дирекција)						
	Сремска Митровица	Сомбор	Нови Сад	Панчево	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Члан 39. ст. 2.	2.646	4.571	4.133	5.159	5.115	6.709	28.333
Чл. 7. ст. 1. тач. 1)	-	10.000	-	2.100	-	2.500	14.600
Чл. 7. ст. 1. тач. 2)	-	8.916	-	26.070	-	6.306	41.292
Чл. 7. ст. 1. тач. 6)	1.200	1.435	150	12.500	1.400	-	16.685
Чл. 7. ст. 1. тач. 12)	-	-	-	-	2.000	-	2.000
Укупно	3.846	24.922	4.283	45.829	8.515	15.515	102.910

Од укупног износа набавки на које се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама, 40% се односи на набавке добара које наручилац набавља ради даље продаје, ради прераде и продаје на тржишту (члан 7. став 1. тачка 6) ЗЈН), односно добра за потребе угоститељских објеката које поседује Предузеће у ограницима, а 28% односи се на набавке чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 400 хиљада динара (члан 39. ст 2. ЗЈН).

У следећим табелама се дају прегледи Плана набавки за 2013. годину по поступцима:

-у хиљадама динара

Отворени поступак	Процењена вредност по деловима Предузећа (ограници и Дирекција)						
	Сремска Митровица	Сомбор	Нови Сад	Панчево	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Добра	457.008	392.907	323.658	201.776	47.857	75.131	1.498.337
Услуге	19.900	50.519	64.070	113.027	1.730	25.200	274.446
Радови	135.600	158.622	103.225	13.400	6.000	0	416.847
Укупно	612.508	602.048	490.953	328.203	55.587	100.331	2.189.630

Планирано је да се јавне набавке тзв. „велике вредности“ спроведу углавном путем отвореног поступка јавне набавке (80% од укупне вредности набавки), а односе се на 32 поступка набавки добара, 6 услуга и 8 поступака набавки радова, с тим да је највећи број обликован по партијама, које одговарају потребама огранака за конкретним предметом јавне набавке.

Применом поступка јавне набавке мале вредности планиране су следеће набавке по врсти предмета и по деловима Предузећа:

-у хиљадама динара

ЈНМВ	Процењена вредност по деловима Предузећа (ограници и Дирекција)						
	Сремска Митровица	Сомбор	Нови Сад	Панчево	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Добра	37.845	36.000	32.928	40.755	12.467	12.697	172.692

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

Услуге	23.900	32.421	16.050	20.360	8.720	22.435	123.886
Радови	990	3.100	10.600	6.490	4.570	6.290	32.040
Укупно	62.735	71.521	59.578	67.605	25.757	41.422	328.618

Планиране јавне набавке мале вредности односе се на 99 поступака набавки добара, 72 услуга и 13 поступака набавки радова.

Планиран је један рестриктивни поступак за набавку резервних делова за све машине (укупне процењене вредности 113.760 хиљада динара) и четири преговарачка поступка који се односе се на набавку услуге одржавања и надоградњу пакета информационог система који је раније купљен од АВ Soft доо, Београд, као и одржавање постојећег програма „Основа“ (укупне процењене вредности 4.400 хиљада динара).

Реализација Плана набавки за 2013. годину

Основ за покретање поступака јавних набавки у 2013. години били су Годишњи програм пословања за 2013. годину и План набавки за 2013. годину.

Према одредбама члана 132. Закона о јавним набавкама и члана 2. Правилника о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама, Предузеће је дужно да доставља тромесечне извештаје о јавним набавкама Управи за јавне набавке. Предузеће није Управи за јавне набавке достављало један целовит тромесечни извештај о јавним набавкама (осим за I квартал 2013. године по ЗЈН/2008), већ су сваки огранак и Дирекција посебно достављали своје извештаје о јавним набавкама.

На основу наведених тромесечних извештаја, даје се преглед закључених уговора јавних набавки велике вредности у 2013. години:

-у хиљадама динара

Јавне набавке велике вредности	Број закључених уговора	Процењена вредност	Уговорена вредност
Добра	173	990.662	741.279
Услуге	62	235.413	203.491
Радови	4	35.500	29.948
Укупно	239	1.261.575	974.718

Преглед закључених уговора јавних набавки мале вредности даје се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Предмет	Број закључених уговора	Уговорена вредност
Добра	134	68.295
Услуге	80	28.707
Радови	10	7.059
Укупно	224	104.061

Преглед закључених уговора о набавкама на које се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама даје се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Основ за изузеће	Број закључених уговора	Процењена вредност	Уговорена вредност
39.2.	55	7.790	6.740

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

7.1.2)1)	14	14.667	12.887
7.1.6)	65	13.602	10.326
Укупно	134	36.059	29.953

План је реализован у висини 41% од процењене вредности набавки, што указује на нереално планирање набавки.

Предузеће је сачинило и Управи за јавне набавке доставило (збирни) Извештај о извршењу плана набавки за 2013. годину са следећим подацима:

-у хиљадама динара

Предмет	Процењена вредност по Плану набавки за 2013. годину	Уговорена вредност	Процент реализације
Добра	1.832.581	761.805	42
Услуге	436.526	290.492	67
Радови	451.867	18.360	4
Остало*	31.260	11.954	38
Укупно	2.752.234	1.082.611	39

* Остало - чине набавке по IPA и Danube parks пројектима по основу члана 7. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

Према наведеном извештају, нису спроведени поступци за 127 планираних набавки чија је процењена вредност 491.869 хиљада динара, од којег се износ од 360.200 хиљада динара односи на изградњу грађевинских објеката (114.000 хиљада динара) и куповину канцеларијског простора (75.000 хиљада динара), који нису спроведени због тога што оснивач није дао сагласност на инвестиционо улагање, затим на изградњу и реконструкцију објеката (74.925 хиљада динара), изградњу и реконструкцију мостова (44.500 хиљада динара), на ПДА уређаје (32.125 хиљада динара) и на чишћење и ревитализацију канала и каналских мрежа процењене вредности 19.550 хиљада динара. Разлике о реализацији плана набавки према тромесечним извештајима и (збирном) Извештају о извршењу плана набавки указују на слабости у праћењу реализације плана набавки.

У 20 отворених поступака јавних набавки (које су већином обликоване по партијама) донето је 29 одлука о обустави поступка по појединим партијама, а укључујући и јавне набавке мале вредности, као и остале поступке донето је укупно 66 одлука о обустави поступка јавне набавке.

Путем преговарачког поступка по основу члана 23. став 1. тачка 1) и члана 24. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), у осам поступака закључено је 15 уговора о јавним набавкама, а применом члана 35. став 1. тачка 1) и члана 36. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012), у два постука, закључена су три уговора о јавним набавкама.

У току 2013. године, у 10 поступака јавних набавки (у Дирекцији у 8 поступака и по једном поступку у огранку Сомбор и Нови Сад) поднето је 15 захтева за заштиту права понуђача, од којих су три поднети по ЈП 25, од којих су два усвојени, а последњи одбијен, два су поднети по ЈП 39 и оба је одбила Републичка комисија, два захтева су поднети по ЈП 41, која је Републичка комисија усвојила, али је Предузеће дало обавештење да је у припреми покретање управног спора на последњу одлуку Републичке комисије у том

поступку. По два поднета захтева по ЈН 160 (у ШГ Сомбор) који су закључком наручиоца одбачени, Републичка комисија је усвојила, а подносилац је одустао од трећег захтева за заштиту права. Поред наведених, Предузеће је као наручилац усвојило 2 захтева (ЈП 35 и јнмв 122), а Републичка комисија је један захтев одбацила (јнмв 101) и још три усвојила (ЈП 22, ЈП 26 и јнмв 247/13 ШГ Нови Сад).

У поступцима јавних набавки које су обухваћене поступком ревизије Предузеће је уредно објављивало прописане огласе о јавним набавкама у Службеном гласнику Републике Србије, на Порталу јавних набавки и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Већина поступака јавних набавки је покренута одлукама о покретању које су донете у време важења Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), тако да је од 41-ог спроведеног отвореног поступка у 2013. години, по наведеном закону покренуто 25 поступака (61%).

Евидентирање радњи и аката током поступка јавне набавке у Дирекцији и огранцима није једнообразно, евиденције не садрже све податке о радњама и актима у поступку јавне набавке, а углавном садрже податке о уговору и реализацији уговора (предмет јавне набавке, податке о уговору и укупном износу реализације). У току ревизије, у огранцима су сачињене евиденције о свим фазама у току поступка јавне набавке, али није успостављена јединствена евиденција на нивоу Предузећа.

Препорука 3

Препоручује се Предузећу да успостави јединствену и једнообразну евиденцију и евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке.

У наредној табели се даје преглед спроведених поступака јавних набавки које су обухваћене поступком ревизије:

-у хиљадама динара

Број ЈН	Предмет јавне набавке и део Предузећа који је спровео поступак	Изабрани понуђач	Уговорена вредност без ПДВ
Дирекција			
ЈП-9	Осигурање	ДДОР Нови Сад адо, Нови Сад (партије 1,2 и 3)	4.421 346 236
142	Осиурање II, партија 1 и 2 (Сремска Митровица)	ДДОР Нови Сад адо, Нови Сад	1.167 290
ЈП-15	Софтвери за шумарство и остале области за 2013. годину	Gdi GISDATA доо, Београд	13.434
ЈП-18	Радна одећа (99)	RMW construction доо, Нови Београд СПР Леонардо Ада	3.548 523
ЈП-19	Заштитна радна обућа за 2013. годину	Lederflex доо, Сомбор Новатекс доо, Нова Варош	5.668 4.235
ЈП-21	Материјал за шумске путеве	Хидробаза доо, Београд (партије 2 и 6)	7.960
ЈП-22	Жичано плетиво	Термомонт доо, Београд (за	17.790

		5 партија)	
ЈП-23	Прикључци за пољопривредне машине	Мис систем доо, Ченеј (партије 1,8,10,13 и 24)	672
		Мајевица-пумпе и цистерне ад, у рестр., Бачка Паланка (партије 2,9,11 и 16)	2.149
		Југометал доо, Свилајнац (партије 6,18 и 23)	780
ЈП-23	Прикључци за пољопривредне машине	Фадап доо, Врдник (партије 4 и 21)	1.050
		Агромондо доо, Нови Сад (партије 7 и 17)	1.417
		В.Г.П. доо, Нови Сад (партије 3,5,20 и 25)	6.695
ЈП - 25	Механизација за 2013. годину	Југометал доо, Свилајнац (партија 1)	4.950
		Агропанонка МТЗ Финке доо, Нови Сад (партије 3, 4, 5)	28.849
		Мис систем доо, Ченеј и Интер-аграр СРБ доо, Ченеј (партија 8)	349
		ВГП доо, Нови Сад (партија 9)	7.990
ЈП-26/12	Изградња и одржавање шумских путева	Сремпут ад, Рума	8.468
211	Стручни надзор на изградњи путева у ШУ Вршац, Мало средиште	ПТП Дубрава доо, Бајмок	433
ЈП-17/13	Изградња и одржавање шумских путева	Пут- инвест доо, С. Каменица и Доо Пут-инвест ПЗП, Бачки Петровац	9.215
724/13	Коришћење шума – привлачење, утовар и истовар дрвних сортимената –преговарачки поступак по ЈП-2	Равни Буљим, Ковиљ (партије 6,7 и 8)	5.480
100	Заштитна одећа за 2013. годину	RMW construction доо, Нови Београд (партије 1,2 и 5)	2.602
172	Службене шумарске торбе	СОНИ доо, Нови Сад	2.177
101	Заштитна опрема за 2013. годину	Матица доо, Београд (партије 1 и 2)	630
		VIP group доо, Сомбор (партије 3 и 4)	1.657
ШГ Сремска Митровица			
5/13	Услужно резање трупаца	Мимо и Дражен Моровић	714
8/13	Потрошни материјал за рачунаре	Bigshop Вујасиновић Јелена ПР, Сремска Митровица	321
13/13	Семенска роба (63)	Институт за ратарство и	1.225

Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину

		повртарство, Нови Сад	
1/13	Резервни делови машине – парт. 8-за моторне тестере, чистаче, кресаче и прскалице	ММВ Алати доо, Сомбор	5.112
3/13	Резервни делови за машине – партије 2, 9 и 26	Агроцесла доо, Руменка (партија 2)	3.400
		MD Commerce доо, Нови Сад (партија 9)	1.743
		Микрон доо, Сириг (партија 26)	791
ШГ Сомбор			
46/13	Противпожарна опрема и ПП апарати	Тодоровић доо, Крагујевац	372
202	Чамци	Платнер доо, Бачка Паланка	370
160	Тракторски превоз кукуруза	обустава	-
87	Лекови за дивљач	Ветеринарски спец. завод, Сомбор	1.500
138	Услуге у пољопривреди – брање кукуруза	Дамир Ђурин, Бачки Моноштор	360
301	Дефектажа, реконструкција и реновирање скеле	VIP GROUP доо, Сомбор	195
60.3	Монтажне кућице за улазак у спец. резерват	Брвнаре Јела доо, Аранђеловац	881
20	Резервни делови за машине, партија 8, 10 и 18	ММВ Алати доо, Сомбор	1.200
		Мис систем доо, Ченеј	3.500
		Felix Tim доо, Београд	1.600
ШГ Панчево			
174	Цистерна (резервоар) за воду	Мајевица пумпе и цистерне Бачка Паланка- ад у реструктурирању	1.248
20	Резервни делови машине (партије 3, 8 и 26)	ММВ алати доо, Сомбор	500
		Микрон доо, Сириг	1.000
		Техногозд доо, Љубљана	1.700
174	Цистерна (резервоар) за воду	Мајевица –пумпе и цистерне ад у реструктурирању Бачка Паланка	1.248
176.2	Мотокултиватор за 2013	Мис систем доо, Ченеј	345
ШГ Нови Сад			
1-Д	Изградња и монтажа мостића, видиковца осматрачнице за птице у ШУ Ковиљ	ЈП Национални парк Фрушка гора Сремска Каменица	590
202/13	Чамци	Ђена ship, Бранко Николић ПР, Мачванска Митровица	1.060
Ловотурс			
1	Канцеларијска репрезентација	Univerexport доо, Нови Сад	273
2	Средства за хигијену	Univerexport доо, Нови Сад	117
72	Електроматеријал	АМI company доо, Ветерник	253

6.1. Неправилности у поступцима јавних набавки

Такође, поступком ревизије обухваћено је 15 поступака јавних набавки које је Предузеће покренуло крајем 2012. године, а по усвојеном Плану набавки за 2013. годину, од чега, у Дирекцији 10 поступака, у огранку Сремска Митровица 3 поступка и у огранку Ловотурс 2 поступка, а преглед тих поступака је у следећој табели:

-у хиљадама динара

Број јавне набавке	Предмет	Процењена вредност	Број и датум одлуке о покретању поступка	Позиција у Плану набавки за 2013. годину	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
ЈП-1	Коришћење шума - сеча и израда дрвних сортимената	133.976	4775 од 22.11.2012.	5.1	ЗР Јасен, Пригревица (партије 1 и 10)	402 од 25.01.2013.	39.981
					Равни Буљим, Ковиљ (пар 2,3,4, 5 и 6)	406 од 25.01.2013.	26.846
					Мичелини, Ваљево (партије 7,8,9,11и12)	407 од 25.01.2013.	62.850
ЈП-2	Коришћење шума – привлачење, утовар и истовар дрвних сортимената	49.286	4777 од 22.11.2012.	5.2	Градина систем, Темерин (партије 1, 2 и 3)	837, 838 и 839 од 20.02.2013.	9.349
					Гаврић промет, Футог (партија 4)	840 од 21.02.2013.	4.215
					Дрвопромет Слободан Жигић ПР, Плавна (партија 5)	835 од 21.02.2013.	4.634
					(партије 6,7,8)	обуостављено	
					СЗР Потилија,Ковин (партија 10)	836 од 21.02.2013.	3.567
					Браћа Ђоре, Ченеј (партије 9, 12 и 11)	867, 868 и 869 од 22.02.2013.	10.821
Мичелини, Ваљево (партије 13, 14 и 15)	831, 832 и 833 од 20.02.2013.	5.350					
ЈП-3	Гориво	373.815	5191 од 14.12.2012.	1	НИС ад, Нови Сад	731 од 18.02.2013.	246.383
137	Адвокатске услуге	3.450	5001 од 5.12.2012.	137	Милан Козомора	5416 од 28.12.2012.	1.150
137	Адвокатске услуге	1.200	5003 од 5.12.2012.	137	Мирослав Здјелар	5419 од 28.12.2012	400
137	Адвокатске услуге	2.250	5005 од 5.12.2012	137	Срђан Добросављев	5420 од 28.12.2012	750
137	Адвокатске услуге	1.500	5007 од 5.12.2012.	137	Никола Шијан	5417 од 28.12.2012	500
137	Адвокатске услуге	3.300	5009 од 5.12.2012.	137	Марина Корица	5418 од 28.12.2012	1.100
137	Адвокатске услуге	3.600	5011 од 5.12.2012.	137	Владимирка Милићевић	5421 од 28.12.2012	1.200
ЈП-4	Резервни делови за све машине – I фаза рестрик. поступка	112.710	5101 од 11.12.2012.	20	Листа квалификованих кандидата	-	-
1/13	Фарбе, боје и лакови	800	01-01-3178 од 17.12.2012.	82	ТРК Промет Зоран Максимовић ПР, Сремска Митровица	01-01-3178/5 од 17.1.2013. године	777
2/13	Челици, профили	1.640	01-01-3252 од	40	Уопех доо Сремска	01-01-3252/5 од 29.1.2013.	864

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

			21.12.2012.		Митровица		
3/13	Штампани обрасци (за праћење произв. циклуса)	500	01-01-3317 од 27.12.2012.	33	Вектра доо, Сремска Митровица	01-01-3317/5 од 30.1.2013.	485
1	Канцеларијска репрезентација	350	2681 од 13.12.2012.	85	Univerexport доо, Нови Сад	276 од 19.2.2013.	273
2	Средства за хигијену	180	2683 од 13.12.2012.	52	Univerexport доо, Нови Сад	275 од 19.2.2013.	117
Укупно		688.557					421.312

1) ЈП-1 - Коришћење шума - сеча и израда дрвних сортимената

Одлуком директора Предузећа од 22.11.2012. године, покренут је отворени поступак јавне набавке - Коришћење шума - сеча и израда дрвних сортимената, процењене вредности 133.976 хиљада динара, која је обликована у 12 партија према локацијама шумских управа у којима се реализује сеча и израда дрвних сортимената. Јавна набавка је садржана у Плану набавки за 2013. годину на позицији 5.1.

По наведеној јавној набавци закључени су уговори са изабраним понуђачима ЗР Јасен, Пригревица (за партије 1 и 10), Равни Буљим доо, Ковиљ (за партије 2 и 3) и Мичелини доо, Ваљево (за партије број 7, 8, 9, 11 и 12) у укупној вредности 129.677 хиљада динара без ПДВ.

2) ЈП-2 - Коришћење шума - привлачење, утовар и истовар дрвних сортимената

Одлуком директора Предузећа од 22.11.2012. године покренут је отворени поступак јавне набавке - Коришћење шума - привлачење, утовар и истовар дрвних сортимената, процењене вредности 49.286 хиљада динара, која је обликована у 15 партија према локацијама шумских управа у којима се реализује предмет јавне набавке. Јавна набавка је садржана у Плану набавки за 2013. годину на позицијама 5.2. и 5.3.

По наведеној јавној набавци закључени су уговори са изабраним понуђачима Градина систем доо, Темерин (партије 1, 2 и 3), Гаврић промет, Футог (партија 4), Дрвопромет, Слободан Жигић ПР, Плавна (партија 5), Браћа Ћоре, Ченеј (партије 9, 11 и 12), СЗР Потилија, Ковин (партија 10), у укупној вредности 32.586 хиљада динара.

За партије 6, 7 и 8 поступак јавне набавке је обустављен, јер су приспеле две неисправне понуде, а у преговарачком поступку по основу члана 23. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), као најповољнија, изабрана је понуда Равни Буљим доо, Ковиљ, са киме су закључени уговори на укупни износ од 5.480 хиљада динара.

3) ЈП – 3 - Гориво

Одлуком директора Предузећа од 14.12.2012. године покренут је отворени поступак јавне набавке број ЈП-3 - Гориво, процењене вредности 373.815 хиљада динара. Јавна набавка је садржана у Плану набавки за 2013. годину на позицији 1.

По објављеном јавном позиву приспела је једна понуда НИС ад, Нови Сад, која је оцењена и као најповољнија, а уговор је закључен 14.2.2013. на износ од 246.383 хиљаде динара без ПДВ. Ревизијом је утврђено да је НИС ад, Нови Сад, као једини понуђач изабран и у поступку јавне набавке горива у 2012. години, као и за 2014. годину.

4) Адвокатске услуге

На основу Плана набавки за 2013. годину, директор Предузећа је дана 5.12.2012. године донео 6 одлука о покретању поступака јавних набавки мале вредности, за Дирекцију Предузећа и сваки огранак посебно, са предметом адвокатске услуге, које су садржане у Анексу ИБ уз Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), на које се, према том закону, без обзира на процењену вредност јавне набавке примењују одредбе које се односе на јавне набавке мале вредности.

У Плану набавки за 2013. годину, на позицији 137 планирана је јавна набавка адвокатских услуга за период од 3 године (једино је она планирана за период од 3 године). Процењена вредност јавних набавки је 15.300 хиљада динара.

У вези са планирањем ових јавних набавки на период од три године, одговорна лица су дала објашњење да је на то утицао велики број судских поступака и потребан континуитет у пружању ових услуга, као и ангажовање дипломираних правника у великом броју поступака јавних набавки.

Преглед поступака јавних набавки адвокатских услуга са реализацијом даје се у следећој табели:

- у хиљадама динара

Одлука о покретању ЈНМВ	Део предузећа	Процењена вредност за период 2013-2015	Изабрани понуђач – адвокат и седиште	Број и датум уговора	Месечни паушал /годишњи износ	Реализов. вредност у 2013. години	
						Паушал	Путни трошкови
5001 од 5.12.2012.	Дирекција	3.450	Милан Козомора, Нови Сад	5416 од 28.12.2012.	90 / 1.080	1.080	-
5003 од 5.12.2012.	Ловотурс	1.200	Мирослав Здјелар, Нови Сад	5419 од 28.12.2012	30 / 360	360	19
5005 од 5.12.2012	Сомбор	2.250	Срђан Добросављев, Нови Сад	5420 од 28.12.2012	60 / 720	720	184
5007 од 5.12.2012.	Нови Сад	1.500	Никола Шијан, Нови Сад	5417 од 28.12.2012	40 / 480	480	-
5009 од 5.12.2012.	Сремска Митровица	3.300	Марина Корица, Нови Сад	5418 од 28.12.2012	85 / 1.020	1.020	273
5011 од 5.12.2012.	Панчево	3.600	Владимирка Милићевић, Београд	5421 од 28.12.2012	95 / 1.140	1.140	-
УКУПНО	-	15.300	-	-	400/4.800	4.800	476

Ревизијом је утврђено да су са сваким од изабраних понуђача и у 2012. години били закључени уговори о пружању адвокатских услуга истом делу Предузећа, на период од годину дана. Такође је утврђено да се помоћник директора за правне послове дописом од 14.11.2012. године обратио свим адвокатима наведеним у претходној табели да, ради одређивања планиране вредности набавке адвокатских услуга у плану набавки за 2013. годину, најкасније до 30.11.2012. године доставе обрачуне трошкова, појединачно по предметима који су им дати у рад, по адвокатској тарифи, за период од 1.1.2012. године до дана сачињења истог, као и да су тражени извештаји добијени.

Позиви за подношење понуда са конкурсном документацијом су упућени на по три адресе потенцијалних понуђача (из претходне табеле), а понуду је у сваком поступку поднео само један понуђач. Сви изабрани адвокати, осим Владимирке Милићевић која има седиште у Београду, имају седиште у Новом Саду.

Конкурсном документацијом, прилог бр. 5 - Образац за оцену испуњености услова из члана 44. став 2. тачка 6) и 7) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), који је фактички Изјава понуђача о испуњености услова из конкурсне

документације којом понуђач потврђује да испуњава све обавезне услове за учешће у поступку јавне набавке, укључујући и да располаже неопходним финансијским, пословним и техничким капацитетом. Конкурсном документацијом није одређено шта представља неопходан финансијски, технички, пословни и кадровски капацитет у складу са одредбама члана 44. став 2. тачка 6) и 7) и став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

Конкурсном документацијом (која је истоветна за све огранке, осим Панчево) одређено је да цена у понуди подразумева вршење свих адвокатских услуга на територији свих судова у АП Војводини као и састављање свих поднесака и других писмена без обзира на територију, док је за огранак Панчево, одређено да цена у понуди подразумева вршење свих адвокатских услуга у осам предмета по избору наручиоца као и давање усмених и писмених правних савета и пружање консултација у другим правним стварима наручиоца, као и присуство састанцима на позив наручиоца.

Писмена и радње су детаљно специфицирани у прилогу 6. конкурсне документације – Спецификација предмета јавне набавке, а односе се на судске, управне поступке, као и друге правне послове Предузећа, а укључују и давање правних мишљења, савета, предлога везано за предмет правног посла за који се адвокат ангажује.

Са свим изабраним адвокатима (осим са адвокатом Владимирком Милићевић) уговорено је право на накнаду путних трошкова сходно адвокатској тарифи, која даје праву адвокату да наплати све стварне трошкове (превоза, одсуствовања из канцеларије, смештаја и дневница). Са свим адвокатима, без изузетка, уговорено је да у случају успеха у спору извршилац (адвокат) има право на наплату трошкова од супротне стране.

Уговорена је и обавеза адвоката да у хитним случајевима, по позиву, учествују у раду органа Наручиоца и присуствују другим правним пословима наручиоца. Нису презентовани докази да су адвокати иступали пред другим државним органима и вршили друге радње предвиђене конкурсном документацијом. Према добијеним изјавама, адвокати нису учествовали у раду органа, давали су мишљења по захтеву, а само је адвокат Владимирка Милићевић вршила правну подршку директору огранка у Панчеву, док у радни однос није примљен дипломирани правник.

Такође је уговорено да адвокати поверене послове обављају лично, а да наручилац може одредити замену у личности другог адвоката или адвокатског приправника, што се одређује у свакој посебној пуномоћи, а уверили смо се да издате пуномоћи, са изузетком, садрже овлашћење о одређивању замене.

Уговорену обавезу о достављању месечних извештаја адвокати су извршавали, а достављали су и годишње извештаје.

Са адвокатом Владимирком Милићевић, чланом 6. став 2. Уговора предвиђено је да ће се накнада у паушалном износу (од 95 хиљада динара) смањивати сразмерно смањењу броја предмета за које се ангажује извршилац, и то након доношења првостепене судске одлуке и улагања правног лека на исту, односно одговора на правни лек, а до смањења накнаде долази у месецу који следи месецу у којем је уложен правни лек, односно одговор на правни лек. На основу детаљног годишњег извештаја адвоката Владимирке Милићевић закључује се да је било предмета у којима је испуњен услов из уговора, али и да је преузела 10 нових предмета, односно одступило се од одредаба закљученог уговора. На основу издатих месечних рачуна уверили смо се да смањења уговореног месечног паушала није било, према објашњењу одговорних лица из разлога што огранак Панчево није имао запосленог правника, због чега је било неопходно додатно ангажовање овог адвоката.

Поред адвоката Предузеће су заступали и запослени којима су ти послови у опису послова. (Напомена 12.). Наиме, у Сектору за опште, правне и кадровске послове, у опису послова самосталног референта за правне послове, затим референта за правне послове-службеника за јавне набавке, на нивоу Дирекције и огранака, те руководиоца служби за опште, правне и кадровске послове у свим огранцима, садржани су и послови заступања предузећа пред судовима и другим државним органима, а помоћник директора за правне послове врши те послове по потреби. У Предузећу укупно има 12 запослених који обављају наведене послове заступања.

Сви адвокати су доставили годишње извештаје за 2013. годину са подацима о поступцима, предузетим радњама и текућем статусу предмета (Марина Корица -36 поступака, Никола Шијан – 30 поступака од чега 17 извршења на основу веродостојне исправе, Мирослав Здјелар (4 поступка), Срђан Добросављевић (20 поступака), Владимирка Милићевић (30 поступака) и Милан Козомора (23 поступка), при чему већину чине радни спорови.

4) ЈП - 4 – Резервни делови за све машине – I фаза рестриктивног поступка

Одлуком директора Предузећа 11.12.2012. године, покренута је I фаза рестриктивног поступка ЈП - 4 - Резервни делови за све машине, процењене вредности 112.710 хиљада динара, која је обликована по 39 партија. Јавна набавка је планирана у Плану јавних набавки за 2013. годину на позицији 20. Након спроведене I фазе поступка јавне набавке, дана 11.03.2013. године утврђена је Листа кандидата по партијама, која садржи од 6 до 29 квалификованих кандидата по партији.

5) Одлуком директора огранка Сремска Митровица од 17.12.2012. године покренут је поступак јавне набавке мале вредности број 1/13- Фарбе, боје и лакови, која је садржана у Плану набавки за 2013. годину у оквиру позиције 82. Процењена вредност јавне набавке је 800 хиљада динара. Од укупно три достављене, као најповољнија понуда изабрана је понуда ТРК РЗР Промет - Зоран Максимовић ПР, Сремска Митровица, са киме је закључен уговор о набавци у вредности од 777 хиљада динара без ПДВ. Са истим добављачем је 17.1.2012. године закључен уговор за набавку фарби, боја и лакова, а након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности.

6) Одлуком директора огранка Сремска Митровица од 21.12.2012. године покренут је поступак јавне набавке мале вредности број 2/13 - Челици, профили, која је садржана у Плану набавки за 2013. годину у оквиру позиције 42. Процењена вредност јавне набавке је 1.640 хиљада динара. Од две достављене понуде, као најповољнија је изабрана понуда Уопех доо, Сремска Митровица, са киме је закључен уговор о набавци, у вредности од 864 хиљаде динара без ПДВ.

7) Одлуком директора огранка Сремска Митровица од 27.12.2012. године покренут је поступак јавне набавке мале вредности број 3/13 - Штампани обрасци (за праћење производног циклуса), која је садржана у Плану набавки за 2013. годину у оквиру позиције 33. Од две достављене понуде, као најповољнија је изабрана понуда Вектра доо, Сремска Митровица, са киме је закључен уговор о набавци у вредности 485 хиљада динара без ПДВ.

8) Одлуком директора огранка Ловотурс од 13.12.2012. године, покренут је поступак јавне набавке мале вредности број 1 Канцеларијска репрезентација, која је садржана у Плану набавки за 2013. годину у оквиру позиције 85. Од три достављене понуде, по критеријуму економски најповољније понуде, као најповољнија је изабрана понуда Univerexport доо, Нои Сад, са киме је закључен уговор о набавци у вредности 273 хиљаде динара без ПДВ.

9) Одлуком директора огранка Ловотурс од 13.12.2012. године, покренут је поступак јавне набавке мале вредности број 2 - Средства за хигијену, која је садржана у Плану набавки за 2013. годину у оквиру позиције 52. Од три достављене понуде, по критеријуму економски најповољније понуде, као најповољнија, изабрана је понуда Univerexport доо, Нови Сад, са киме је закључен уговор о набавци у вредности 117 хиљада динара без ПДВ.

У вези са покретањем поступака у 2012. години, а по Плану набавки за 2013. годину, одговорна лица су дала образложење да се 80% процењене вредности свих наведених јавних набавки односи на набавке горива и коришћење шума, које су неопходне за функционисање Предузећа, да су у обавези да предају програм пословања оснивачу до 1. децембра, да су се по њима тада стекли услови за привремено финансирање, а да оснивач до сада никада није усвојио програм пословања до краја текуће године, те да су они, у циљу функционисања Предузећа, у децембру месецу 2012. године вршили описане набавке.

На основу наведеног, у поступку ревизије утврђено је:

Предузеће је у 2012. години, по Плану набавки за 2013. годину, покренуло поступке јавних набавки број ЈП-1, ЈП-2, ЈП-3, ЈП-4, затим 6 јавних набавки адвокатских услуга редни број 137, као и јавне набавке број 1/13, 2/13, 3/13 у огранку Сремска Митровица, јавне набавке број 1 и број 2 у огранку Ловотурс, чија је укупна процењена вредност 688.557 хиљада динара, што није у складу са чланом 27. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), јер није имало основа да у 2012. години покрене поступке јавних набавки по Плану набавки за 2013. годину пре наступања те календарске године, с обзиром да се годишњи план набавки доноси за период од 1.1. до 31.12. календарске године и извршава у том периоду, као и да у моменту покретања поступака јавних набавки није усвојен и одобрен Годишњи програм пословања за 2013. годину, односно за наведене набавке нису предвиђена средства у финансијском плану наручиоца, који је одобрен од стране оснивача дана 30. јануара 2013. године.

ЈП – 23 – Прикључци за пољопривредне машине

Одлуком в.д. директора Предузећа од 26.03.2013. године, покренут је отворени поступак планиране јавне набавке добара – Прикључци за пољопривредне машине, процењене вредности 25.540 хиљада динара, која је обликована у 25 партија и то по врстама добара и огранцима за чије се потребе спроводи јавна набавка.

Предмети јавне набавке су тракторске прскалице, тањираче, плугови, атомизери, бушилице за садњу, разне врсте тарупа, ротокосачице, сејачице за кукуруз, елеватори, сетвоспремачи, уређаји за мулчирање земље, прскалице, витла, цистерне итд, а груписани су по огранцима и са процењеним вредностима према наредном прегледу:

-у хиљадама динара

Огранак и процењена вредност				
Сремска Митровица - партије од 1 до 13	Сомбор, партије од 13 до 16	Нови Сад партије од 17 до 23	Панчево, партија 24	Ловотурс, партија 25

14.885	4.320	5.885	150	300
--------	-------	-------	-----	-----

По објављеном јавном позиву у „Службеном гласнику РС“ број 42 од 14.5.2013. године, приспело је 6 понуда.

Конкурсном документацијом, у погледу обавезног услова из члана 44. став 2. тачка 3) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008) одређена је потврда надлежног органа којом се доказује да понуђачу у року од две године пре објављивања јавног позива није изречена правноснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке. Дана 6.6.2013. године, II изменама конкурсне документације је прецизирано да наведена потврда треба да буде издата за период од 13.05.2011. до 13.05.2013. године што није у складу са наведеним чланом Закона о јавним набавкама. С обзиром на дан објављивања јавног позива, период на који је требало да гласе наведене потврде, сагласно члану 90. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10) је од 14.5.2011. до 14.5.2013. године.

Утврђено је да је изабрани понуђач, за партије број 2, 9, 11 и 16 (укупне вредности 2.149 хиљада динара), АД Мајевица – пумпе и цистерне у реструктурирању, Бачка Паланка, доставио потврду Прекршајног суда у Бачкој Паланци која је издата дана 12.6.2013. године, којом се потврђује да суд није изрицао наведену заштитну меру „у претходне две године“ и потврду Привредног суда у Новом Саду, издату 11.6.2013. године, којом се потврђује да суд није изрицао наведену заштитну меру „у претходне две године пре издавања потврде“.

Изабрани понуђач за партије број 6 и 23 (укупне вредности 480 хиљада динара), Југометал доо Свилајнац, доставио је наведену потврду Привредног суда у Крагујевцу, издату дана 31.5.2013. године којом се потврђује да суд није изрицао наведену заштитну меру у року од две године.

Изабрани понуђач за партије број 1, 8, 10, 13 и 24 (укупне вредности 672 хиљаде динара), Мис систем доо, Ченеј, доставио је потврду Привредног суда у Новом Саду, издату дана 6.6.2013. године, којом се потврђује да у периоду од 5.6.2010. до 5.6.2013. године тај суд није изрицао наведену заштитну меру и потврду АПР-а да није регистровано изрицање наведене заштитне мере у периоду од 4.6.2010. године до 4.6.2013. године.

Изабрани понуђач за партије број 4 и 21 (укупне вредности 1.050 хиљада динара), Фадап ад, Врдник, доставио је наведену потврду Прекршајног суда у Руми – Одељења у Иригу, издату дана 5.6.2013. године, којом се потврђује да суд није изрицао наведену заштитну меру у претходне две године.

С обзиром да наведене потврде не задовољавају услов из члана 44. став 2. тачка 3) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), Предузеће није поступило у складу са одредбама члана 78. став 1. Закона о јавним набавкама, односно чланом 11. Закона о јавним набавкама.

За партију број 14 као најповољнија понуда је изабрана понуда ЕЦТ доо, Сомбор, са киме је закључен уговор дана 23.7.2013. године, у вредности 1.090 хиљада динара.

За партије број 3, 5, 20 и 25 као најповољније понуде су изабране понуде В.Г.П. доо, Нови Сад, са киме је закључен уговор дана 23.7.2013. године, у вредности 6.695 хиљада динара.

По свим закљученим уговорима испоручена су добра у уговореној вредности, која по врсти, количини и цени одговарају закљученим уговорима.

ЈП-21 Материјал за шумске путеве

Одлуком в.д. директора Предузећа од 18.3.2013. године, покренут је отворени поступак јавне набавке добара ЈП-21 - Материјал за шумске путеве, редни број 12 у Плану набавки за 2013. годину, која је обликована у шест партија, укупне процењене вредности 26.500 хиљада динара.

Партије су одређене по врстама материјала, по огранцима за чије се потребе добра набављају и потребним количинама: партија 1 - речни шљунак за Сремску Митровицу, у количини 35.000 m³, партија 2 - речни шљунак за Нови Сад, у количини 4.000 m³, партија 3 – ломљени камен, у количини 5.000 m³, партија 4 – Туцаник за Сомбор, у количини 750 m³, партија 5- Туцаник за Ловотурс, у количини 50 m³ и партија 6 - природни тампон од кречњака, у количини 50 m³.

Конкурсном документацијом одређено је да је само за партију 1, речни шљунак (за Сремску Митровицу) потребно доставити Референтну листу, оверену од стране купца, најмање у количини 100.000 m³ испоручених добара у 2012. години. Конкурсна документација је три дана пре истека рока за подношење понуда измењена на начин да је Референтну листу, оверену од стране купца, са најмање у количини 100.000 m³ испоручених добара у 2012. години, потребно доставити и уз понуду по партији 2, која се односи на испоруку речног шљунка за потребе ШГ Нови Сад, у количини 4.000 m³. Према нашем мишљењу, наведени услов за партију 2 није сразмеран предмету јавне набавке, с обзиром да је 25 пута већи од потребних количина, што није у складу са одредбама члана 44. став 6. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), као и начелом обезбеђивања конкуренције међу понуђачима из члана 9. истог закона. У погледу одређивања наведеног услова, од одговорних лица, као и председника комисије, добили смо образложење да је тај услов тражен због сигурности и жељене динамике у испоруци, да је пословни капацитет одређен на нивоу предмета јавне набавке и да је 2,5 пута већи од тражених количина, односно да добављачи морају бити, доказане и озбиљне фирме регистроване за обављање тих послова. Наведено образложење није прихватљиво, јер партија представља посебну истоврсну целину која се може засебно уговорати, те је требало тај услов одредити примерено процењеној вредности за сваку партију.

У спроведеном поступку, за партије 1,3, 4 и 5 поступак је обустављен, а одлука о томе је објављена 25.6.2013. године на Порталу јавних набавки, а за партије 2 и 6, као најповољнија понуда је изабрана понуда понуђача Хидробаза доо, Београд, са киме је закључен уговор 12.7.2013. године, на износ од 7.960 хиљада динара.

ЈН - 101 – Заштитна опрема за 2013. годину

Јавна набавка мале вредности број 101- Заштитна опрема, покренута је по одлуци в.д. директора Предузећа од 26.3.2013. године, а обликована је у три партије укупне процењене вредности 2.758 хиљада динара.

За партију 1 - заштитни шлем за моторне секаче и партију 2 - заштитни шлем за шумске раднике по критеријуму најниже понуђене цене изабрана је понуда добављача Матица доо, Београд, са киме је закључен уговор 24.9.2013. године, у укупној вредности 630 хиљада динара без ПДВ. За партије 3 - заштитне маске са филтером и 4 - заштитне

рукавице, уговор је 24.9.2013. године закључен са VIP group доо, Сомбор, у вредности 1.657 хиљада динара без ПДВ.

Конкурсном документацијом, у делу Услови понуде, Исправна понуда, одређено је да понуђена добра морају испуњавати услове квалитета и тражене техничке спецификације што се доказује узорком добра са декларацијом која, или други акт који је издала надлежна установа која је вршила проверу квалитета понуђених добара мора да гласи на име понуђача и не сме бити старија од шест месеци од дана упућивања позива за подношење понуде. У случају да понуђач не докаже да су понуђена добра усклађена са техничком спецификацијом понуда ће бити оцењена као неодговарајућа.

Изабрани понуђач Матица доо, Београд је уз понуде за партије 1 и 2 доставио Декларације које је сам потписао и оверио и уз које је приложио преводе декларације произвођача које су оверене од стране судског тумача, уместо траженог акта који је издала надлежна установа.

С обзиром да изабрани понуђач није доставио доказ о усаглашености у складу са условима из конкурсне документације, јер је декларације о усаглашености попунио и оверио сам понуђач, а не надлежна установа која је овлашћена да врши проверу квалитета понуђених добара, понуде за партије 1 и 2 су неисправне и као такве су требале бити одбијене. Због наведеног Предузеће није поступило у складу са одредбама члана 78. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

За партије 3 - заштитне маске са филтером и 4 - заштитне рукавице, са изабраним понуђачем VIP group доо, Сомбор, закључен је уговор 24.9.2013. године, у вредности 1.657 хиљада динара без ПДВ.

ЈП – 15 Софтвер за ГИС

Одлуком в.д. директора Предузећа од 13.2.2013. године, покренут је отворени поступак јавне набавке добара – Софтвер за шумарство и остале области, обликована у две партије (ГИС софтвер и софтвер за пројектовање шумских путева), процењене вредности 14.350 хиљада динара, а планирана је на позицији 7 у Плану набавки за 2013. годину.

У спроведеном поступку јавне набавке, за партију 1 приспела је само једна понуда Gdi GISDATA доо, Београд, која је оцењена као најповољнија, а са изабраним понуђачем закључен је уговор 19.6.2013. године, у вредности 13.434 хиљаде динара без ПДВ.

Део набавке је извршен преузимањем Ersi ARCGIS софтвера, верзија 10.1, у ISO image облику са GISDATA FTP сервера дана 3.7.2013. године, на локацијама у Дирекцији, Новом Саду, Панчеву и Сомбору о чему су сачињени записници о примопредаји.

Део набавке који се односи на израду модела и специфичних докумената, интегрисање података, креирање Интернет/интранет сервиса и GIS портала, тестирање и обуку извршени су до 29.11.2013. године.

Поступак јавне набавке за партију 2, софтвер за пројектовање шумских путева је обустављен, јер су две приспеле понуде биле неисправне и/или неприхватљиве.

Конкурсном документацијом (са изменама), прилог број 4а, Упутство како се доказује испуњеност услова, у погледу пословног капацитета, у тачка б. је постављен услов да је понуђач у претходне 3 године (2010, 2011, 2012) збирно испоручио/извршио добра/услуге које су предмет јавне набавке у количини од минимално 5 јавно доступних, активних WEB GIS интернет апликација/интернет GIS података на подручју Републике Србије. Мишљења смо да наведени услов није сагласан са Законом о јавним набавкама, да

ограничава конкуренцију, јер у неравноправан положај ставља понуђаче који су WEB GIS интернет апликацију/интернет GIS податаке испоручивали изван Републике Србије, те наведено поступање није у складу са одредбама члана 44. став 6. и члана 9. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

Председник комисије за јавну набавку је дао образложење да су додатни услови одређени објективним потребама Предузећа да се добије техничко решење које ће бити компатибилно са другим структурама државе ради размене дигитализованих просторних података између различитих ентитета и са претпоставком да понуђачи који имају имплементирана решења на територији Републике Србије боље познају постојећи GIS систем у Србији, те да могу понудити решење компатибилно са постојећим системима.

Мишљења смо да је наведене разлоге на адекватан начин требало увести у техничке спецификације у виду жељених карактеристика или функционалних захтева (компатибилност решења са другим ентитетима ради размене података и остало), чиме би били изједначени сви понуђачи, а они који већ познају стратегију развоја постојећих GIS систем у Србији дали решења која у потпуности одговарају објективним потребама Предузећа.

ЈП 26/2012 Изградња и одржавање шумских путева

Одлуком в.д. директора Предузећа од 4.7.2012. године покренут је отворени поступак јавне набавке радова, редни број 13, по ЈП-26/2012 Изградња и одржавање шумских путева за 2013, процењене вредности 32.850 хиљада динара, која је обликована у 5 партија, (јавни позив објављен 2.8.2012. године) са следећим процењеним вредностима:

-у хиљадама динара

Број партије	1	2	3	4	5
Процењена вредност	15.000	2.750	12.000	2.000	1.100

У конкурсној документацији, Прилогу број 4/1, Упутство за доказивање испуњености услова за учешће, тачка б - доказ о пословном капацитету, одређено је да је услов квалификације да понуђач има вредност извршених радова од најмање 130.000 хиљада динара за период од 2007. до 2011. године.

Одговорна лица су дала образложење да је пословни капацитет захтеван на нивоу јавне набавке као целине, као и да исти није значајан за озбиљне грађевинске фирме и, по њиховом мишљењу, испуњава га већина тих фирми, те да у том смислу није ограничавајући, а и чињеница да је спроведен транспарентни, отворени поступак заинтересовани су се могли жалити на садржај конкурсне документације.

Мишљења смо да постављени услов пословног капацитета за партије 2, 4 и 5 није сразмеран предметној јавној набавци, с обзиром да је обликована по партијама, што значи да је предмет јавне набавке обликован у више посебних истоврсних целина, тако да се свака целина може уговорати засебно, као и да није везан за конкретан предмет јавне набавке, за област нискоградње (реконструкцију, санацију, изградњу путева), јер се односи на извођење грађевинских радова свих врста, због чега није у складу са начелом обезбеђења конкуренције у поступку јавне набавке из члана 9. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008).

Након спроведеног отвореног поступка јавне набавке, в.д. директора Предузећа је са изабраним понуђачем за партију 3, Сремпут ад, Рума, закључио Уговор број 4312 од 22.10.2012. године на вредност од 8.468 хиљада динара. Чланом 2. је уговорено да извођач, својом радном снагом, својим целокупним материјалом и својом механизацијом

савесно и стручно и у свему према техничким прописима, стандардима и нормативима за ту врсту радова, изведе радове према следећој спецификацији:

- у динарима

Р. бр.	Опис радова на локацији	Количина (m ²)	Јединична цена (без ПДВ)	Укупно (без ПДВ)
1	2	3	4	5
1	РЈ ШУ „Кленак			
1.1	Прилазни пут шумарији, асфалтирају биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, дебљине 6cm	1.500	930,00	1.395.000,00
1.2	Фазанерија „Каракуша“, асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, дебљине 6cm	1.500	930,00	1.395.000,00
1.3	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, дебљине 4cm	3.000	740,00	2.220.000,00
2.	РЈ Механизација- Моровић			
2.1	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, дебљине 4cm	2.350	780,00	1.833.000,00
2.2	Асфалтирање дела економског дворишта на припремљену подлогу биту шљунком БНС 22, дебљине 6cm	400	985,00	394.000,00
3.	РЈ ШУ „Моровић			
3.1	Асфалтирање прилазног пута за семенски центар на припремљену подлогу, биту шљунком БНС-22, дебљине 6cm	1.250	985,00	1.231.250,00
УКУПНО				8.468.250,00

Прегледом уговора и расположиве документације о реализацији наведеног уговора (грађевинских дневника, обрачунских листова грађевинске књиге, окончане ситуације, аналитичке евиденције добављача и др.) утврђено је:

- да је рок за извођење радова наступио непосредно по закључењу уговора, када је наручилац дужан да извођача уведе у посао, при чему није одређено на који начин се врши увођење у посао, а у случају кашњења извођача у извођењу радова уговорна казна је 0,5% уговорених радова за сваки дан кашњења, а максимално до 5% од вредности уговора (423 хиљаде динара),
- да наручилац није увео извођача у посао одмах по закључењу уговора (дана 22.10.2012. године), нити предочио доказе о разлозима због којих то није урадио, а последица је да извођач није отпочео ни извео радове у уговореном року (30 дана од дана закључења уговора),
- да је Предузеће-наручилац након 79 дана од дана закључења уговора, са извођачем, дана 9.1.2013. године, закључило анекс уговора, којим је наручилац дужан да уведе извођача у посао по закључењу уговора, а да рок за отпочињање радова почиње након увођења у посао од стране наручиоца и износи 30 дана;
- да је дана 16.9.2013. године сачињен Записник о увођењу у посао којим се констатује да се извођач уводи у посао;
- да су радови изведени за 6 дана, 16, 17. и 18.9.2013. године у Кленку, а 19, 20. и 21.09.2013. године у Моровићу, а изведени су 313 дана након дана закључења уговора, при чему се у опису радова у грађевинском дневнику не наводе ближи подаци о локацији на којој се изводе радови, као ни подаци о количинама уграђеног материјала, а унети су подаци о ангажованој радној снази и машинама извођача,

- да именовани лиценцирани руководилац радова извођача Јово Бубало (одређен решењем генералног директора Сремпут ад, Рума од 22.10.2012. године) није потписивао грађевинске дневнике и обрачунске листове грађевинске књиге, већ друго лице, М. Деспотовић (руководилац РЈ Производња и изградња у Сремпут ад, Рума), а потписао их је надзорни орган Предузећа;
- да Ситуација бр. 1 за изведене радове (бр. 2019 од 24.9.2013. године), за коју није наведено да је окончана, садржи само податке о вредности радова и бројевима под којим је уговор заведен код инвеститора и извођача, са знаком да су радови извршени до 24.9.2013. године, а није потписана ни оверена од стране овлашћеног лица извођача радова, одговорног руководиоца радова, као ни надзорног органа;
- да је документ у прилогу Ситуације бр. 1, под називом - Ситуација-асфалтирање постојећег пута у ШГ Сремска Митровица, са подацима о изведеним радовима по позицијама и вредностима није потписан, као ни оверен, нити има друге ознаке (датум, ознаку стране, ознаку да је прилог неког документа и сл.);
- да документ у прилогу Ситуације бр. 1 - Обрачунски лист изведених радова – асфалтирање-санација постојећег пута у ШГ Сремска Митровица за септембар 2013. године, од 25.9.2013. године, садржи само, у једној ставци радове (без описа позиција и количина изведених радова) са износима: „основица за ПДВ“ у износу 8.468 хиљада динара и „ПДВ по стопи 20%“ у износу 1.694 хиљаде динара и „укупно: радови са порезом“ у износу 10.162 хиљаде динара, да су га потписали одговорни руководилац радова (који је потписао и оверио само тај документ) и генерални директор за извођача, а надзорни орган и, у то време, вршилац дужности директора Предузећа за инвеститора,
- да обрачунски листови грађевинске књиге (3 листа) садрже само кратке описе и укупне количине по ставкама, али не садрже податке о мерењима из којих су произашле укупне количине по ставкама,
- није нам стављен на увид записник о примопредаји радова предвиђен чланом 15. Уговора, којим је одређено да се о примопредаји обавезно сачињава записник, чији је саставни део коначни обрачун који потписију сви чланови трочлане комисије и одговорни извођач радова,
- да је извођач радова 30.9.2013. године издао Извештај о књижењу број 17, књижно одобрење на износ 102 хиљаде динара, што одговара износу од 1% уговорених радова са ПДВ, на име попушта за плаћања пре рока, а да таква могућност није уговорена, нити је до тог момента наручилац извршио плаћање пре уговореног рока;
- да је Предузеће, иако је уговорено одложено плаћање (45 дана од дана фактурисања, односно ситуација оверених од стране надзорног органа), плаћање извршило пре уговореног рока, дана 4.10.2013. године извршило је плаћање у износу 5.000 хиљада динара са ПДВ (4.000 хиљада динара без ПДВ), дана 8.10.2013. године износ од 4.242 хиљаде динара са ПДВ (3.394 хиљада динара без ПДВ), а по основу Уговора о преузимању дуга од 7.10.2013. године Предузеће је платило дуг Сремпут ад, Рума према Пореској управи, Центру за велике пореске обвезнике за порез на добит за VII, VIII и IX месец 2013. године у износу од 818 хиљада динара.

Упоредни преглед уговорених и изведених радова даје се у следећој табели:

- у динарима

Р. бр.	Опис позиције	Једин. мера	Количина-уговорено	Количина-изведено	Јединич . цена	Укупно (без ПДВ)
1	2	3	4	5	6	7 (5x 6)
1	ШУ „Кленак					

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

1.1	Прилазни пут шумарији, асфалтирати биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, дебљине 6cm	m ²	1.500	1.688,00	930,00	1.569.840,00
1.2	Фазанерија „Каракуша, асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу дебљине 6cm	m ²	1.500	1.311,60	930,00	1.219.788,00
1.3	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11 дебљине 4cm	m ²	3.000	2.304,90	740,00	1.705.626,00
2.	РЈ Механизација- Моровић					
2.1	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, дебљине 4cm	m ²	2.350	2.561,88	780,00	1.998.266,40
2.2	Асфалтирање дела економског дворишта на припремљену подлогу биту шљунком БНС 22, дебљине 6cm	m ²	400	707,10	985,00	696.493,50
3.	ШУ „Моровић					
3.1	Асфалтирање прилазног пута за семенски центар на припремљену подлогу, биту шљунком БНС-22, дебљине 6cm	m ²	1.250	1.297,70	985,00	1.278.234,50
Укупно						8.468.248,40

На основу упоредног прегледа, утврђено је да је приликом извођења радова било вишкова, односно мањкова радова на појединачним позицијама, али да је вредност изведених радова једнака уговореној вредности од 8.468 хиљада динара и да је обрачун вршен по уговореним фиксним ценама.

Уз Ситуацију бр. 1, (која представља окончану ситуацију и гласи на вредност радова од 8.468 хиљада динара) приложени су и други документи (под називом Ситуација-асфалтирање постојећег пута у ШГ Сремска Митровица са изведеним количинама радова и Обрачунски лист изведених радова - асфалтирање-санација постојећег пута у ШГ Сремска Митровица, са износом основице без ПДВ 8.468 хиљада динара, износом ПДВ од 1.693 хиљаде динара и укупним износом радова са порезом од 10.162 хиљаде динара), за које нисмо могли утврдити да чине њен саставни део.

Наведену окончану ситуацију (са прилозима) не можемо сматрати веродостојном исправом која потврђује вредност извршених радова због чињенице да је, грађевинске дневнике о извођењу тих радова по опису, као и обрачунске листове грађевинске књиге о изведеним количинама радова, потписало лице које није одређено решењем надлежног органа извођача радова, у смислу члана 151. Закона о планирању и изградњи, нити је тој окончаној ситуацији претходио записник о примопредаји радова, који је предвиђен чланом 15. закљученог уговора.

Због наведеног Ситуација бр. 1, на основу које су у пословним књигама ШГ Сремска Митровица за 2013. годину исказана улагања на грађевинским објектима – шумски путеви, не представља веродостојну исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013).

Остали поступци јавних набавки

ЈП -17/2013 Изградња и одржавање шумских путева

Одлуком в.д. директора Предузећа од 19.3.2013. године покренут је отворени поступак јавне набавке радова, редни број 13, по ЈП-17/2013-Изградња и одржавање шумских

путева за 2013, процењене вредности 49.100 хиљада динара (јавни позив од 17.4.2013. године), која је обликована у три партије.

Након спроведеног отвореног поступка јавне набавке, в.д. директора Предузећа је са изабраним понуђачем за патрију 1, Доо Пут –инвест ПЗП, Бачки Петровац и Пут –инвест доо, Сремска Каменица, закључио Уговор број 4116 од 4.9.2013. године на вредност од 9.216 хиљада динара.

Ови радови су по локацијама, опису и количинама истоветни радовима садржаним у Уговору број 4312 од 22.10.2012. године који је закључен са Сремпут ад, Рума.

У моменту закључења уговора са Доо Пут-инвест ПЗП, Бачки Петровац и Пут –инвест доо, Сремска Каменица 4.9.2013. године, Сремпут ад, Рума није извео радове по уговору из 2012. године, већ их је извршио од 16.9.2013. до 21.9.2013. године (како је описано у делу ЈП 26/2012 Изградња и одржавање шумских путева).

Дакле, 12 дана након закључења уговора за јавну набавку ЈП -17/2013 - Изградња и одржавање шумских путева, Предузеће је у посао увело извођача са киме је уговор закључен 22.10.2012. године.

Провером распложиве документације о реализацији наведеног уговора (грађевинских дневника, обрачунских листова грађевинске књиге, окончане ситуације, аналитичке евиденције добављача и др.) утврђено је:

- да је на истоветан начин уговорен рок за извођење радова (одмах након закључења уговора наручилац је дужан да извођача уведе у посао и да рок износи 30 дана), као и да наручилац није увео извођача у посао 4.9.2013. године,
- да је в.д. директора Предузећа дана 7.10.2013. године обавестио извођача да је уместо екстерног стручног надзора из члана 5. Уговора одредио руководиоца службе коришћења шума у ШГ Сремска Митровица да у име и за рачун Наручиоца уведе извођача у посао и да врши надзор,
- да је дана 10.10.2013. године закључен анекс уговора, којим је наручилац дужан да уведе извођача у посао по закључењу уговора, а да рок за отпочињање радова почиње након увођења у посао од стране наручиоца, и да износи 30 дана,
- да је дана 24.10.2013. године сачињен Записник о увођењу у посао којим се констатује да се извођач уводи у посао,
- да су радови изведени за 7 дана, са прекидима од 24.10.2013. до 11.11.2013. године, дана 24.10, 25.10, 28.10. и 29.10. у Моровићу, а 8.11, 9.11. и 10.11.2013. године у Кленку,
- да грађевински дневници садрже ближе описе радова, а неки и количине утрошеног материјала, а обрачунски листови грађевинске књиге садрже податке о мерењима, да садрже потписе лица које води дневник, руководиоца радова извођача који је оверен печатом о лиценци и попис надзорног органа Предузећа,
- да је у грађевинском дневнику, стр 1. и 2. за дан 24.10.2013. године, поред осталих детаља наведено „Од техничке документације нисмо добили ништа. По изричитом налогу надзорног органа извршили асфалтирање дела платоа под туцаником у РЈ Шумска механизација Моровић слојем БНС 22, d- 6cm и слојем АБ 11, d- 4cm на раније припремљену подлогу. Приликом асфалтирања и проласка камиона уочено је

вертикално слегање тампонског слоја на појединим местима. Због свега горе наведеног извођач не сноси одговорност за носивост постојећег тампона и других параметара који произилазе из тога. Данас су извршени следећи радови: асфалтирање дела економског дворишта на припремљену подлогу БНС 22 d- 6cm. Данас је уграђено укупно 166,26 t БНС 22“;

- да је у грађевинском дневнику за дан 25.10.2013. године уписано и да је „извршено асфалтирање економског дворишта асф. бетоном АБ – 11, d=4 cm, по изричитом налогу надзорног органа извршено је на деоници пута шума Блата у РЈ Шумска управа Моровић изравнање колотрагова с БНС 22 d=4 cm и касније преко тога извршено асфалтирање са АБ 11 d=4 cm, данас је уграђено укупно ~~(26,40)~~ (Напомена ревизора: прецртано, а поред потпис надзорног органа Предузећа) 22,44 t БНС 22 и укупно 196,28t АБ 11“, да је у грађевинском дневнику од 28.10.2013. године наведено и „извршено је асфалтирање и санација на деоници пута шума Блата у РЈ ШУ Моровић, асфалт бетоном АБ-11, утрошено 136,26 t...“, а дана 29.10.2013. године наведено је и „извршено је асфалтирање и санација на деоници пута шума Блата у РЈ ШУ Моровић, асфалт бетоном АБ-11 d=4 cm, укупно 182,26 t ...“, односно да су дана 25, 28. и 29.10.2013. године изведени радови и на путу шума Блата у РЈ Шумска управа Моровић који нису садржани у спецификацији радова из члана 2. Уговора, на основу чега констатујемо да су изведени радови који нису уговорени,
- да је примопредаја радова извршена Записником од дана 29.10.2013. године за радове у Моровићу, а Записником од 10.11.2013. године за радове у Кленку којима је констатовано да су радови изведени у свему према уговору и налозима именованог надзора, у уговореном року и квалитету, стручно у складу са законом и нормативима, да је наручиоцу предат изведени објекат, а потписани су од стране одговорног извођача радова и директора извођача, те в.д. директора и надзорног органа наручиоца, као и да су оверени,
- да су сачињене Привремена ситуација број 83 од 31.10.2013. године на износ од 5.943 хиљаде динара (без ПДВ) и Окончана ситуација број 87 од 14.11.2013. године на укупан износ од 9.216 хиљада динара (без ПДВ), обе са пратећим прегледима изведених радова по позицијама из закљученог уговора.
- да су у прилогу уз окончану ситуацију, који је потписан од стране надзорног органа Предузећа, као и потписан и оверен од стране одговорног извођача радова, садржани следећи подаци:

- у динарима

Р. бр.	Опис позиције	Једин. мера	Количина – уговорено	Количина - изведено	Јединич. цена	Укупно
1	2	3	4	5	6	7 (5x 6)
1	ШУ „Кленак					
1.1	Прилазни пут шумарији, асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, d=6cm	m ²	1.500	0,00	1.032,00	0,00
1.2	Фазанерија „Каракуша“, асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, d=6cm	m ²	1.500	1.362,76	1.032,00	1.406.368,32
1.3	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, d=4cm	m ²	3.000	2.271,89	820,00	1.862.949,80

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

2.	РЈ Механизација- Моровић					
2.1	Економско двориште, асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, d=4cm	m ²	2.350	5.367,86	820,00	4.401.645,20
2.2	Део економског дворишта асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, d=6cm	m ²	400	1.467,87	1.050,00	1.541.263,50
3.	ШУ „Моровић					
3.1	Прилазни пут за семенски центар, асфалтирање биту шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, d=6cm	m ²	1.250	0,00	1.050,00	0,00
Укупно						9.212.226,82
ПДВ 20%						1.842.445,36
Укупно са ПДВ						11.054.672,18

- из претходног прегледа се види да извођач није извео радове асфалтирања прилазног пута шумарији у ШУ Кленак и прилазног пута семенском центру у ШУ Моровић (укупна уговорена количина 2.750 m² БНС 22), да су радови на позицији 2.1 изведени у количини која је за 3.017,86 m² већа од уговорене, а на позицији 2.2 изведени у количини која је за 1.067,87 m² већа од уговорене, а позиције 1.2. и 1.3. изведене у количинама мањим од уговорених, позиција 1.2 за 137,24 m², 1.3 за 729,11 m², односно било је значајних одступања од уговора, а обрачун је вршен по уговореним фиксним ценама,
- да подаци о позицијама и обиму изведених радова у Окончаној ситуацији нису сагласни са описима у грађевинским дневницима у којима је експлицитно наведено да су радови изведени и на деоници пута шума Блата, који нису приказани у прилозима уз Окончану ситуацију, због чега се нисмо уверили да ова окончана ситуација представља веродостојну исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013),
- да је Предузеће у складу са уговором извршило плаћање, одложено 45 дана од дана фактурисања/ситуације, оверених од стране надзорног органа, дана 16.12.2013. године и 30.12.2013. године.

Окончана ситуација, по којој су изведени грађевински радови укупне вредности 11.054.672,18 динара са ПДВ, која је књижена у пословним књигама у ШГ Сремска Митровица у 2013. години, не одражава стварно стање изведених радова који су, по опису радова и количинама, приказани у грађевинским дневницима, због чега иста не представља веродостојну исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013).

У вези са закљученим уговорима по јавним набавкама ЈП 26/12 и ЈП 17/13 одговорна лица су дала образложење да се након закључења уговора у 2012. години није могло почети са реализацијом због неповољних временских услова, да је касније извођач Сремпут ад, Рума запао у финансијске проблеме, те није могао да започене са извођењем радова и било је неизвесно да ли ће извести уговорене радове. Истакли су да је сваки извођач извео уговорене радове, јер је по сваком уговору планирано пола од укупно потребних радова, односно да су описи и количине исти због тога што се у 2012. години планирало урадити једна половина од потребних радова, а у 2013. години преостала половина од укупно потребних радова. У прилог наведеног образложења, у поступку ревизије, достављене су географске карте (google map) за локације на којима су радови извођени и скице са

уцртаним (обојеним) површинама које је извео Сремпут ад, Рума, односно група понуђача Пут–инвест ПЗП доо, Бачки Петровац и Пут–инвест доо, Сремска Каменица, као и писано објашњење руководиоца Службе коришћења шума у ШГ Сремска Митровица.

Из наведене документације произилази да је Сремпут ад, Рума извео радове како је наведено у прегледу под називом - Ситуација-асфалтирање постојећег пута у ШГ Сремска Митровица (који одговарају уговореним позицијама, са утврђеним мањковима и вишковима), а да је Доо Пут-инвест ПЗП, Бачки Петровац (са Пут–инвест доо, Сремска Каменица), такође извео радове у количинама како је наведено према Окончаној ситуацији број 87 са пратећим прегледом изведених радова, али не и по опису (по позицијама) према грађевинским дневницима. Према писаном образложењу у вези са овим радовима, у радове на позицији 2.1 – Економско двориште (асфалтирање на бетонску подлогу асфалт бетоном АБ 11, d-4 cm), која износи 5.367,86 m², укључен је износ од 4.216,24 m², који се односи на асфалтирање пута у шуми Блата, а на позицији 2.2 – део економског дворишта (асфалтирање битум шљунком БНС 22 на припремљену подлогу, d-6 cm), која износи 1.467,87 m², укључен је износ од 316,25 m², који се такође односи на радове на путу у шуми Блата. Из приложене документације утврђено је, да је на основу Уговора број 4116 од 4.9.2013. године, изведен део радова који нису уговорени, а да Окончана ситуација број 87, у погледу описа изведених радова не одражава радове описане у грађевинским дневницима, због чега не представља веродостојну исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013).

ЈП - 25 Механизација за 2013. годину (II)

Одлуком в.д. директора Предузећа од 26.3.2013. године покренут је отворени поступак јавне набавке добара - Механизација за 2013. годину, која је обликована у девет партија, укупне процењене вредности 73.150 хиљада динара. Јавна набавка је планирана на позицији број 16 у Плану набавки за 2013. годину и за исту су предвиђена средства у Годишњем програму пословања за 2013. годину на позицији АОП -202 приходи од продаје.

Предмет јавна набавке односи се на набавку 13 трактора (више различитих типова), једну тракторску приколицу и комбиновану грађевинску машину, од чега је за неке јасно наведено да се односе на ШГ Нови Сад и ШГ Сремска Митровица, а за већину то није наведено. У спроведеном поступку јавне набавке в.д. директора Предузећа је дана 16.8.2013. године донео Одлуку о избору најповољније понуде, којом су изабране најповољније понуде за партије 1, 3, 4, 5, 8 и 9, док је одлучено да се обустави поступак за партије 2, 6 и 7.

За партију 1 (5 трактора за Сремску Митровицу) изабрана је понуда Југометал доо, Свилајнац, са киме је закључен уговор 12.9.2013. године, на износ од 4.950 хиљада динара, за партије 3, 4 и 5 (10 трактора), изабрана је понуда Агропанонка МТЗ Финке доо, Нови Сад са киме су закључени уговори 10.9.2013. године, на укупан износ од 28.849 хиљада динара и за партију 9 (комбинована грађевинска машина), изабрана је понуда В.Г.П. доо, Нови Сад, са киме је закључен уговор 10.9.2013. године, на износ од 7.990 хиљада динара. Сви наведени уговори су реализовани на уговорени начин.

За партију 8 (приколица тракторска), изабрана је заједничка понуда Мис систем доо, Ченеј са Интер-аграр СРБ доо, Ченеј, са киме није закључен уговор, нити су презентовани докази да је изабрани понуђач одбио да закључи уговор о јавној набавци.

Одлуком о обустави поступка број 1395/5 од 16.8.2013. године, поступак јавне набавке је обустављен за партију 2 због тога што је приспела једна неисправна понуда, али и за партије 6 (трактор пољопривредни 150-170 kw, процењене вредности 10.000 хиљада динара) и партију 7 (трактор пољопривредни 190-210 kw, процењене вредности 16.500 хиљада динара), за које су у поступку стручне оцене понуда, заједничке понуде групе понуђача Мис систем доо, Ченеј и Интер-аграр СРБ доо, Ченеј, оцењене као исправне, одговарајуће и прихватљиве, а са образложењем да се поступак јавне набавке обуставља због околности које су наступиле и наручиоца онемогућиле да започети поступак оконча. Главни разлог за обуставу је угрожена ликвидност огранка Панчево, а због финансијске помоћи том огранку и ликвидност Сремске Митровице којима су намењени предмети јавне набавке.

На Одлуку о обустави и Одлуку о избору најповољније понуде, понуђач Мис систем доо, Ченеј, са Интер-аграр СРБ доо, Ченеј, поднео је захтев за заштиту права (у дељем тексту: захтев), по којем Предузеће није донело одлуку у смислу члана 111. Закона о јавним набавкама, а поступак је настављен пред Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија).

Републичка комисија је дана 12.12.2013. године донела решење којим је делимично поништила поступак јавне набавке у делу стручне оцене понуда и у делу доношења одлуке о обустави поступка, са обавезом да подносиоцу захтева за заштиту права накнади трошкове поступка од 99 хиљада динара. У образложењу решења Републичке комисије се, између осталог, наводи да наручилац није несумњиво доказао да су средства која су била предвиђена за предметну јавну набавку, конкретно партије 6 и 7, умањена, њему као наручиоцу, будући да се позива на финансијску ситуацију огранка Панчево и делом огранка Сремска Митровица након што је покренут поступак јавне набавке, да не представљају објективне и доказиве разлоге за доношење одлуке о обустави поступка, чиме је наручилац повредио одредбе члана 79. став 3. Закона о јавним набавкама. Предузећу је наложено да на правилан и законит начин оконча предметни поступак јавне набавке, да приликом доношења нове одлуке у смислу члана 78. став 1. или члана 79. Закона о јавним набавкама, води рачуна да отклони све пропусте и неправилности које је Републичка комисија констатовала.

Предузеће је, дана 17.1.2014. године, донело нову, другу Одлуку о обустави поступка јавне набавке број 5854/1 на коју је исти понуђач поднео нови захтев за заштиту права, по коме је решавала само Републичка комисија, која је решењем од 28.3.2014. године усвојила захтев за заштиту права и делимично поништила поступак јавне набавке у делу доношења одлуке о обустави поступка, са обавезом да подносиоцу захтева за заштиту права накнади трошкове поступка од 99 хиљада динара. У образложењу решења се, поред осталог, наводи да је несумњиво да наручилац није поступио по налозима Републичке комисије, јер је донео оспорену одлуку из истих разлога као и прву одлуку о обустави поступка од 16.8.2013. године, чиме је поступио супротно одредбама члана 118. став 1. Закона о јавним набавкама. Такође, нове околности које су наведене (да није ни директни ни индиректни корисник буџетских средстава већ послује у условима тржишне конкуренције, да се предметна добра користе само уз прикључне машине чија набавка је обустављена), по оцени Републичке комисије не представљају разлоге за доношење одлуке о обустави поступка у смислу члана 79. став 2. Закона о јавним набавкама, те је поново наложила Предузећу да, имајући у виду изнете примедбе, на правилан и законит начин оконча предметни поступак јавне набавке, на један од два законита начина, да приликом доношења нове одлуке у смислу члана 78. став 1. или члана 79. Закона о јавним

набавкама, води рачуна да отклони све пропусте и неправилности које је Републичка комисија констатовала.

Ревизијом је утврђено да је Предузеће дана 25.4.2013. године извршило набавку шумског мулчера (огранак Панчево) од добављача В.Г.П. доо, Нови Сад по уговору који је закључен у поступку јавне набавке механизације за 2012. годину, у вредности 3.975 хиљада динара без ПДВ.

Предузеће је, по донетом решењу Републичке комисије дана 25.5.2014. године, поново, по трећи пут донело одлуку о обустави поступка јавне набавке (број 1612/1) за партије 6 и 7. У образложењу одлуке Предузеће остаје код свих навода и разлога истакнутих у претходној одлуци о обустави од 17.1.2014. године, наводи нове околности да је престала потреба Предузећа за предметима јавне набавке и да је неће понављати до краја текуће буџетске године, због тога што су предмети јавне набавке везани искључиво за негу шума-припремање терена за пошумљавање који се, због смањеног обима сече у 2014. години (услед поднетог захтева за заштиту права у поступку јавне набавке услуга коришћења шума, због чега је изостала сеча и израда дрвних сортимената на површини шума од 350 ha), а тиме и смањења површина на којима се користе предметни трактори, могу обавити механизацијом коју Предузеће поседује и да би предметна набавка била неекономична.

На наведену одлуку о обустави, понуђач Мис систем доо, Ченеј са Интер-аграр СРБ доо, Ченеј, поднео је нови захтев за заштиту права, који је Републичка комисија 22.8.2014. године одбила као неоснован, јер је оценила да су разлози на којима је заснована одлука о обустави поступка објективни и доказиви, које наручилац није могао да предвиди у време покретања поступка и који онемогућавају да се започети поступак оконча, да указују да је престала потреба наручиоца за предметном јавном набавком у текућој години и да је неће понављати у току ове буџетске године.

ЈП – 22/2013 Жичано плетиво

Одлуком в.д. директора Предузећа од 26.03.2013. године покренут је отворени поступак планиране јавне набавке добара - Жичано плетиво, процењене вредности 25.250 хиљада динара, која је обликилована у седам партија и то по огранцима за чије се потребе спроводи јавна набавка и местима испоруке добара.

Понуда за партије 6 и 7 уопште није било, за партије од броја 1 до 5 понуде су поднели Лампоне доо, Бачки Петровац и Термомонт доо, Београд, а преглед по партијама је у следећој табели:

-у хиљадама динара

Број партије	Процењена вредност	Понуда Термомонт доо, Београд	% понуде у процењеној вредности	Понуда Лампоне доо, Бачки Петровац	% понуде у процењеној вредности
1	3.395	2.646	78	2.519	74
2	10.500	8.221	78	7.827	75
3	300	315	105	300	100
4	1.900	1.575	83	1.500	79
5	7.605	5.033	66	3.244	43
6	1.000	-	-	-	-
7	550	-	-	-	-
Укупно:	25.250	17.790	-	15.389	-

По критеријуму најниже понуђене цене као најповољнија је изабрана понуда Лампоне доо, Бачки Петровац, а на одлуку о избору најповољније понуде, други понуђач Термомонт доо, Београд подено је захтев за заштиту права указујући на више недостатака у понуди изабраног понуђача, при чему се ниједан не односи на квалитет понуђених добара. Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, решавајући по поднетом захтеву за заштиту права, решењем је усвојила захтев и делимично поништила поступак јавне набавке у делу стручне оцене понуда. Након поновне стручне оцене понуда, констатовано је да су понуде Лампоне доо, Бачки Петровац неисправне, јер је утврђено да није достављен валидан доказ да му није изречена правноснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке. Предузеће је 4.11.2013. године донело нову одлуку о избору најповољније понуде, којом је све понуде Лампоне доо, Бачки Петровац оценило неисправним, а као најповољније понуде за партије 1, 2, 4 и 5 оценило понуду Термомонт доо, Београд (понуда за партију 3 је оцењена као неприхватљива), са киме је закључен уговор 25.11.2013. године у укупној вредности 17.476 хиљада динара.

Одговорна лица су дала објашњење да су приликом планирања процењене вредности ове јавне набавке узимала у обзир цене истоврсних добара из 2012. године и цене на тржишту у време планирања, да се жичано плетиво траженог квалитета добија од поцинковане жице, углавном из увоза, што је поскупљује, јер се на домаћем тржишту иста углавном не може набавити и да произвођачи увозе поцинковану жицу и од ње, према захтевима израђују жичано плетиво.

С обзиром на изражену разлику између процењене вредности и вредности приспелих понуда (осим за партију 3, а нарочито за партију 5), мишљења смо да планирана процењена вредност јавне набавке није адекватно процењена, јер значајно одступа од уговорених вредности и указује на слабости код планирања јавне набавке.

6.2. Набавке без спроведеног поступка јавне набавке

1) Предузеће је у 2013. години, од Института за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад, по уговорима број 2172 од 10.5.2013. године (у трајању пет година, са ценом 7.200 хиљада динара (са ПДВ) годишње), а до дана ревизије реализован у износу 4.500 хиљада динара (без ПДВ) и уговору број 2173 од 10.5.2013. године (у трајању пет година, са ценом 3.000 хиљада динара (са ПДВ) годишње), а до дана ревизије реализован у износу 1.875 хиљада динара (без ПДВ), спровело набавке услуга истраживања без примене одредаба Закона о јавним набавкама. (Напомена 8.4.) Уговорима није предвиђено да ће резултате истраживања користити и неки други корисник/ци, односно Предузеће је искључиви корисник резултата истраживања и једини је финансијер уговорених пројеката. На набавке услуга истраживања и развоја (осим набавки услуга на подручју истраживања и развоја, код којих се резултат истраживања не користи искључиво од стране наручиоца за његове властите потребе, под условом да наручилац такве услуге плаћа у потпуности) примењују се све одредбе Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012), односно Предузеће је спровело набавку услуга истраживања у износу 6.375 хиљада динара, без примене Закона о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани чланом 7. тог закона.

Као доказ о коришћењу резултата истраживања од стране других корисника достављени су стручна литература Института за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад „Топола“ (издање 2013. године), те часопис „The European Journal of Forest Research“ у

којима се наводе поједини подаци о истраживањима која су спроведена и код Предузећа, али смо мишљења да објављивање резултата истраживања не представља њихово коришћење у смислу Закона о јавним набавкама, него да коришћење резултата може бити само ако се исти примењују у пракси, на терену и то од стране корисника шума или других корисника чија делатност обухвата практично примењивање резултата наведених истраживања.

За набавку услуга истраживања у износу 6.375 хиљада динара (без ПДВ) Предузеће није спровело поступак јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани чланом 7. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012).

2) Предузеће је у 2013. години, 31.05.2013. године, са физичким лицем из Апатина, закључило III Анекс уговора о закупу број 1530/11 од 17.10.2011. године, за закуп расхладних витрина, а по том основу је у 2013. години извршило плаћање у износу од 850 хиљада динара (са порезом на доходак грађана), а у износу 714 хиљаде динара без пореза. За набавку услуга закупа у износу 714 хиљада динара Предузеће није спровело поступак јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани чланом 7. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012).

Предузеће је извршило набавке услуга истраживања и услуга закупа расхладних витрина, у укупном износу 7.089 хиљада динара, а да није спровело поступке јавних набавки, иако нису постојали разлози за изузеће од примене прописани чланом 7. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012).

7. БИЛАНС СТАЊА

7.1. Нематеријална улагања

Промене на нематеријалним улагањима у току 2013. године приказане су у следећој табели:

- у хиљадама динара

Опис	Концесије, патенти и лиценце	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност				
1. јануар 2012. године	11.528	2.262	46.019	59.809
Набавке у току године	753		8.721	9.474
Отуђење и расхоровање	(14)		(54.313)	(54.327)
31.12.2012. године	12.267	2.262	427	14.959
1. јануар 2013. године	11.812	2.262	427	14.501
Набавке у току године	11.841	-	1.232	13.073
Отуђење и расхоровање	-	-	(616)	(616)
31.12.2013. године	23.653	2.262	1.043	26.958
Исправка вредности				
1. јануар 2012. године	(6.102)	(6.162)	-	(7.264)
Амортизација	(1.527)	(197)	-	(1.724)
Отуђење и расхоровање	14	-	-	14
31.12.2012. године	(7.615)	(1.359)	-	(8.974)

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

1. јануар 2013. године	-	-	-	-
Амортизација	(7.160)	(1.359)	-	(8.519)
Отуђење и расходање	(2.135)	(197)	-	(2.332)
31.12.2013. године	-	-	-	-
	(9.2959)	(1.556)	-	(10.851)
Садашња вредност				
31.12.2012. године	14.358	706	1.043	16.107
31.12.2013. године	4.652	903	427	5.982

Преглед нематеријалних улагања по огранцима и у Дирекцији са стањем на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Врста нематеријалног улагања/Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Концесије, патенти и лиценце	2.653	2.750	2.905	2.838	-	3.212	14.358
Ост. нематеријална улагања	706	-	-	-	-	-	706
Нематеријална улагања у припреми	616	427	-	-	-	-	1.043
Укупно	3.975	3.177	2.905	2.838	-	3.212	16.107

Попис нематеријалних улагања као и усклађивање књиговодственог и стварног стања извршени су у складу са чланом 16. и 18. Закона о рачуноводству.

За 2013. годину извршен је обрачун амортизације уз примену усвојених стопа амортизације из рачуноводствених политика које износе у распону од 10 до 20% годишње. Нематеријална улагања су за 2013.годину као и у ранијем периоду вреднована по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

Рачуноводствени софтвер чини највећи део позиције – концесије, патенти и лиценце.

7.2. Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства

7.2.1. Земљиште

Земљишта су исказана у вредности од 132.486 хиљада динара, а највећи део се односи на пољопривредно земљиште Панчево – 96.883 хиљаде динара.

Предузеће је извршило попис земљишта на дан 31.12.2013. године по катастарским општинама, у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству, подзаконским прописима и интерном регулативом.

Промене на некретнинама, постројењу, опреми и биолошким средствима дате су следећом табелом:

-у хиљадама динара

Набавна вредност	Земљишта	Грађевински објекти	Шуме	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Основно стадо	Инвестиције у току	Дати аванси	Укупно
1. јануар 2013. године	132.486	2.105.321	6.548.860	1.635.050	86.560	40.038	199.890	718	10.748.923
Набавке у току године	-	-	-	59.208	-	-	309.574	-	368.782
Процена (прираст)	-	-	30.762	90	-	9.656	-	-	40.508
Пренос са инвестиција у току	-	108.044	87.598	171.824	-	1.624	(369.090)	-	-
Отуђење и расхоровање	-	(23.879)	-	(52.274)	(302)	(4.372)	-	-	(80.827)
31. децембар 2013. године	132.486	2.189.486	6.667.220	1.813.898	86.258	46.946	140.374	718	11.077.386
Исправка вредности									
1. јануар 2013. године	-	(939.444)	-	(1.129.871)	(59.704)	(2.812)	-	-	(2.131.831)
Амортизација	-	(65.872)	-	(134.009)	(964)	(461)	-	-	(201.306)
Отуђење и расхоровање	-	21.526	-	42.598	67	-	-	(718)	63.473
31. децембар 2013. године	-	(983.790)	-	(1.221.282)	(60.601)	(3.273)	-	(718)	(2.269.664)
Садашња вредност									
31. децембар 2013. године	132.486	1.205.696	6.667.220	592.616	25.657	43.673	140.374	-	8.807.722
31. децембар 2012. године	132.486	1.165.877	6.548.860	505.179	26.856	37.226	199.890	718	8.617.092

*Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног предузећа „Војводинашуме“, Петроварадин за 2013. годину*

Преглед некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, по огранцима и у Дирекцији, са стањем на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Врста основних средстава	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Земљишта	5.107	96.883	2.368	13.663	14.465	-	132.486
Шуме	1.847.507	835.490	3.037.417	946.806	-	-	6.667.220
Грађевински објекти	115.478	135.448	664.936	192.734	97.100		1.205.696
Постројења и опрема	82.389	111.927	248.916	113.298	10.516	25.570	592.616
Инвестиционе некретнине	-	3.143	10.616	-	11.898	-	25.657
Основно стадо	3.064	732	12.152	3.149	24.576	-	43.673
Инвестиције у току	10.224	38.415	15.305	76.430	-	-	140.374
Укупно	2.063.769	1.222.038	3.991.710	1.346.080	158.555	25.570	8.807.722

7.2.2. Шуме

Шуме су у Билансу стања на дан 31.12.2013. године исказане у вредности 6.667.220 хиљада динара и обухватају шуме са стаблима пречника већег од 10 cm као и младе шуме.

Предузеће је у својим Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да шуме процењује по основу природног прираста, иако својим рачуноводственим политикама није утврдило начин процењивања биолошких средстава која у материјалном погледу чине најзначајнију позицију имовине Предузећа.

Законом о шумама, нити подзаконским актима није ближе уређен начин утврђивања вредности шума, а процену вредности шума на дан биланса, Предузеће врши према Правилнику о начину утврђивања количине дрвне масе квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности из 1988. године, који је донет на основу Закона о амортизацији друштвених средстава.

Према одредбама Закона о рачуноводству, предузеће је дужно да процену вредности биолошких средстава-шума врши у складу са захтевима МРС 41 Пољопривреда.

Деобним билансом са ЈП Србијашуме, са стањем на дан 31.12.2002. године, Предузеће је преузело и исказало у својим пословним књигама вредности шума по шумским газдинствима које су у ранијем периоду исказиване по рачуноводственим прописима, уз примену Правилника о начину утврђивања количине дрвне масе квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности („Службени лист СФРЈ“ бр.37/1988), а који је донет на основу Закона о амортизацији друштвених средстава.

Преласком на међународне рачуноводствене стандарде од 01.01.2004. године, Предузеће није извршило процену вредности шума, већ је наставило да врши процену вредности шума према наведеном Правилнику у целом периоду након 2004. године, укључујући и 2013. годину.

Попис и процена вредности шума на дан 31.12.2013. године вршена је по шумским газдинствима од стране формираних пописних комисија састављених од инжењера шумарске струке по шумским управама, за свако од шумских газдинстава по врстама дрвета (меки лишћари, тврди лишћари огревно дрво). Приликом процењивања вредности шума са стаблима пречника већег од 10 cm - све шуме, осим младих шума, свако од шумских газдинстава врши процену својих шума (шумска газдинства Нови Сад и Сомбор по газдинским јединицама, а шумска газдинства Сремска Митровица и Панчево, по шумским управама), примењујући при томе за наведене сортименте дрвета различите продајне цене по m^3 , ради утврђивања вредности произведене дрвне масе, а такође и различите трошкове по m^3 , односно по јединици дрвног сортиmenta ради утврђивања трошкова производње.

Наведени различити параметри, које свако шумско газдинство узима приликом процене вредности шума, имају утицај на процењене вредности шума по сваком од шумских газдинстава као и на утврђивање годишњег прираста шума по шумским газдинствима односно на утврђивање вредности шума и годишњег прираста шума Предузећа као целине, због чега се исказане вредности прираста шума по шумским газдинствима као и за Предузеће као целину за 2013. годину, не могу сматрати поузданим.

Преглед повећања вредности шума по шумским газдинствима у току 2013. године:

- у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Укупно
01.01.2013. године	1.814.000	785.688	3.010.256	938.917	6.548.861
Улагање - пошумљавање	31.942	47.682	42.868	5.853	128.345
Прираст /смањење	1.565	2.120	(15.707)	2.036	(9.986)
31.12.2013. године	1.847.507	835.490	3.037.417	946.806	6.667.220

У току 2013. године повећана је вредност шума за 118.359 хиљада динара, као резултат повећања по основу пошумљавања односно подизања нових шума за 128.345 хиљада динара и смањења прираста који је утврђен проценом на дан 31.12.2013. године од 9.986 хиљада динара (резултат већег негативног прираста код Сремске Митровице од 15.707 хиљада динара и мањег прираста код 3 преостала шумска газдинства).

Поред наведеног, шумска газдинства Сомбор, Сремска Митровица и Нови Сад, на крају године преносе-активирају улагања у подизање нових шума које се у оквиру младих шума процењују према Правилнику о начину утврђивања количине дрвне масе квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности, а ШГ Панчево исказује вредност шума у подизању у висини извршених улагања и не активира их до протекла рока од најмање 3 године када се доноси одлука о њиховом активирању од стране одговорног стручног лица шумарске струке.

Предузеће није, преласком на Међународне рачуноводствене стандарде, 01.01.2004. године, као и на дан 31.12.2013. године, вредновало шуме као биолошко средство по фер вредности умањеној за трошкове продаје, него је процену вредности шума вршило као и у претходном периоду према Правилнику о начину утврђивања количине дрвне масе квалитетне структуре и других елемената за утврђивање вредности шума и начину утврђивања те вредности из 1988. године.

Процењена вредност шума, на дан 31.12.2013. године, од 6.667.220 хиљада динара не одражава њихову фер вредност умањену за трошкове продаје у смислу МРС 41 Пољопривреда.

Препорука 4

Препоручује се Предузећу да рачуноводственим политикама утврди начин вредновања шума као биолошких средстава у складу са МРС 41 Пољопривреда и -усвоји јединствене процедуре у вези са процењивањем вредности шума и активирањем нових засада шума које би се доследно примењивале за сва шумска газдинства у оквиру Предузећа, те да у складу са тим изврши процену вредности шума у финансијским извештајима за 2014. годину.

Предузеће располаже шумама књиговодствене вредности у износу од 450.357 хиљада динара, у оквиру шумског газдинства Сомбор, на левој обали Дунава, укупне површине од 5.072 ha, а које су евидентирани у катастарским књигама Републике Хрватске, а шумама и шумским земљиштем површине 591 ha, на десној обали Дунава, које је евидентирано у катастарским књигама Републике Србије не располаже, с обзиром да се налазе у Републици Хрватској а исте нису исказане у пословним књигама Предузећа.

7.2.3. Грађевински објекти

Грађевински објекти су исказани у износу од 1.205.696 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година
Грађевински објекти - зграде	870.016
Грађевински објекти - путеви	954.856
Грађевински објекти - остало	364.614
Укупно	2.189.486
Исправка вредности грађевинских објеката	(983.790)
Укупно	1.205.696

Преглед улагања на грађевинским објектима и шумским путевима у току 2013. године:

-у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Укупно
Нова улагања на грађев. објектима	-	-	8.055	489	28.438	36.982
Реконструкција, адаптација	1.007	-	296	21.602	-	22.905
Шумски путеви	-	13.661	34.496	-	-	48.157
Укупно нове набавке у 2013. год.	1.007	13.661	42.847	22.091	28.438	108.044

Предузеће је извршило попис грађевинских објеката по локацијама у оквиру огранака, у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

Обрачун амортизације за 2013. годину, за зграде у оквиру грађевинских објеката вршен је уз примену стопе од 1,5 – 2,0 %, шумске путеве од 3 % и помоћне шумске објекте од 7,5 %, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

На основу одлуке Управног одбора о усвајању извештаја о попису (бр. 201/ХЛ-2 од 29.01.2014. године), извршен је расход грађевинских објеката набавне вредности 23.846 хиљада динара и исправке вредности од 20.933 хиљаде динара.

У оквиру грађевинских објеката у припреми, огранак Панчево исказује 6 апартмана на Копаонику у вредности од 13.217 хиљада динара, које је Предузеће евидентирало у пословним књигама на основу Деобног биланса са ЈП Србијашуме, на дан 31.12.2002. године.

Предузеће није вршило нова улагања на овом објекту, није извршен попис апартмана у оквиру редовног годишњег пописа, нити је Предузеће укњижено као власник на наведеној непокретности у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима. Пред Привредним судом у Београду, против ЈП Србијашуме, Београд, покренута је тужба ради утврђивања права сувласништва на наведеној непокретности.

Препорука 5

Препоручује се Предузећу да за апартмане на Копаонику који су стечени по деобном билансу са ЈП Србијашуме, изврши тестирање обезвређења и утврди надокнадиву вредност у смислу МРС 36 Обезвређење имовине, те спроведе одговарајућа књижења у пословним књигама.

7.2.4. Постројења и опрема

Постројења и опрема су исказани у износу од 592.616 хиљада динара и имају следећу структуру:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година
Трактори и друга шумска механизација	784.008
Друмска возила	358.589
Остала опрема	671.301
Укупно	1.813.898
Исправка вредности опреме	(1.221.282)
Укупно	592.616

Постројења и опрема су исказани у износу од 592.616 хиљада динара и односе се у највећем делу на тракторе и друга транспортна средства и прикључне машине за рад у шумама као и моторне тестере, а мањим делом на канцеларијску опрему и аутомобиле.

Преглед набавки опреме у току 2013. године:

-у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Транспортна средства	9.150	7.138	12.298	15.442	265	7.469	51.762
Трактори	19.526	2.385	51.205	48.540	-	-	121.656
Прикључне машине	2.120	1.259	6.417	2.339	-	-	12.135
Пољопривредне машине	-	-	2.582	-	-	-	2.582
Моторне тестере	1.304	1.037	3.039	2.529	-	-	7.909
Канцеларијска опрема	1.530	1.772	3.027	2.982	33	2.240	11.584
Остало	2.779	7.016	8.864	3.440	937	368	23.404
Укупно нове набавке у 2013. год.	36.409	20.607	87.432	75.272	1.235	10.077	231.032

Предузеће је извршило попис постројења и опреме по локацијама у оквиру огранака као и Дирекцији, у складу са чланом 16. Закона о рачуновству.

На основу одлуке Управног одбора извршен је расход постројења и опреме набавне вредности 43.590 хиљада динара и исправке вредности 43.304 хиљаде динара.

Обрачун амортизације постројења и опреме за 2013. годину вршен је за транспортна средства по стопи од 25%, за рачунарску опрему по стопи од 20%, а канцеларијски намештај и осталу опрему по стопама од 11% до 15%, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

Предузеће није у 2013. години као и претходном периоду, вршило преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, као и усвојеним рачуноводственим политикама, односно није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што има за последицу исказивање значајног броја средстава која су и даље у употреби а немају садашњу вредност.

Од укупне набавне вредности грађевинских објеката на дан 31.12.2013. године од 2.189.486 хиљада динара, део грађевинских објеката у употреби, набавне вредности од 179.615 хиљада динара нема садашњу вредност (8%), а од укупне набавне вредности постројења и опреме од 1.813.898 хиљада динара, део у вредности од 818.949 хиљада динара нема набавну вредност (45%), односно од укупне набавне вредности грађевинских објеката и опреме од 4.003.384 хиљаде динара, део ових објеката и опреме набавне вредности од 998.564 хиљаде динара нема садашњу вредност, а налазе се у употреби.

Према усвојеним рачуноводственим политикама, Предузеће процењује грађевинске објекте и опрему по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности.

С обзиром на претходно наведено, мишљења смо да примена усвојеног метода процене не омогућава реално процењивање наведених средстава на начин да исказане вредности одражавају њихову реалну тржишну вредност, у складу са МРС 16 Некретнине постројења и опрема.

Препорука 6

Препоручује се Предузећу да, с обзиром на значајне вредности грађевинских објеката и опреме који се налазе у употреби и немају садашњу вредност, као и њихов број, изврши анализу усвојених рачуноводствених политика у погледу њихове процене, те преиспита корисни век употребе грађевинских објеката и опреме и изврши промену процене на начин да прилагоди стопе амортизације новим околностима, те изврши потребне корекције у пословним књигама.

7.2.5. Инвестиционе некретнине

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Инвестиционе некретнине - објекти издати у закуп	86.258	86.560
Исправка вредности по основу амортизације	60.601	59.704
Садашња вредност	25.657	26.856

Преглед инвестиционих некретнина по огранцима даје се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Инвестиционе некретнине	Огранак			Укупно
	Сремска Митровица	Ловотурс	Панчево	
Садашња вредност	10.616	11.898	3.143	25.657

У наредној табели даје се преглед инвестиционих некретнина – објеката и непокретности који на дан 31.12.2013. године имају статус издатих у закуп:

-у хиљадама динара

Огранак Предузећа	Назив/опис некретнине, локација и површина	Закупац и период закупа	Сагласност надлежног органа
Сремска Митровица	Рибњак Слезен, Моровић, 53,34 ha	Ветеринарски завод „Суботица“, Суботица, нови закупцац по Уговору о преузимању дуга од	-

		23.12.2009. год. од Рибо ас, С. Митровица (по Предуговору од 6.3.2009. год, на 5 година)	
Сремска Митровица	Хотел Обедска бара, Обреж, 1.553,13 m ²	Агео доо, Београд, Предуговор од 27.3. 2009. год, на 15 година	-
Ловотурс	Ресторан Траг, Петроварадин, 286 m ²	Numero uno Travica доо, Петроварадин, Уговор 1235, од 15.7. 2013. до 14.11.2015. год.	Решење Републичке дирекције за имовину РС од 4.10.2010. године, на 5 година
Ловотурс	Пословни простор Ловачко ћоше, Нови Сад, 24 m ²	СТУР Ћоше, Уговор 1651 од 15.10.2013. год, на 3 године	Решење АПВ од 25.09.2013. године
Ловотурс	Пословни простор Артемида, Нови Сад, 65,5 m ²	СЗТР Violeta & Soni, уговор 1271 од 31.7.2013. године, на период од годину дана	-
Ловотурс	Пословни простор - 4 јелена, Н. Сад, 58 m ²	СЗТР Violeta & Soni, уговор 960 од 3.6.2013. на период од 3 године	Решење АПВ од 27.03.2013. године
Ловотурс	Пословни простор Орао, Ниш, 33 m ²	Уисгон доо, Уговор 1638 од 10.10.2013. године, на годину дана	-
Ловотурс	Пословни простор Фазан, Зајечар, 35m ²	СТКР Фазан, уговор бр. 869 од 31.5.2013. године, на годину дана	-
Панчево	Локал продавница Шљука, Зрењанин, 63,36 m ²	ДОО 21 март, Зрењанин, Уговор 2161/2 од 2.9.2013. године, до 30.8.2014. године	-
Панчево	Стовариште Опово, Опово, 450 m ²	ДОО Колос плус, Панчево, Уговор од 1.7.2011. године, на 5 година	-
Панчево	Фабрика Дубовац кланица, 342 m ²	У току спор са закупцем Констанција инвест доо, Београд ради иселења	-

Укупна површина некретнина (рибњак) је 53,34 ha, а објеката - пословних простора је 2.910 m².

Према документацији стављеној на увид, за објекте (рибњак Слезен, Моровић и хотел Обедска бара, Обреж) који су издати у закуп пре 6. октобра 2011. године, односно до дана ступања на снагу Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 88/2013), Предузеће се обраћало Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије (у даљем тексту: Дирекција за имовину) ради прибављања сагласности у смислу члана 8а до тада важећег Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС“ број 53/95...101/2005-др.закон), при чему није предочена таква документација за објекте у Панчеву. Тражене сагласности нису добијене од Дирекције за имовину.

У вези са рибњаком Слезен, Моровић утврђено је да је Ветеринарски завод „Суботица“, Суботица, постао нови закупца по основу тројног Уговора о преузимању дуга од 23.12.2009. године, од претходног закупца Рибо ас, Сремска Митровица, који је био у закупу од 6.3.2009. године, на период од 5 година. За промену закупца није прибављена одлука Управног одбора. Дана 26.2.2013. године и 26.3.2014. године Управни одбор је донео одлуке о издавању у закуп стоваришта у Панчево и рибњака Слезен, Моровић.

Одлука Управног одбора о давању у закуп рибњака Слезен, Моровић дана 4.4.2014. године упућена је Управи за заједничке послове покрајинских органа ради прибављања сагласности у складу са чланом 22. Закона о јавној својини.

Према објашњењу одговорних лица, на поднете захтеве за издавање сагласности на одлуку Управног одбора за издавање у закуп рибњака Слезен у 2014. години, Управа за заједничке послове покрајинских органа, а затим Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Министарство пољопривреде и заштите животне средине су се огласили ненадлежним.

Увидом у достављене документе утврђено је да је Управа за заједничке послове покрајинских органа упутила Предузеће на Републичку дирекцију за имовину Републике Србије, јер су рибњаци водни објекти и добра од општег интереса, да је наведена Дирекција исти захтев проследила Министарству пољопривреде и заштите животне средине, јер је режим пољопривредног земљишта у јавној својини уређен Законом о пољопривредном земљишту, чију примену прати то министарство, а наведено министарство је констатовало да, на основу увида у евиденцију непокретности и правима на њима коју води РГЗ, постојање рибњака није евидентирано, а да је од три парцеле на којима се налази рибњак Слезен то министарство надлежно за једну парцелу, али да документација није комплетна да би дало конкретнији одговор.

За део наведених објеката који су издати у закуп у ранијем периоду или у 2013. години, које чине некретнина (рибњак) у површини 53,34 ha и објекти - пословни простори површине 2.541 m² Предузеће није прибавило, сагласност Дирекције за имовину у складу са чланом 8а Закона о средствима у својини Републике Србије, односно надлежног органа Аутономне Покрајине Војводине у складу са чланом 22. Закона о јавној својини.

Препорука 7

Препоручује се Предузећу да за пословне објекте, као и некретнину – рибњак Слезен, који су издати у закуп прибави сагласности надлежног органа у складу са чланом 22. Закона о јавној својини.

7.2.6. Основно стадо

Исказана вредност основног стада је 43.673 хиљаде динара, а односи се у највећем делу на вредност дивљачи у ограђеном, односно затвореном простору као и радне стоке у мањем делу.

Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да основно стадо процењује по поштеној вредности умањеној за трошкове продаје (параграф 12 MRS -41 Пољопривреда), иако својим рачуноводственим политикама није утврдило начин процењивања основног стада.

Преглед промена вредности основног стада у току 2013. године:

- у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Укупно
01.01.2013. Нове набвке	6.213	953	6.231	3.028	20.800	37.226

Прираст	906	240	6.238	121	3.776	11.280
Смањење (основ, испр. вредн. и др.)	4.055	461	317	-	-	4.833
Стање 31.12.2013. године	3.064	732	12.152	3.149	24.576	43.673

Редовним годишњим пописом на дан 31.12.2013. године извршен је попис основног стада у ограђеним ловиштима по броју грла и тежини у килограмима. Предузеће није вршило попис основног стада по неограђеним ловиштима (хранилиштима). Вредности основног стада, по шумским газдинствима нису процењене на идентичан начин. Шумска газдинства Сомбор, Сремска Митровица и Нови Сад, проценила су основно стадо по ценама меса за одређену дивљач по ценовнику уловљене дивљачи Предузећа за 2013./2014. годину, а огранак Ловотурс по наведеним ценама меса за одређену дивљач помноженим са коефицијентом 3, (у напомени ценовника меса дивљачи наведено је да се жива крупна дивљач вреднује по ценама меса помноженим са коефицијентом 3). Шумско газдинство Панчево процењује основно стадо по набавној вредности умањеној за амортизацију.

Предузеће није рачуноводственим политикама утврдило начин процењивања основног стада, а огранци процењују основно стадо применом различитих критеријума (различите цене дивљачи, а Панчево процењује дивљач по набавној вредности умањеној за амортизацију).

Препорука 8

Препоручује се Предузећу да рачуноводственим политикама уреди начин процењивања основног стада у оквиру биолошких средстава у складу са МРС 41 Пољопривреда и у складу са усвојеним политикама изврши процену вредности основног стада, а корекције искаже у пословним књигама за 2014. годину.

7.2.7. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Преглед, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава у припреми на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Укупно
Шуме у припреми	-	19.836	-	-	-	19.836
Грађевински објекти у припреми	8.567	5.030	5.846	19.002	-	38.445
Шумски путеви	1.657	-	8.722	57.428	-	67.807
Апартмани-Копаоник	-	13.217	-	-	-	13.217
Остало	-	332	737	-	-	1.069
Укупно	10.224	38.415	15.305	76.430		140.374

За разлику од других шумских газдинстава, Панчево, исказује вредност улагања у нове шуме у подизању од 19.836 хиљада динара које се преносе односно активирају на основу одлуке руководиоца Службе планирања и газдовања шумама, према њиховом објашњењу, након протекла рока од 3 године.

7.3. Дугорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара

Опис	2013. година	2012. година
Бруто вредност		
Учешће у капиталу	2.827	4.269
Дугорочни кредити у земљи	1.149	1.149
Остали дугорочни финансијски пласмани	39.221	36.648
Укупно	43.197	42.066
Исправка вредности		
Учешће у капиталу	(1.805)	(2.411)
Дугорочни кредити у земљи	(1.149)	(1.149)
Укупно	(2.954)	(3.560)
Нето вредност	40.243	38.506

У наредном прегледу дата је структура учешћа у капиталу других правних лица по субјектима:

- у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Универзал банка ад, Београд	961	1.633
Агробанка ад, Београд – у стечају	-	258
Војвођанка банка ад, Нови Сад (филијала Сомбор)	-	512
ДДОР адо, Нови Сад	8	8
Нова Осаоница доо, Нова Осаоница	1.850	1.850
Војвођанска банка ад, Нови Сад (филијала Панчево)	8	8
Укупно	2.827	4.269
Исправка вредности		
Агробанка ад, Београд – у стечају	-	(94)
Нова Осаоница доо, Нова Осаоница	(1.805)	(1.805)
Војвођанка банка ад, Нови Сад (филијала Сомбор)	-	(512)
Укупно	1.805	2.411
Нето вредност	1.022	1.858

У току 2013. године дошло је до смањења вредности учешћа код Универзал банке ад, Београд, за 672 хиљаде динара, као и Агробанке ад, Београд, за 164 хиљаде динара.

Преглед нето учешћа у капиталу других правних лица по огранцима и за Дирекцију, са стањем на дан 31.12.2013. године, следи у наредној табели:

-у хиљадама динара

Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
-	638	384	-	-	-	1.022

Дати кредити правним лицима, за које је у целости извршена исправка вредности, односе се на огранак Панчево.

У оквиру осталих дугорочних пласмана, у износу од 39.221 хиљада динара, Предузеће евидентира дугорочне стамбене кредите запосленим и станове дате на откуп радницима.

У оквиру осталих дугорочних пласмана Предузеће евидентира у укупном износу од 36.648 хиљада динара, дугорочно дате стамбене кредите запосленима и дате станове радницима на откуп. Дугорочни кредити дати запосленима за решавање стамбених питања до 40 година уз каматну стопу од 6% годишње, без ревалоризације уз обавезу запосленог да пет година остане у радном односу код зајмодавца и потписивање заложне изјаве над станом у корист даваоца зајма и дати динарски кредити запосленима на 40 година уз каматну стопу од 0,5% годишње на укупни износ дуга и валутном клаузулом или ревалоризацијом раста цена на мало.

Дугорочни кредити за решавање стамбених потреба се уредно сервисирају обуставом од зараде. Обрачун ефеката усклађивања откупних рата станова врши се на нивоу шумских газдинстава и евидентиран је у 2013. години, у корист прихода од ефеката уговорене заштите од ризика и финансијских прихода (курсне разлике).

Преглед осталих дугорочних пласмана по огранцима и у Дирекцији са стањем на дан 31.12.2013. године даје се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
3.243	3.899	22.163	8.224	1.691	-	39.221

7.4. Залихе

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Материјал	122.343	154.504
Резервни делови	58.678	55.878
Алат и инвентар	3.905	4.219
Недовршена производња	93.595	91.925
Готови производи	68.028	52.526
Роба у промету на велико и мало	7.293	4.268
Потраживања за дате авансе	6.833	11.053
Укупно	360.675	374.373

Преглед залиха по огранцима и у Дирекцији (изузев потраживања за дате авансе), са стањем на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Назив	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Материјал	36.862	8.674	61.246	13.841	1.720	-	122.343
Резервни делови	17.280	4.512	30.893	5.940	53	-	58.678
Алат и инвентар	1.126	1.914	865	-	-	-	3.905
Недовршена производња	24.533	28.916	7.778	25.131	7.237	-	93.595
Готови производи	12.710	18.626	31.421	4.748	523	-	68.028
Роба у промету	45	511	-	3.103	3.634	-	7.293
Укупно	92.556	63.153	132.203	52.763	13.167	-	353.842

Залихе материјала, у укупном износу 122.343 хиљаде динара, односе се на залихе основног материјала у износу од 16.787 хиљада динара (саднице и резнице, хемијска средства, вештачко ђубриво и друго), залихе горива и мазива у износу 29.589 хиљада динара, залихе сточне хране у износу од 10.145 хиљада динара, залихе ХТЗ опреме у износу од 8.091 хиљада динара и залихе осталог материјала у износу од 57.731 хиљада динара (грађевински материјал, плетиво за ограду, плочице за трупце и друго).

Залихе резервних делова у укупном износу од 58.678 хиљада динара односе се на залихе резервних делова механизације у износу 25.840 хиљада динара, залихе ауто гума 14.922 хиљаде динара и остале залихе резервних делова 17.916 хиљада динара.

Залихе недовршене производње исказане су у износу 93.595 хиљада динара и односе се на залихе дрвних сортимената у шуми - код пања од 34.157 хиљада динара, расадничку производњу од 49.417 хиљада динара, дивљач (фазани) од 8.415 хиљада динара, пољопривредну производњу (јечам и кукуруз) од 1.325 хиљада динара и остале залихе од 281 хиљада динара.

Залихе готових производа исказане су у износу 68.028 хиљада динара и односе се на залихе дрвних сортимената на стоваришту од 46.969 хиљада динара, пољопривредни производи (јечам, зоб и детелина) у износу 3.434 хиљаде динара, семе жира храста лужњака у износу 7.088 хиљада динара и остали готови производи 10.537 хиљада динара.

Недовршена производња и готови производи

-у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Укупно
Стање 01.01.2013.	33.860	33.431	31.371	36.202	9.587	144.451
Повећање или смањење	3.383	14.111	7.827	(6.323)	(1.827)	17.171
Стање 31.12.2013	37.243	47.542	39.198	29.879	7.760	161.622

На дан 31.12.2013. године, Предузеће је имало повећање вредности залиха недовршене производње и готових производа у износу од 17.171 хиљада динара, у односу на стање на дан 01.01.2013. године, од чега се на повећање залиха недовршене производње односи 1.670 хиљада динара, а повећање залиха готових производа 15.501 хиљада динара. (Напомена 8.1.3.)

Попис залиха, сходно одредбама Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62 /2013), Правилника о попису, Правилника о рачуноводству и ревизији, као и Упутства о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, на дан 31.12.2013. године, извршиле су пописне комисије. Попис се врши по огранцима, на начин да се именују појединачне комисије за попис и централна комисија на нивоу огранка. Пописне комисије о извршеном попису сачињавају појединачне извештаје о попису, на основу којих централне пописне комисије огранака сачињавају извештаје о попису за огранак. Централна пописна комисија на нивоу Предузећа сачињава извештај о извршеном попису са исказаним разликама и предлозима за спровођење књижења и доставља на усвајање Управном одбору.

Управни одбор је 29.01.2014. године усвојио Извештај о извршеном попису на дан 31.12.2013. године, на основу којег су у пословним књигама извршена одговарајућа књижења.

Финансијско рачуноводствени сектор спровео је одлуку Управног одбора о извршеном попису налогом за књижење који је спроведен под 31.12.2013. године.

Преглед датих аванса, на дан 31.12.2013. године, по огранцима и у Дирекцији:

-у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Бруто	1.466	495	594	2.637	24	3.026	8.242
Исправка	(116)	-	-	-	-	(1.293)	(1.409)
Нето	1.350	495	594	2.637	24	1.733	6.833

Дати аванси на дан 31.12.2013. године, исказани су у износу од 6.833 хиљада динара, а највећи део односи се на аванс дат Студенској задрузи Студент - Нови Сад, у износу 1.770 хиљада динара у 2008. години за који није извршена исправка вредности, иако је неизванстан у погледу наплате односно реализације, затим аванс дат Бонус стан доо, Нови Сад у износу 1.349 хиљада динара и Шумарском факултету Београд у износу 999 хиљада динара.

Предузеће је извршило усаглашавање наведених аванса и извршило исправку вредности датих аванса у 2013. години за износ од 1.269 хиљада динара.

Предузеће је у рачуноводственим политикама дефинисало да се залихе воде по набавној цени, а обрачун излаза залиха врши се методом просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње и недовршених производа се воде по цени коштања коју чине трошкови директног рада, директног материјала и индиректни односно општи трошкови производње.

Преглед учешћа трошкова продатих готових производа у приходима од продаје готових производа по огранцима у 2013. години:

-у хиљадама динара

Огранак	Трошкови продатих производа (рачун 980)	Приходи од продаје производа (рачун 986)	% учешћа трошкова продатих производа у приходима од продаје производа
Сомбор	315.560	521.507	60,51
Панчево	438.202	574.955	76,21
Нови Сад	510.711	537.574	95,00
Сремска Митровица	296.374	1.038.599	28,54
Укупно	1.560.847	2.672.635	58,40

Учешће трошкова продатих производа у приходима од продаје готових производа значајно је различито по огранцима и креће се од 28,54% за огранак Сремска Митровица до 95% за огранак Нови Сад. Ове разлике произилазе из чињенице да се код огранака Сомбор, Панчево и Нови Сад трошкови резервисања као и индиректни трошкови (без режијских трошкова Дирекције огранака) укључују у цену коштања, односно трошкове продатих производа, а код огранка Сремска Митровица ови трошкови нису укључени у цену коштања.

Због наведеног начина вредновања, залихе готових производа и недовршене производње у огранку Сремска Митровица су потцењене у односу на те залихе у другим огранцима. Поред тога, у цену коштања сва четири шумска газдинства није укључена вредност

посеченог дрвета као најзначајнијег основног материјала – сировине, у производњи дрвних сортимената и огревног дрвета.

Поред наведеног, значајан део залиха недовршене производње по огранцима чине пољопривредни производи (расадничка производња и месо дивљачи), који су такође вредновани по ценама коштања а могуће их је вредновати по фер тржишним вредностима, умањеним за процењене трошкове продаје (МРС 41 Пољопривреда).

Због наведених различитости односно неконзистентности код процењивања односно вредновања залиха недовршене производње и готових производа, нисмо били у могућности да потврдимо да су процењене залихе недовршене производње и готових производа Предузећа у износу од 161.623 хиљаде динара, реално вредноване са стањем на дан 31.12.2013. године.

Препорука 9

Препоручује се Предузећу да рачуноводственим политикама односно проценама уреди јединствен начин процењивања залиха недовршене производње и готових производа, са циљем реалног вредновања и осигура њихову примену по огранцима, те да у складу са тим изврши обрачун залиха недовршене производње и готових производа односно њихову процену у финансијским извештајима за 2014. годину.

7.5. Стална средства намењена продаји

Постројења и опрема намењена продаји на дан 31.12.2013. године износе 344 хиљаде динара, а чини их опрема која је пописана од стране пописних комисија на дан 31.12.2013. године и која је намењена продаји код огранка Панчево.

7.6. Потраживања

Потраживања Предузећа исказана на дан 31.12.2013. године у износу од 295.999 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања по основу продаје		
Купци у земљи	375.808	402.148
Купци у иностранству	19.382	10.562
Исправка вредности потраживања од купаца	(141.120)	(141.097)
Свега	254.070	271.613
Друга потраживања		
Потраживања за камату и дивиденде	765	523
Потраживања од запослених	4.403	3.862
Потраживања од државних органа и организација	25.986	19.731
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза	892	750
Остала потраживања (од Државних органа)	25.737	24.187
Исправка вредности других потраживања	(15.854)	(14.585)
Свега	41.929	34.468
Укупно	295.999	306.081

Преглед потраживања по основу продаје по огранцима и у Дирекцији са стањем на дан 31.12.2013. године:

- у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Купци у земљи	44.713	118.352	138.405	56.611	14.991	2.736	375.808
Купци у иностранству	-	-	-	-	-	19.382	19.382
Испр. вредн. потраж. од купаца	(14.697)	(51.687)	(34.690)	(27.283)	(12.611)	(152)	(141.120)
Укупно	30.016	66.665	103.715	29.328	2.380	21.966	254.070

Предузеће је извршило попис потраживања са стањем на да 31.12.2013. године и ускладило стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године, у складу са одредбом члана 16.став 2. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/13).

7.6.1. Потраживања по основу продаје

Потраживања од купаца односе се на фактурисану реализацију по основу обављања основне и споредних делатности Предузећа:

- продаја производа коришћења шума дрвних сортимената, трупци (храст, багрем, топола, јасен, граб, орах и цер), дрво за огрев и резана грађа,
- продаја жира и споредних производа,
- услуге коришћења механизације,
- услуге организације лова,
- услуге одстрела и продаје уловљене дивљачи (фазанска, крупна, ситна дивљач, погонски лов на дивље свиње и ловачки трофеји),
- продаја живих фазана, риболовачких дозвола на отвореним и заштићеним водама,
- туристичке и угоститељске услуге,
- пашарина и улазнице за заштићена природна добра,
- расадничка производња и друго.

Преглед купаца по основу продаје у земљи и иностранству за огранке и Дирекцију са стањем на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Назив	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Купци у земљи	29.803	62.498	104.552	33.617	14.580	2.736	247.786
Купци у иностранству	-	-	-	-	-	19.382	19.382
Купци - утужени	13.531	52.370	13.548	17.614	-	-	97.063
Купци - спорни	-	-	14.703	4.003	-	-	18.706
Остали купци	1.379	3.484	5.602	1.378	410	-	12.253
Укупно	44.713	118.352	138.405	56.612	14.990	22.118	395.190

Потраживања од купаца у земљи по основу продаје са стањем на дан 31.12.2013.године:

-у хиљадама динара

Назив – купци у земљи	2013.година
Нови дрвни комбинат доо, Београд	35.388

Еко фурнир доо, Ковин	30.184
Матроз ад, Сремска Митровица	21.220
Шпик Иверица доо, Ивањица	19.799
Wizard доо, Београд	16.403
Visa-prom доо, Кањижа	16.284
Wood World Trading доо, Сремска Митровица	11.604
Агео доо, Београд	10.254
ЈП Милан Степановић- Матроз ад - у стечају, Сремска Митровица	8.921
Амбалажерка СЗР Бањани, Коцељева	8.158
Нова Шумадија доо, Гроцка	7.904
Кикинда промет доо, Кикинда	7.730
Интертранс доо, Лозница	7.378
Тиса доо, Бездан	6.703
Тара дрво доо, Рашка	5.190
Паксел доо, Апатин	5.024
Гранис доо, Кикинда	4.858
Vacus intercomerc-у стечају доо, Београд	4.703
Боки-Вученовић доо, Ириг	4.165
ДППД Сава ад, Хртковци	3.685
ДП Бора Марковић - у стечају, Забрежје	3.201
Доломити доо, Ветерник	3.127
Масом доо, Нови Сад	3.038
Остали купци у земљи	130.887
Укупно	375.808

Предузеће је у 2013. години путем извода отворених ставки усагласило потраживања од купаца у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству.

Тестирањем усаглашености стања потраживања од купаца на дан 31.12.2013. године, обухваћено је 82 купца са укупним стањем у износу од 292.123 хиљаде динара односно 78% потраживања од купаца. Путем независне потврде салда усаглашена су потраживања од купаца у износу 288.522 хиљаде динара (98,77 %), а неусаглашена потраживања од купаца износе 3.601 хиљада динара (1,23%)

Потраживања од купаца у иностранству по основу продаје исказана у износу од 19.381 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Назив – купци у иностранству	2013.година
Javor furnir doo, Reska Cesta Prestranek, Словенија	18.574
Limporo travel Diana, Данска	738
Остали купци у иностранству	69
Укупно	19.381

Потраживања од купаца у иностранству у највећем делу, односе се на купце из Словеније за продате трупце храста лужњака и пољског јасена у износу од 18.574 хиљаде динара. Предузеће је извршило усаглашавање потраживања са купцима у иностранству на дан 31.12.2013. године у износу од 18.574 хиљаде динара (96%).

7.6.2. Друга потраживања

Друга потраживања исказана у износу од 41.929 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Друга потраживања	2013. година
Потраживања за камату	765
Потраживања од запослених	4.403
Потраживања од државних органа и организација (АПВ)	25.986
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	892
Остала потраживања (ЈП Србијашуме и Фонд ПИО)	25.737
Исправка вредности других потраживања	(15.854)
Укупно	41.929

Потраживања за камату по пласманима исказана су у износу од 765 хиљада динара и у највећем делу се односе на Банку Поштанску штедионицу ад, Београд.

Потраживања од запослених исказана у износу од 4.403 хиљаде динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Потраживања од запослених	2013. година
Потраживања по основу мањкова	3.609
Остала потраживања од запослених	794
Укупно	4.403

Потраживања по основу мањкова из ранијих година исказана су у износу од 3.609 хиљада динара, а односе се на ШГ Сомбор 2.134 хиљаде динара, ШГ Нови Сад 1.460 хиљада динара и ШГ Сремска Митровица 15 хиљада динара.

Остала потраживања од запослених исказана су у износу од 794 хиљаде динара, у највећем делу се односе на накнаде за коришћење службених станова и потраживања за мобилне телефоне преко дозвољеног лимита.

Потраживања од државних органа и организација исказана на дан 31.12.2013. године у износу од 28.986 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Потраживања од државних органа и организација	Уговор	31.12.2013. године
Аутономна Покрајина Војводина Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		
Подизање нових шума на земљишту у државној својини	2373/12 и 3753/13	11.628
Изградња шумских путева	3757/13	6.273
Заштита шума и шумских засада	2176/12 и 4192/13	4.494
Мелиорација деградираних шума и шикара	2374/12 и 3763/13	3.233
Свега		25.628
Потраживања од других државних органа		
Пореска управа (ПДВ)	ПППДВ/2009	297
Телеком Србија ад, Београд	Одлука 3307 и 3308	61
Свега		358
Укупно		25.986

Потраживања од Аутономне Покрајине Војводине – Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство исказана су у износу од 25.628 хиљада

динара, а односе се на потраживање из 2012. године у износу од 5.645 хиљада динара и потраживање из 2013. године у износу од 19.983 хиљаде динара.

На основу закључених уговора и друге документације која је стављена на увид утврђено је да су потраживања исправно исказана у пословним књигама за 2013. годину.

Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса исказана су у износу од 892 хиљаде динара, у највећем делу односе се на преплаћене накнаде за грађевинско земљиште, накнаде за коришћење шума, накнаде за заштиту животне средине, порез на имовину, накнаде за коришћење вода и водних објеката и накнаде за истицање фирме.

Остала потраживања

Остала потраживања исказана су у износу од 25.737 хиљада динара, а односе се на следеће:

Остала потраживања	2013. година
По Деобном билансу - ЈП Србијашуме	16.044
Републички фонд за здравствено осигурање	4.434
Масом доо, Нови Сад	2.958
Фонд за ПИО - накнаде инвалиднина	1.268
Остала потраживања	1.033
Укупно	25.737

Остала потраживања исказана су у износу од 25.737 хиљада динара и у највећем делу се односе на потраживање по Деобном билансу од ЈП Србијашуме у износу 16.044 хиљаде динара, потраживање од Републичког фонда за здравствено осигурање које обухвата рефундацију зарада породиљама у износу од 3.397 хиљада динара и боловање преко 30 дана у износу од 1.037 хиљада динара, потраживања од Масом доо, Нови Сад, као стечајног дужника, у износу од 2.958 хиљада динара, потраживање од Фонда за ПИО по основу инвалиднине (I и III категорије) у износу од 1.268 хиљада динара и остала потраживања у износу од 1.033 хиљаде динара.

Исправка вредности потраживања од купаца

У складу са усвојеним рачуноводственим политикама (члан 23. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама) Предузеће је извршило исправку вредности потраживања код којих је од рока за наплату прошло најмање 60 дана.

Промене на исправци вредности потраживања у току 2013. године биле су следеће:

Назив	Потраживања од купаца	Остала потраживања	Укупно
Стање на дан 01.01.2013. године	141.097	14.585	155.682
Повећање исправке у току 2013. године	30.281	1.304	31.585
Смањење исправке у корист прихода	(16.321)	(32)	(16.353)
Смањење исправке по основу искњижавања претходно исправљених потраживања	(13.937)	(3)	(13.940)
Стање на дан 31.12.2013. године	141.120	15.854	156.974

Од укупне вредности потраживања од купаца исказане у износу од 375.808 хиљада динара, на исправку вредности потраживања од купаца односи се износ од 141.120 хиљада динара.

Исправка вредности потраживања на дан 31.12.2013. године износи 156.974 хиљаде динара, а односи се на:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година
ЈП Србијашуме, Београд	13.700
Агео доо, Београд	9.393
ЈП Милан Степановић-Матроз ад, у стечају Сремска Митровица	8.921
Масом доо, Нови Сад	5.997
Гранис доо, Кикинда	4.858
Боки-Вученовић доо, Ириг	4.165
Синдикална организација ШГ Сомбор	2.928
Lunix доо, Ветерник	2.563
CLC – Group доо, Београд	2.334
Chemo доо, Београд –Вождовац	2.156
Constancia invest доо, Земун	2.135
Кошава- Ловотурс доо, Мало Црниће	1.773
Циклонизација доо, Нови Сад	1.680
Wood and More доо, Мали Иђош	1.551
Билогорац доо, Гаково	1.287
Војна установа „Моровић“, Моровић	1.071
Остале исправке вредности потраживања	90.462
Укупно	156.974

У оквиру исправљених потраживања, износ од 73.069 хиљада динара, односи се на потраживања којима је од рока наплате прошло више од годину дана и у највећем делу односе се на потраживања огранка Панчево у износу од 56.062 хиљаде динара.

Према књиговодственим евиденцијама, највећа утужена потраживања од купаца су потраживања од Матроз ад, Сремска Митровица за износ од 21.220 хиљада динара, Тара дрво доо, Рашка за износ од 5.190 хиљада динара, Гранис доо, Кикинда за износ од 4.858 хиљада динара, Боки-Вученовић доо, Ириг за износ 4.165 хиљада динара.

Шумско газдинство Нови Сад у својим пословним књигама није извршило исправку вредности других потраживања у износу 5.708 хиљада динара која су неизвесна у погледу наплате, а потичу из ранијег периода, а односе се на потраживање од ЈП Србијашуме у износу 2.344 хиљаде динара по деобном билансу из 2002. године, потраживање од стечајног дужника Масом доо, Нови Сад у износу 2.958 хиљада динара, као и остала потраживања у износу 406 хиљада динара (од запосленог у износу 194 хиљаде динара, од Фонда за здравство 170 хиљада динара и Фонда за ПИО у износу 42 хиљаде динара).

Препорука 10

Препоручује се Предузећу да изврши исправку вредности других потраживања у износу 5.302 хиљаде динара која чине потраживање од ЈП Србијашуме у износу 2.344 хиљаде динара по деобном билансу из 2002. године и потраживање од стечајног дужника

Масом доо, Нови Сад у износу 2.958 хиљада динара због неизвесности у погледу наплате.

7.7. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани на дан 31.12.2013. године у износу од 552.968 хиљада динара односе се на следеће:

-у хиљадама динара

Краткорочни финансијски пласмани	2013. година	2012. година
Краткорочни (робни) кредит	112	165
Остали краткорочни финансијски пласмани	552.856	690.052
Укупно	552.968	690.217

Стање краткорочног кредита на дан 31.12.2013. године исказано је у износу од 112 хиљада динара. Решењем број 3816/2 од 19.09.2002. године одобрен је робни кредит у трупцима (100 m³), запосленом у огранку Нови Сад. Запослени кредит исплаћује у месечним ратама, обуставом од зараде.

Преглед краткорочних финансијских пласмана (орочени депозити код банака) на дан 31.12.2013. године:

- у хиљадама динара

Остали краткорочни финансијски пласмани	2013. година	2012. година
Девизни пласмани (ЕУР)	337.016	367.518
Динарски пласмани (РСД)	215.840	322.534
Укупно	552.856	690.052

Орочени депозити код банака на дан 31.12.2013. године исказани у износу од 552.856 хиљада динара и односе се, у највећем делу, на орочене депозите на рок од 1 до 3 месеца, од чега се на девизне депозите односи 337.016 хиљада динара (2.939.723,44 EUR), а износ од 215.841 хиљада динара односи се на депозите у динарима.

Преглед краткорочних финансијских пласмана код пословних банака по огранцима и Дирекцији са стањем на дан 31.12.2013. године:

- у хиљадама динара

Валута	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Збирно
РСД	60.000	12.074	53.720	90.000	-	46	215.840
ЕУР	-	-	-	-	-	337.016	337.016
Укупно	60.000	12.074	53.720	90.000	-	337.062	552.856

Предузеће је слободна новчана средства орочавало у виду ненаменских краткорочних депозита (динарских и девизних), депозита по виђењу (ависта депозити), преконоћних депозита – „overnight“ (динарских и девизних) и у виду орочења слободних средстава у коришћењу - „револвинг“.

Усаглашено је стање орочених краткорочних финансијских пласмана на пословним рачунима код банака са стањем орочених краткорочних пласмана у пословним књигама на дан 31.12.2013. године, што је утврђено на основу извода отворених ставки (ИОС-а) као и извода текућих рачуна пословних банака.

Предузеће је по основу орочавања депозита у 2013. години исказало приходе од камата у износу од 36.081 хиљада динара, за које су дозначена средства на текући рачун од

стране банака. За део ових прихода, у износу од 15.697 хиљада динара, који су исказани у пословним књигама за 2013. годину, Предузеће је евидентирало приходе без веродостојне књиговодствене исправе (каматног листа) од Војвођанске банке ад, Нови Сад, Raiffeisen bank ад, Београд, Комерцијалне банке ад, Београд, ОТП банке Србија ад, Нови Сад, Развојне банке Војводине ад, Нови Сад и Банке Поштанске штедионице ад, Београд, у смислу члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013). У поступку ревизије, Предузеће је прибавило каматне листове од наведених банака.

Фиксне каматне стопе за ненаменски орочене депозите у динарима (РСД) и девизама (ЕУР) у 2013. години кретале су се у распону од 0,7 до 2% на годишњем нивоу, а фиксне камате на депозите по виђењу (ависта депозити), кретале су се, у зависности од висине улога, у распону од 6 до 8,4% на годишњем нивоу. Варијабилне каматне стопе су везане за референтну каматну стопу Народне банке Србије, која је у неким уговорима увећана, од 0,5 до 2 процентних поена на годишњем нивоу, а у неким уговорима умањена, од 0,75 до 2,9 процентних поена на годишњем нивоу. Камата се обрачунава месечно, применом конформног или пропорционалног метода обрачуна, са преносом на текући рачун депонента, најкасније у року од 5 дана. Такође, променљиве каматне стопе на преконоћна орочења у динарима („overnight“ депозити) обрачунате су по каматној стопи BEONIA умањеној за 134 базична поена на годишњем нивоу, а на девизне преконоћне депозите, по истој каматној стопи увећаној за 0,53 базична поена на годишњем нивоу.

Преглед краткорочних финансијских пласмана код пословних банака на дан 31.12.2013. године:

-у хиљадама динара

Назив банке	Динарска противвредност орочених средстава у валути (ЕУР)	РСД	2013.година
Raiffeisen bank ад, Београд	74.518	12.120	86.638
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	245.302	115.000	360.302
Banca Intesa ад, Београд	17.196	35.000	52.196
NLB Banka ад, Београд	-	53.720	53.720
Укупно	337.016	215.840	552.856

Предузеће је током 2013. године вршило орочавање динарских и девизних депозита по уговорима са банкама које је закључивао директор Предузећа. Изузетно, директори огранака (Сремска Митровица, Панчево и Нови Сад) закључивали су уговоре о ависта депозитима и „overnight“ депозитима, при чему нису поседовали овлашћење директора

Предузећа у писаној форми за закључивање тих врста послова у складу са чланом 30. Статута. Предузеће није донело писане процедуре о условима и начину орочавања новчаних средстава, али је директор дописом број: 388 од 03.02.2011. године - Дуповање слободних динарских средстава, обавестио директоре огранака о условима и начину орочавања новчаних средстава код банака.

Чланом 1. став 3. Закона о јавним предузећима прописано је да се на питања која нису посебно уређена тим законом, односно законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса, сходно примењују одредбе закона којим се уређује правни положај привредних друштава које се односе на друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво, а чланом 18. став 1. тачка 14) Закона о јавним предузећима прописано је да је надзорни одбор надлежан да врши и друге послове у

складу са тим законом, статутом и прописима којима се уређује правни положај привредних друштава. С обзиром да је Покрајинском скупштинском одлуком о ЈП „Војводинашуме“ и Статутом одређено да је капитал Предузећа подељен на уделе, сходно се примењују одредбе које се односе на друштво са ограниченом одговорношћу.

Чланом 232. став 2. тачка 3) Закона о привредним друштвима, које се односе на надлежности надзорног одбора друштва с ограниченом одговорношћу, прописано је да уколико оснивачким актом или одлуком скупштине није другачије одређено да надзорни одбор даје претходну сагласност за закључење послова који се односе на узимање кредита, односно узимање и давање зајмова, успостављање обезбеђења на имовини друштва, као и давање јемстава и гаранција за обавезе трећих лица.

Годишњим програмом пословања Предузећа за 2013. годину нису планирани приходи од камата по овом основу, а на позицији – Краткорочни финансијски пласмани, у оквиру планираног биланса стања за 2013. годину планиран је износ од 792.134 хиљаде динара, при чему није наведено о којим пласманима се ради.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, наведени пласмани су обелодањени као – Остали финансијски пласмани, уз објашњење да се односе на краткорочне позајмице дате другим правним лицима.

Мишљења смо да Предузеће треба да уреди политику, услове и начин орочавања средстава код банака, те да у годишњем програму пословања планира орочавање средстава код банака, а податке о тим пласманима доследно обелодањује у Напоменама уз финансијске извештаје.

7.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у укупном износу од 214.115 хиљада динара, а односе се на:

-у хиљадама динара

Готовински еквиваленти и готовина	2013. година	2012. година
Хартије од вредности	-	9
Текући (пословни) рачуни	192.976	132.521
Девизни рачун	18.676	30.894
Издвојена новчана средства и акредитиви	372	232
Благајна	143	143
Остала новчана средства	1.948	-
Укупно	214.115	163.799

У наставку се даје преглед стања текућих (пословних) рачуна на дан 31.12.2013.године:

-у хиљадама динара

Текући (пословни) рачуни	31.12.2013. година
Министарство финансија и привреде -Управа за трезор	76.105
Банка Intesa ад, Београд	41.014
Војвођанска банка ад, Нови Сад	37.736
Комерцијална банка ад, Београд	13.792
NLB банка ад, Београд	11.698
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	11.366

ОТП банка Србија ад, Нови Сад	1.219
Raiffeisen bank ад, Београд	46
Укупно	192.976

Предузеће је у складу са Упутством за утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна код Управе за трезор, у новембру 2012. године отворило наменски текући рачун на који се примају буџетска средства у виду субвенција, а намењен је за плаћање обавеза Предузећа предвиђених програмом пословања.

Преглед прилива и одлива са почетним стањем средстава на наменском рачуну код Министарства финансија и привреде -Управа за трезор на дан 31.12. 2013. године:

-у хиљадама динара

Рачун код Министарства финансија и привреде -Управа за трезор	2013. година
Почетно стање (01.01.2013. године)	82.025
Прилив средстава у 2013. години	
Прилив средстава по закљученим уговорима из 2012. године	17.947
Прилив средстава по закљученим уговорима из 2013. године	65.475
Свега	83.422
Укупан прилив са почетним стањем	165.447
Одлив средстава који се односи на уговоре из 2011. и 2012. године	
Одлив средстава који се односи на уговоре из 2011. и 2012. године	(69.328)
Одлив средстава који се односи на уговоре из 2013. године	(20.014)
Укупан одлив у 2013. години	(89.342)
Стање средстава на дан 31.12.2013. године	76.105

На наменском рачуну код Министарства финансија и привреде - Управа за трезор, у току 2013. године дозначена су средства у износу од 83.422 хиљаде динара:

- Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, према закљученим уговорима из 2012. године и 2013. године, у износу од 72.422 хиљаде динара,
- Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у износу од 4.700 хиљада динара и
- Република Србија, Министарство природних ресурса, рударства, и просторног планирања, у износу од 6.300 хиљада динара.

Преглед прилива средстава на наменском рачуну код Министарства финансија и привреде -Управа за трезор на дан 31.12. 2013. године:

-у хиљадама динара

АПВ Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	Уговор	2013. година
Средства по уговорима који су закључени у 2012. години		
Заштита шума и шумских засада	2176/12	4.056
Нега и одржавања шумских засада	2375/12	13.891
Свега		17.947

Средства по уговорима који су закључени у 2013. години		
Подизање нових шума	3753/13	17.488
Изградња шумских путева	3757/13	14.637
Мелиорација деградираних шума и шикара	3763/13	5.017
Реконструкција ловно-техничких објеката (ограда око ловишта)	4178/13	1.200
Заштита шума и шумских засада	4192/13	9.482
Заштита шума од пожара	4193/13	3.200
Пружање стручне помоћи и саветодавне подршке сопственицима шума	4642/13	3.451
Свега		54.475
Укупно		72.422
АПВ Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		
Средстава по уговорима који су закључени у 2013. години		
Заштита, унапређење и промоција Бестреманта у СРП Горње Подунавље	2135/13	800
Унапређење управљања СРП Делиблатска пешчара	2136/13	600
Унапређење природних вредности СРП Обедска бара	2137/13	800
Управљање рибарским подручјем СРП Обедска бара	2607/13	700
Управљање рибарским подручјем Лабудово окно, СРП Делиблатска пешчара	2609/13	500
Управљање рибарским подручјем СРП Горње Подунавље	2610/13	500
Промоција локалитета Курјачка греда у СРП Ковиљско-петроварадински рит	3195/13	800
Свега		4.700
Република Србија, Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања		
Управљање СРП Обедска бара, Горње Подунавље, Делиблатска пешчара, Ковиљско-петроварадински рит и Багремара	211/13	6.300
Укупно-дознака средстава на наменски рачун у 2013. години		83.422

Прилив средстава од Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, по уговорима који су закључени у 2012. години, односи се на следеће послове:

- заштита шума и шумских засада на површини од 3.598,37 хектара у износу од 4.056 хиљада динара, уговор 104-401-2176/2012-05-2 закључен 22.11.2012. године,
- нега и одржавање шумских засада на површини од 694,54 хектара у износу од 13.891 хиљада динара, уговор 104-401-2375/2012-05-3 закључен 17.12.2012. године са анексом од 26.12.2013. године,

Прилив средстава од Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, по уговорима који су закључени у 2013. години, односи се на следеће послове:

- пошумљавање - подизање нових шума на земљишту у државној својини на површини од 199,86 хектара у износу од 17.488 хиљада динара, уговор број 104-401-3753/2013-06 закључен 29.11.2013. године,
- изградња шумских путева укупне дужине 6,970 километара, са јединичном ценом од 3.000 хиљада динара, у износу од 14.637 хиљада динара, уговор број 104-401-3757/2013-06 закључен 15.11.2013. године,

- мелиорација деградираних шума и шикара на површини од 79,63 хектара у износу од 5.017 хиљада динара, уговор број 104-401-3763/2013-06 закључен 15.11.2013. године,
 - реконструкција ограде око ловишта – Подунавско ловиште Плавна у износу од 1.200 хиљада динара, уговор број 104-401-4178/2013-07-1д-1 закључен 03.12.2013. године,
 - заштита шума и шумских засада на површини од 2.167,47 хектара у износу од 9.482 хиљаде динара, уговор број 104-401-4192/2013-06 закључен 29.11.2013. године,
 - заштита шума од пожара – набавка противпожарне опреме (унапређење видео надзора у ГЈ Делиблатски песак у износу од 3.200 хиљада динара, уговор број 104-401-4193/2013-06 закључен 29.11.2013. године,
 - пружање стручне и саветодавне подршке сопственицима шума за које се доноси програм газдовања шумама у износу од 3.451 хиљада динара, уговор број 104-401-4642/2013-06-1 закључен 26.12.2013. године,
- Средстава од Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, према закљученим уговорима у 2013. години, односе се на финансирање следећих пројеката:
- заштиту, унапређење и промоцију Бестрементa у СРП Горње Подунавље у циљу заштите и унапређења стања основних природних вредности у том резервату, развоја екотуризма и промоције заштићеног подручја у износу од 800 хиљада динара, уговор број 130-401-2135/2013-05 закључен 16.08.2013. године,
 - унапређење управљања СРП Делиблатска пешчара радовима на санацији и одржавању степских станишта локалитета Корн, обезбеђењем додатне исхране и увођењем електронске опреме за мониторинг на хранилишту, у циљу очувања степских станишта и унапређења природних вредности, у износу од 600 хиљада динара, уговор број 130-401-2136/2013-05 закључен 25.06.2013. године,
 - ревитализацију Потковице измуљивањем седимента и формирањем дела канала (депресије) од хотела Обедска бара ка ушћу Ревенице, ревитализација и санација ливадских станишта путем кошења и иверења пањева, као и уклањање багремца са ивица бара, у циљу очувања влажних станишта, унапређења природних вредности и промоције СРП Обедска бара у износу од 800 хиљада динара, уговор број 130-401-2137/2013-04 закључен 19.06.2013. године,
 - управљање рибарским подручјем СРП Обедска бара, суфинансирање активности у оквиру текућих улагања (ревитализација рибљих плодишта, уређење и одржавање рибљих станишта и праћење стања популације риба), у износу од 700 хиљада динара, уговор број 130-401-2607/2013-04 закључен 17.07.2013. године,
 - управљање рибарским подручјем Лабудово окно у СРП Делиблатска пешчара суфинансирање активности у оквиру капиталних улагања (набавка основних средстава за рибочуварску службу корисника дела рибарског подручја Србија-Војводина и рибље млађи за порибљавање) и текућих улагања за рибочуварску службу, у износу од 500 хиљада динара, уговор број 130-401-2609/2013-04 закључен 17.07.2013. године,
 - управљање рибарским подручјем СРП Горње Подунавље, суфинансирање активности у оквиру капиталних улагања (набавка основних средстава за рибочуварску службу корисника дела рибарског подручја Србија-Војводина) и текућих улагања (набавка административног материјала за рибочуварску службу) у износу од 500 хиљада динара, уговор број 130-401-2610/2013-04 закључен 17.07.2013. године и
 - ревитализацију и промоцију локалитета Курјачка греда у СРП Ковиљско-петроварадински рит у циљу заштите и унапређења стања основних природних вредности у том резервату, развоја екотуризма и промоције заштићеног подручја у износу од 800 хиљада динара, уговор број 130-401-3195/2013-04 закључен 03.09.2013. године.

Средства од Републике Србије, Министарства природних ресурса, рударства и просторног планирања за суфинансирање дела трошкова на извршењу послова чувања, одржавања и презентације заштићених подручја и управљање посетиоцима специјалних резервата природе Обедска бара, Горње Подунавље, Делиблатска пешчара, Ковиљско-петроварадински рит и Багремара, у износу од 6.300 хиљада динара, уговор 401*00-211/2013-02 од 24.05.2013. године.

Стање неутрошених средстава на наменском рачуну код Министарства финансија и привреде -Управа за трезор на дан 31.12. 2013. године:

- у хиљадама динара

АПВ – Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумрство		
Намена неутрошених средстава	Уговор	2013. година
Заштита шума и шумских засада	2176/12	4.056
Подизање нових шума на земљишту у државни својини	2373/12	3.910
Нега и одржавања шумских засада	2375/12	11.308
Реконструкција ловно-техничких објеката у ловиштима посебне намене	2377/12	1.605
Поновно пошумљавање – санације штета услед сушења	2389/12	9.678
Подизање нових шума на земљишту у државни својини	3753/13	17.488
Изградња шумских путева	3757/13	5.709
Мелиорација деградираних шума и шикара	3763/13	5.017
Реконструкција ловно-техничких објеката - ограда око ловишта	4178/13	1.200
Заштита шума и шумских засада	4192/13	9.482
Заштита шума од пожара	4193/13	3.200
Пружање стручне помоћи сопственицима шума	4642/13	3.452
Укупно		76.105

Од укупно примљених новчаних средстава од АПВ – Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумрство, која су евидентирана на овом рачуну на дан 31.12.2013. године, остало је неутрошено 76.105 хиљада динара, а која су намењена за финансирање следећих пројеката: подизање нових шума на земљишту у државној својини, поновно пошумљавање - санација штета насталих услед сушења, мелиорација деградираних шума и шикара, изградња шумских путева, реконструкцију ловно техничких објеката, заштита шума од пожара, заштита шума и шумских засада, пружање стручне помоћи сопственицима шума за које се доноси програм газдовања шумама и друго. За примљена средства из буџета, Предузеће исказује приходе од премија, субвенција, дотација и слично. (Напомена 8.1.4.1.)

Стање девизних рачуна на дан 31.12.2013. године износи 18.676 хиљада динара, а односи се на:

-у хиљадама динара

Девизни рачуни	2013. година
Banca Intesa ад, Београд	8.238
Raiffeisen bank ад, Београд	7.367
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	3.071
Укупно	18.676

Стање готовине у благајни износи 143 хиљаде динара на дан 31.12.2013. године, а промет у благајни у огранцима и Дирекцији износи 566.820 хиљада динара, што у

највећем делу чини продаја дрвних сортимената купцима - физичким лицима, запосленима, пензионерима и синдикалним организацијама.

Издвојена новчана средства и акредитиви на дан 31.12.2013. године исказана су у износу од 372 хиљада динара, од чега се 96 хиљада динара односи на стање средстава на платној картици којом располаже директор огранка Сремска Митровица за набавку горива и репрезентацију, а преостали износ од 276 хиљада динара односи се на погрешну дознаку купца Сремски храст ад, Моровић (дознака коригована у јануару 2014. године).

Остала новчана средства на дан 31.12.2013. године, исказана су у износу од 1.948 хиљада динара и у највећем делу се односе на наменска средства – пројекат WILCOND за огранак Сомбор у износу од 1.740 хиљада динара, а преостали износ од 208 хиљада динара су средства на платној картици за набавку горива, којом располаже директор Предузећа.

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31.12.2013. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“62/2013). Предузеће је усагласило стање новчаних средстава у пословним књигама, са стањем новчаних средстава на пословним рачунима код банака као и код Министарства финансија и привреде - Управа за трезор, на дан 31.12.2013. године, што је утврђено на основу извода отворених ставки као и извода текућих рачуна банака, односно текућег наменског рачуна Министарства финансија и привреде - Управа за трезор.

7.9. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

Порез на додату вредност и активна временска разграничења исказана у укупном износу од 5.297 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Порез на додату вредност	40	40
Активна временска разграничења	5.257	7.912
Укупно	5.297	7.952

Потраживања за више плаћен порез на додату вредност у износу од 40 хиљада динара односи се на потраживања из ранијег периода, за порез на додату вредност по општој стопи.

Активна временска разграничења исказана на дан 31.12.2013. године у износу од 5.257 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Унапред плаћени трошкови	1.226	407
Потраживања за нефактурисан приход	-	59
Разграничени трошкови по основу обавеза	741	1.549
Разграничени порез на додату вредност	2.841	5.515
Остала активна временска разграничења	449	382
Укупно	5.257	7.912

Унапред плаћени трошкови, у износу од 1.226 хиљада динара као и разграничени трошкови по основу обавеза у износу од 741 хиљада динара, односе се на премије

осигурања имовине, премија осигурања запослених у случају незгода на раду, ауто-каска осигурање возила, осигурање од одговорности и премије осигурања од незгода за ловце и риболовце (Напомена 8.4.).

Разграничени порез на додату вредност исказан је у износу од 2.841 хиљада динара, односи се на разграничене трошкове по општој и посебној стопи у највећем делу за трошкове горива, електричне енергије телефона, трошкове за пољопривреднике и остало.

Остала активна временска разграничења износе 449 хиљада динара, а односе се на обрачунату камату будућих обрачунских периода.

7.10. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства исказана су у износу од 23.436 хиљада динара (за 2012. годину и износе 20.413 хиљаде динара) а обрачуната су по основу разлике између рачуноводствене и пореске амортизације као и исплата отпремнина у 2013. години у укупном износу од 3.023 хиљаде динара. Повећање одложених пореских средстава од 3.023 хиљаде динара исказано је у Билансу успеха за 2013. годину као одложени порески приход периода.

7.11. Капитал

Структура капитала Предузећа приказана је на следећи начин:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Државни капитал	6.584.913	6.584.913
Остали основни капитал	19.349	19.349
Неуплаћени уписани капитал	208	215
Законске резерве	1.179	1.179
Статутарне и друге резерве	429.752	429.752
Нереализовани губици по основу ХОВ	(8.551)	(7.877)
Нераспоређени добитак	1.580.703	1.536.110
Укупно	8.607.553	8.563.641

Основни и остали капитал исказан је у износу 6.604.262 хиљаде динара, а односи се на државни капитал и остали основни капитал.

7.11.1. Државни капитал

Државни капитал Предузећа, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказан је у износу од 6.584.913 хиљаде динара. Према подацима из Регистра привредних друштава, уписани новчани капитал износи 5.000 USD, а уплаћени новчани капитал износи 165 хиљада динара и представља динарску противвредност од 2.500 USD на дан уплате, 8.5.2002. године. Чланом 2. Статута одређено је да уписани новчани капитал износи 5.000 USD, а уплаћени новчани капитал износи 2.500 USD.

Чланом 9. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о ЈП „Војводинашуме“ (од 14.2.2013. године) одређено је да је капитал Предузећа подељен на уделе одређене номиналне вредности и да се уписује у регистар, а ставом 3. истог члана те одлуке је одређено да ће се висина основног капитала, опис, врста и вредност неновчаног улога, као и подела на уделе у номиналној вредности, по основу улагања средстава, утврдити у складу са законом.

Оснивач није утврдио вредност капитала Предузећа како је одређено наведеном одлуком.

Предузеће није уписало вредност државног капитала у Регистр привредних субјеката код Агенције за привредне регистре у складу са одредбама члана 9. става 5. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 119/2012 и 116/2013 – аутентично тумачење).

Препорука 11

Препоручује се Предузећу да упише капитал, односно предузме мере у циљу усаглашавања вредности државног капитала у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре са државним капиталом исказаним у пословним књигама.

Према објашњењу одговорних лица, предузете су мере у циљу регистрације односно усаглашавања вредности државног капитала код Агенције за привредне регистре са капиталом исказаним у пословним књигама, али је добијено обавештење да је за упис неопходно да вредност државног капитала буде исказана у оснивачком акту, а то је радња која не зависи од воље и поступања Предузећа.

7.11.2. Остали основни капитал

Остали капитал, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказан је у износу од 19.349 хиљада динара и односи се на капитал преузет деобним билансом са ЈП Србијашуме који је настао по основу рекласификације кумулираних ревалоризационих резерви код Прве примене МСФИ.

7.11.3. Неуплаћени уписани капитал

Неуплаћени уписани капитал исказан је у износу 208 хиљада динара представља динарску противвредност 2.500 USD уписаног неуплаћеног државног капитала, по званичном средњем курсу на дан 31.12.2013. године.

7.11.4. Резерве

ШГ Панчево, исказало је на дан 31.12.2013. године, Статутарне и друге резерве у износу од 408.500 хиљада динара. С обзиром да Статутом Предузећа нису предвиђене статутарне резерве, у поступку ревизије није било могуће утврдити по ком основу су настале те статутарне резерве, у ком делу чине претходно формиране законске резерве, односно основни капитал који је требао бити пренет приликом Прве примене МСФИ 1.1.2004. године.

Препорука 12

Препоручује се Предузећу да утврди по ком основу су настале статутарне и друге резерве у износу од 408.500 хиљада динара исказане у ШГ Панчево у ранијем периоду, те уколико оне представљају друге облике капитала, у складу са тим изврши корекције у пословним књигама.

7.11.5. Нереализовани губици по основу хартија од вредности

Нереализовани губици по основу хартија од вредности у износу од 8.551 хиљада динара односе се на негативне ефекте промене фер вредности учешћа у капиталу односно учешћа код банака, у складу са МРС 39 Финансијски инструменти. Повећање

нереализованих губитака у 2013. години од 674 хиљада динара односи се на смањење вредности учешћа у капиталу код Универзал банке ад, Београд.

7.11.6. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак ранијих година, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказан је у износу од 1.658.984 хиљаде динара.

Нераспоређени добитак текуће године, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказан је у износу од 66.408 хиљада динара, а са стањем на дан 31.12.2012. године, исказан је у износу од 43.630 хиљада динара.

Управни одбор је 10.9.2013. године донео Одлуку о расподели добити за 2012. годину, према којој је 50% добити, односно 21.815 хиљада динара расподељено и уплаћено оснивачу, а преостали део од 21.815 хиљада динара остаје на располагање Предузећу за улагање у делатност. Управни одбор је 26.3.2014. године донео Одлуку о измени Одлуке о расподели добити за 2012. годину, а Покрајинска влада је 19.11.2014. године дала сагласност на наведену одлуку и измену одлуке о расподели добити за 2012. годину.

Одговорна лица су дала образложење да, иако претходно није добијена сагласност оснивача на одлуку о расподели добити за 2012. годину, требало је извршити уплату најмање 50% остварене добити за 2012. годину, најкасније до 30.11.2013. године, како је прописано Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2013. годину („Службени лист АП Војводине“ број 39/2012 и 26/2013).

7.12. Дугорочна резервисања

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	908.836	850.213
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	85.037	90.491
Остала дугорочна резервисања	104.580	96.943
Укупно	1.098.453	1.037.647

7.12.1. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава

Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказана су у износу од 908.836 хиљада динара.

Преглед промена на резервисањима за трошкове обнављања природних богатстава (шуме) у 2013. години:

-у хиљадама динара

Стање на почетку године	850.213
Искоришћена резервисања	(727.930)
Резервисања у току године	786.553
Стање на крају године	908.836

Према усвојеним рачуноводственим политикама Предузећа, резервисање се признаје када постоји обавеза настала као резултат прошлог догађаја, ако је вероватно да ће

измирење те обавезе довести до одлива ресурса, а извршена резервисања преиспитују се на дан сваког биланса, тако да одражавају најбољу процену. Уколико не постоји вероватноћа да ће доћи до одлива ресурса, резервисање се укида у корист прихода. Законом о шумама (члан 77. и 78.), прописано је да се средства за обнову – репродукцију шума обрачунавају по стопи од најмање 15% на основицу коју чини тржишна вредност дрвних сортимената на месту сече, а ова средства се користе приоритетно за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја из члана 19. Закона о шумама, односно годишњим програмом коришћења средстава у наредној години.

Предузеће је донело посебан Правилник о резервисању за обнову - репродукцију шума и резервисања по основу примања запослених (у даљем тексту: Правилник), према којем се резервисања за обнову - репродукцију шума користе за негу и заштиту шума (проста репродукција), а обрачун средстава за резервисање врши се по огранцима предузећа у износу од 15% за тврде лишћаре и 25% за меке лишћаре, на основицу коју чини тржишна вредност посечених дрвних сортимената на месту сече у шуми. Међутим, Правилником није утврђено шта чини наведену тржишну вредност. Такође, Правилником је регулисано да се планирани трошкови резервисања на крају године упоређују са салдом дугорочних резервисања на дан 31. децембра, а разлика између планираних трошкова за резервисање шума и салда рачуна дугорочних резервисања евидентира се, за износ позитивне разлике на терет трошкова резервисања, а за износ негативне разлике у корист прихода од укидања дугорочних резервисања. Правилником се такође утврђује, да на дан 31. децембра текуће године, износ салда на рачуну 401 – Резервисање за трошкове обнављања природних богатстава, треба да буде у висини износа предвиђеног годишњим програмом пословања за наредну годину.

У поступку ревизије обрачуна (формирања) средстава за обнову – репродукцију шума (резервисања) као и њиховог коришћења, по шумским газдинствима за 2013. годину као и претходни период (2011 - 2012), утврђено је следеће:

Формирања резервисања као и њихова укидања за период од 2011. до 2013. године дају се у следећем прегледу:

- у хиљадама динара

Стање	Сомбор	Нови Сад	Сремска Митровица	Панчево	Укупно
2011. година					
Стање 1.1.2011.	87.531	96.377	263.392	44.717	492.017
Извршење (укидање)	(62.603)	(95.930)	(335.165)	(117.607)	(611.305)
Ново планирање	139.382	148.036	496.189	100.640	884.247
2012. година					
Стање 1.1.2012.	164.310	148.482	424.415	27.750	764.959
Извршење (укидање)	(121.209)	(84.901)	(349.328)	(137.878)	(693.316)
Ново планирање	122.908	111.343	412.357	131.964	778.572
2013. година					
Стање 1.1.2013.	166.008	174.924	487.444	21.836	850.212
Извршење (укидање)	(132.724)	(124.784)	(309.097)	(161.324)	(727.929)
Ново планирање	106.563	128.904	276.381	274.705	786.553
Стање на дан 31.12.2013.године	139.846	179.044	454.728	135.217	908.836

На основу трогодишњег прегледа промена на рачуну 401 - Резервисања за шуме, утврђено је да су за 2013. годину, као и за претходни период, планирани трошкови резервисања исказани у значајно већим износима од искоришћених. Тако су за период од 2011. до 2013. године, извршена укупна резервисања за шуме у вредности од 2.449.372 хиљаде динара, од чега је у истом периоду искоришћено 2.032.550 хиљада динара, односно остало је неискоришћено 416.822 хиљаде динара, што има за последицу кумулирање резервисања за обнављање шума на рачуну 401 (од стања на дан 31.12.2010. године у износу од 492.017 хиљада динара, до стања на дан 31.12.2013. године у износу од 908.836 хиљада динара).

Укидање резервисања врши се на основу обрачуна изведених радова, у правилу за износ интерно извршених радова у корист прихода од активирања учинака, а мањим делом у корист обавеза према добављачима, на основу фактура добављача.

Сва 4 огранка - шумска газдинства вршила су резервисања за репродукцију шума у 2013. години на различит начин, а притом ни један од ових начина није у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, односно Правилником о резервисању за обнову-репродукцију шума и резервисањима по основу примања запослених.

Шумско газдинство Нови Сад врши обрачун резервисања на крају године, 15% на тврде и 25% на меке лишћаре, на основицу коју чини продајна вредност дрвних сортимената за текућу годину, а добијени износ исказује на терет расхода резервисања, без упоређивања ових планираних трошкова за репродукцију шума са салдом дугорочних резервисања- рачун 401, у складу са чланом 5. Правилника, иако је салдо овог рачуна на крају године износио 50.140 хиљада динара.

Шумско газдинство Сомбор врши обрачун резервисања месечно, такође на основицу коју чини продајна вредност дрвних сортимената за сваки месец текуће године и евидентира обрачунате износе на терет расхода резервисања у току године, а не врши упоређивање ових планираних трошкова резервисања са салдом дугорочних резервисања - рачун 401, на крају године, у складу са чланом 5. Правилника, иако је салдо овог рачуна на крају године износио 33.284 хиљаде динара.

Шумско газдинство Панчево вршило је обрачун резервисања месечно у току године, на основицу коју чини продајна вредност дрвних сортимената за сваки месец текуће године и исказивало обрачунате износе на терет расхода резервисања. Поред тога је додатно на крају године повећало расходе резервисања за износ разлике између процене вредности резервисања за трошкове обнављања шума, према Плану огранка за 2014. годину, Службе за планирање и газдовање шумама и салда дугорочних резервисања на крају године.

Шумско газдинство Сремска Митровица није вршило обрачун резервисања за шуме на терет расхода резервисања, у току године, него је као и огранак Панчево, на крају године на терет расхода резервисања исказало разлику између процењене вредности резервисања за трошкове обнављања шума на основу Плана огранка за 2014. годину, Службе за планирање и газдовање шумама и салда дугорочних резервисања на крају године.

Процењена вредност резервисања за трошкове обнављања шума из Плана за оба огранка за 2014. годину, као и за ниво Предузећа као целине у Годишњем програму пословања процењује се као резервисање за трошкове обнављања шума, рачун 401, а не као планирани трошкови за резервисање како је утврђено Правилником.

Неправилности у описаном начину обрачуна резервисања за шуме по огранцима, у односу на обрачун резервисања који је Предузеће дефинисало Правилником су следеће:

-ШГ Нови Сад и ШГ Сомбор приликом обрачуна резервисања примењују погрешну основицу - продајну вредност дрвних сортимената уместо тржишну вредност на месту сече у шуми како је утврђено чланом 4. Правилника и не упоређују планирани износ резервисања са салдом рачуна 401 на крају године како је утврђено чланом 5. Правилника, ради укидања претходног резервисања, већ цели планирани износ исказују на терет трошкова резервисања, што за последицу има више обрачунате и исказане расходе резервисања текуће године.

ШГ Панчево и ШГ Сремска Митровица не врше резервисања како је утврђено чланом 4. Правилника, већ на основу процене резервисања за трошкове обнављања шума из Плана пословања ових огранака за 2014. годину коју Служба рачуноводства добија од Службе за планирање и газдовање шумама, иако овај начин вршења резервисања као такав није утврђен Правилником Предузећа. Овакав начин обрачуна резервисања такође за последицу има више обрачунате односно исказане расходе резервисања.

Обрачун резервисања на описани начин, који није у складу са усвојеним Правилником, има за последицу исказивање већих расхода резервисања, односно мањег нето добитка текуће године.

Због наведеног, као и природе рачуноводствених евиденција које не садрже податке о тржишним вредностима посечених дрвних сортимената на месту сече у шуми, нисмо били у могућности да утврдимо ефекте овог питања на финансијски резултат Предузећа за 2013. годину.

Препорука 13

Предузеће треба доследно сагледати политику резервисања за шуме, у контексту захтева МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина и Закона о шумама, са циљем реалне и законите процене ових средстава као и њиховог коришћења за планиране намене, код свих огранака на истоветан начин, те у том смислу доследно и принципијелно рачуноводственим политикама уредити процену резервисања за шуме, која ће бити одраз најбоље могуће процене ових издатака у наредном периоду.

У складу са наведеним, да изврши обрачун резервисања за шуме за 2014. годину, на начин да се резервисања за шуме преиспитају и коригују ради одражавања најбоље текуће процене у складу са захтевима МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, а утврђене ефекте исказе у финансијским извештајима за 2014. годину.

7.12.2. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказана су у износу од 85.038 хиљада динара.

Преглед промена на резервисањима за накнаде и друге бенефиције запослених у 2013. години:

-у хиљадама динара	
Стање на почетку године	90.491
Искоришћена резервисања	(12.258)
Резервисања у току године	6.804
Стање на крају године	85.037

Предузеће је на основу актуарског обрачуна друштва за ревизију ЛБ РЕВ доо, Београд и члана 1. и 6. Правилника о резервисањима по основу примања запослених извршило резервисања за исплату отпремнина код одласка у пензију у складу са МРС 19 Накнаде запослених у укупном износу од 85.037 хиљада динара (2012. година – 90.491 хиљада динара).

7.12.3. Остала дугорочна резервисања

Остала дугорочна резервисања, са стањем на дан 31.12.2013. године, исказана су у износу од 104.580 хиљада динара.

Преглед промена на резервисањима по основу судских спорова у 2013. години:

-у хиљадама динара

Стање на почетку године	96.943
Искоришћена резервисања	(9.757)
Резервисања у току године	17.394
Стање на крају године	104.580

Остала дугорочна резервисања чине у целини резервисања по основу судских спорова који су покренути и воде се против Предузећа, а за које је руководство проценило да ће њихов исход бити неповољан, односно да ће захтевати одлив ресурса.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, Предузеће је обелоданило да се против Предузећа на дан 31.12.2013. године воде судски спорови у вредности од 104.580 хиљада динара, за које руководство очекује губитке у наредном периоду по основу ових судских спорова због чега је извршено резервисање за покриће губитака по судским споровима за вредност ових судских спорова од 104.580 хиљада динара, од чега се на нова резервисања у 2013. години односи 17.394 хиљаде динара.

У оквиру осталих дугорочних резервисања Предузеће евидентира резервисања по основу судских спорова у којима је Предузеће тужено у складу са МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина у износу од 104.580 хиљада динара (2012. година – 96.943 хиљаде динара). За износ извршених резервисања за судске спорове, Предузеће је кориговало опорезиву основицу пореза на добит (р.бр. 30 ПБ-1).

7.13. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе исказане у износу 428 хиљада динара односе се на накнаду за земљиште по правноснажној пресуди Основног суда у Сремској Митровици према физичким лицима.

7.14. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2013. године износе 17 хиљада динара, а односе се на обавезе по основу платних бизнис картица (директора Предузећа и директора огранка Ловотурс).

7.15. Обавезе из пословања

- у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси, депозити и кауције	29.385	31.269
Добављачи у земљи	131.332	177.862

Добављачи у иностранству	819	373
Остале обавезе из пословања	5.409	5.341
Укупно:	166.945	214.845

Примљени аванси, депозити и кауције исказани су у износу 29.385 хиљада динара, а највећим делом се односе на авансне уплате ловачких удружења за набавку живе фазанске дивљачи, авансне уплате физичких лица за услуге организације лова и авансне уплате за набавку дрвних сортимената.

Добављачи у земљи

-у хиљадама динара

Назив добављача	Износ
НИС ад, Нови Сад	28.661
Термомонт доо, Београд	14.959
ФФБ-комерц ад, Београд	12.083
Мичелини доо, Ваљево	5.650
ЗР Јасен, Пригревица	4.428
ДДОР адо, Нови Сад	3.460
Браћа Ђоре СЗР, Ченеј	2.832
Јапи ком доо, Нови Сад	2.615
Деху СО доо, Београд	2.302
Пољопривредно газдинство Јован Мاستиловић, Сомбор	1.737
Равни буљим доо, Ковиљ	1.711
ФАМ ад, Крушевац	1.675
Остали добављачи	49.219
Укупно	131.332

У поступку ревизије послати су захтеви за независну потврду салда на дан 31.12.2013. године, за укупну вредност исказаних обавеза према добављачима од 99.943 хиљаде динара (76%). Потврђена су салда од стране добављача у износу од 96.833 хиљаде динара (73,73%), док су непотврђена салда од стране добављача у износу од 3.110 хиљада динара. Предузеће води судски спор веће вредности са добављачем ФФБ комерц ад, Београд у вредности 12.833 хиљаде динара. (Напомена 12.)

Обавезе према добављачима у иностранству на дан 31.12.2013. године исказане су у износу 819 хиљада динара и односе се на Reed Exhibitions Messe GmbH, Салзбург, Аустрија (4.445,01 EUR), у износу 510 хиљада динара са киме је извршена потврда салда и на остале добављаче у иностранству у износу 308 хиљада динара, за које није извршена потврда салда.

Остале обавезе из пословања исказане су у износу 5.409 хиљада динара и у највећем делу односе се на обавезе Предузећа према ЈП Србијашуме по основу деобног биланса у износу 4.737 хиљада динара.

7.16. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе, на дан 31.12.2013. године износе 145.390 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара

Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2013. година	2012. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада	72.136	66.752

зарада које се рефундирају		
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	8.926	10.252
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	21.219	17.471
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	19.976	18.124
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	747	753
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	244	203
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	247	272
Свега	123.495	113.827
Друге обавезе		
Обавезе према запосленима	3.968	3.703
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	445	511
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	8.759	4.559
Остале обавезе	8.723	6.674
Свега	21.895	15.447
Укупно	145.390	129.274

Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, као и обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог, као и обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца, у износу од 123.495 хиљада динара, на дан 31.12.2013. године, чине обрачунате а неисплаћене зараде предузећа за децембар 2013. године.

Обавезе према запосленима у износу од 3.968 хиљада динара односе се на обавезе за превоз за децембар месец 2013. године и обавезе за накнаду трошкова смештаја и исхране за рад и боравак на терену.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 8.759 хиљада динара односе се на обавезе по уговорима о привременим и повременим пословима за децембар месец 2013. године.

Остале обавезе у износу од 8.723 хиљаде динара односе се на обавезе коморама, за радну инвалидност и обавезе по основу обустава из зарада (по основу умањења нето прихода запослених).

7.17. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења на дан 31.12.2013. године износе 298.075 хиљада динара и приказане су у следећој табели:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за порез на додату вредност	18.533	3.948
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	16.320	16.273
Обавезе за доприносе који терете трошкове	464	464
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	6.082	2.552

Свега	41.399	23.237
Одложени приходи и примљене донације	200.551	248.188
Разграничене обавезе за ПДВ	526	357
Остала пасивна временска разграничења	55.599	3.428
Свега	256.676	251.973
Укупно	298.075	275.210

Обавезе за порез на додату вредност у износу 18.533 хиљаде динара односе се на обавезе по основу разлике обрачуног пореза на додату вредност и претходно обрачуног пореза на додату вредност, које се односе на пореску пријаву за порез за додату вредност за месец децембар 2013. године, а измирене су у јануару 2014. године.

Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова износе 16.320 хиљада динара, а у највећем делу, у износу 12.902 хиљаде динара односе се на обавезу за накнаде за коришћење шума и шумског земљишта по основу члана 85. Закона о шумама и обавезу за накнаде за одводњавање у износу 2.576 хиљада динара.

Сви огранци су измирили обавезу по основу накнаде за коришћење шума и шумског земљишта до 15.01.2014. године, изузев огранка Сремска Митровица, који је свој део накнаде, у износу 4.981 хиљада динара, измирио од 01.04. до 03.04.2014. године, у току вршења ревизије.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу 6.082 хиљаде динара односе се на обавезе за доприносе на терет послодавца на остала лична примања за децембар месец 2013. године, а измирене су у јануару 2014. године.

7.18. Одложени приходи и примљене донације

На рачуну 495 - одложени приходи и примљене донације, Предузеће исказује у корист потраживања од државних органа, вредност закључених уговора са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство Аутономне Покрајине Војводине за подизање нових шума, заштиту негу и одржавање шумских засада и изградњу шумских путева у 2013. години, вредност закључених уговора са Министарством природних ресурса, рударства и просторног планирања Републике Србије за заштиту специјалних резервата природе Обедска бара, Горње Подунавље, Делиблатска пешчара, Ковиљско-петроварадински рит и Багремара, за 2013. годину, као и наменска средства које Предузеће као носилац или партнер на пројекту прима од Европских развојних фондова - IPA и UNDP за унапређивање еколошког стања, управљање и коришћење шума као природних ресурса, развој екотуризма и финансирање заштићених подручја. Ове донације од Европских развојних фондова дозначују се на наменске девизне рачуне по сваком пројекту.

Преглед повећања донација у 2013. години:

- у хиљадама динара

Давалац	2013. година
Аутономна Покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	88.348
Република Србија - Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања Београд	6.300
Аутономна Покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за	4.327

урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	
Европска унија - (IPA - фондови)	16.033
Развојни програм UNDP	1.455
Укупно повећање	116.463

На рачуну, одложени приходи и примљене донације, исказана су давања државе, државних органа и примљене донације из иностранства у 2013. години, како је приказано у следећој табели:

-у хиљадама динара

Давања државе, државних органа и примљене донације из иностранства у 2013. години		
Давалац	Намена	Износ
Аутономна Покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	Подизање нових шума (уговор - 3753)	24.982
	Изградња шумских путева (уговор - 3757)	20.910
	Нега и одржавање шумских засада (уговор - 2375)	13.891
	Заштита шума и шумских засада (уговор - 4192)	13.546
	Мелиорације деградираних шума и шикара (уговор - 3763)	7.167
	Пружање стручне помоћи сопственицима шума (уговор -4642)	3.452
	Заштита шума од пожара (уговор - 4193)	3.200
	Реконструкција ограде око ловишта (уговор - 4178)	1.200
Свега		88.348
Аутономна Покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Суфинансирање пројеката (Делиблатска пешчара, Обедска бара, Горње Подунавље и Ковиљско-петроварадински рит (2135, 2136, 2137, 2607, 2609, 2610 и 3195)	4.327
Република Србија - Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања Београд	Финансирање заштићених подручја од националног интереса (уговор 211)	6.300
Европска унија - (IPA - фондови)		
ADRIATIC MODEL FOREST	Управљање и коришћење шума као природних ресурса	3.299
DANUBEPARKS STEP 2.0 – SEE program, South East Europ program	Унапређење еколошког стања влажних подручја Дунава	865
WILDLIFE HEALTH AND CONSERVATION OF SELECTED NATURA 2000 SPECIES WITHIN DANUBE CROSS-BORDER REGION IN SERBIA AND HUNGARY (WILDCOND) - Прекогранична сарадња Србија-Мађарска	Спровођење мера заштите и праћење најугроженијих врста птица и риба у Специјалном резервату природе Горње Подунавље	2.748

EXPLORING NATURE ACROSS BORDERS (ENABO) - Прекогранична сарадња Србија - Румунија	Развијање екотуризма у пограничном делу Србије и Румуније	9.121
Свега		16.033
Развојни програм Уједињених нација		
UNDP (United Nation Development Program) Унапређење финансирања заштићених подручја којима управља ЈП „Војводинашуме“ –СРП Обедска бара, СРП Делиблатска пешчара и СРП Горње Подунавље	Обезбеђење дела стабилности финансирања заштићених подручја – набавка добара (кануа, бициклова, двогледа, дурбина, платна, чамаца и сувенирница)	1.455
Свега		1.455
Укупно		116.463

Укидање одложених прихода и примљених донација врши се у поступку након достављања извештаја о изведеним радовима од стране сваког шумског газдинства, а што је и предуслов за усмеравање ових наменских средстава према шумским газдинствима.

У највећем броју случајева ови радови се изводе у сопственој режији, када се сачињава детаљан извештај о извршеним радовима од стране шумских газдинстава, а изузетно се ангажују и добављачи.

Након прегледа извршених радова по добијеним средствима из Буџетског фонда Аутономне Покрајине Војводине, а у складу са претходно закљученим уговорима, од стране посебне комисије формиране решењем Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, сачињава се Записник о изведеним радовима по сваком од пројеката, са упоредним прегледом уговорених радова и урађених радова по хектару, који се према закљученим уговорима сматрају извештајима о наменском утрошку средстава, након чега се Анексом уговора утврђује коначан обрачун уговорених радова.

По сачињавању ових записника о изведеним радовима на пошумљавању, заштити и нези шума, врши се укидање примљених донација у корист прихода од примљених донација-рачун - 640, а за изведене радове на изградњи шумских путева, других грађевинских објеката или набавци опреме, примљене донације се укидају у корист рачуна 499 - остала пасивна временска разграничења, за вредност изведених радова односно набављене опреме, тако да се за вредност обрачунате годишње амортизације грађевинских објеката, путева или опреме набављене у 2013. години или у ранијем периоду, исказују приходи од примљених донација- рачун-640.

У 2013. години укинуте су примљене донације у износу од 56.031 хиљада динара за изведене радове на пошумљавању нези и заштити шума са рачуна- 495, а за износ обрачунате годишње амортизације од 28.637 хиљада динара, умањена су остала пасивна временска разграничења, рачун-499, односно у укупном износу од 84.688 хиљада динара, у корист прихода од примљених донација, рачун-640.

Преглед промена на рачунима одложених прихода и примљених донација (рачуни 495 и 499) у Дирекцији и огранцима у 2013.години:

-у хиљадама динара

Промене у 2013. години	Рачун - 495	Рачун - 499	Укупно
Почетно стање 01.01.2013. године	248.188	3.428	251.616

Повећање у 2013. години	116.464	73.499	189.963
Смањење у 2013. години	(164.101)	(21.328)	(185.429)
Стање 31.12.2013. године	200.551	55.599	256.150

Промене на рачунима одложених прихода и примљених донација (рачуни 495 и 499) у Дирекцији и огранцима, дате су на бруто принципу, што значи да обухватају преносе средстава са рачуна Дирекције на рачуне делова предузећа као и прекњижавања искоришћених донација за изградњу шумских путева и набавку опреме са рачуна 495 на рачун 499 у току 2013. године.

Стање на рачунима одложених прихода и примљених донација као и осталих пасивних временских разграничења (рачуни 495 и 499) на дан 31.12.2013. године у укупном износу од 256.150 хиљада динара чини неотписана вредност изграђених шумских путева и других грађевинских објеката и опреме набављене из донација у ранијем периоду као и у 2013. години, а делом и примљене донације за пошумљавање, заштиту и негу шума у току 2013. године које још нису искоришћене и за које се реализација очекује у 2014. години, а воде се у оквиру Дирекције Предузећа. Део ових донација у износу од 18.816 хиљада динара требало је укинути у корист прихода у 2013. години. (Напомена 8.1.4)

7.19. Обавезе по основу пореза на добитак

Обавезе за порез из резултата у износу од 253 хиљаде динара односе се на обавезу Предузећа по основу пореза на добитак предузећа за 2013. годину.

7.20. Ванбилансна актива и пасива

У ванбилансној активи и пасиви на дан 31.12.2013. године, исказан је износ од 323 хиљаде динара (у 2012. години 313 хиљада динара), а односи се на туђу робу у ванбилансној активи, односно на обавезе за туђу робу у ванбилансној активи. Извршен је попис залиха туђе робе на складишту, која је примљена по основу деобног биланса између ЈП „Војводинашуме“ и ЈП Србијашуме.

7.21. Интерни односи између огранака и Дирекције

У пословним књигама огранака као и Дирекције, на рачунима - Остала потраживања из специфичних односа (218) и Остале обавезе из специфичних послова (449) у износу од 1.131.619 хиљада динара, као и на рачунима - Приходи од активирања или потрошње производа или услуга за сопствене потребе (621) и Трошкови непроизводних услуга (550) у износу од 143.430 хиљада динара, исказују се потраживања и обавезе, односно приходи и расходи настали из међусобних пословних односа у 2013. години, а који се на крају године приликом сачињавања финансијских извештаја (Биланса стања и Биланса успеха) међусобно укидају.

Мишљења смо да би Предузеће требало ове односе да евидентира у ванбилансним евиденцијама.

8. БИЛАНС УСПЕХА

Предузеће је у сегменту пословних прихода и расхода остварило губитак, док је у оквиру финансијских и осталих прихода и расхода остварило добитак, што је приказано у следећој табели:

-у хиљадама динара

Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Добитак/Губитак
Пословни	3.800.723	3.759.604	41.119
Финансијски	52.009	5.567	46.442
Остали	70.707	76.557	(5.850)
Добитак из редовног пословања	3.923.439	3.841.728	81.711
Нето губитак пословања који се обуставља	-	-	(5.108)
Порески расход периода	-	-	(13.218)
Одложени порески приход периода	-	-	3.023
Нето добитак	-	-	66.408

8.1. Пословни приходи

Пословне приходе Предузеће остварује обављањем основне делатности, продајом производа од коришћења шума - дрвних сортимената код пања и поред пања (трупци, дрво за огрев, техничко дрво, дрво за целулозу и остала обла грађа), осталих шумских производа (шумско семе, грањевина, пањевина, жир, саднице и остало) и приходи од споредне делатности – лов (производи од ловства – фазани, дивље свиње, ловачки трофеји, услуге у лову и остало), риболов (привредни, спортски и риболовачке дозволе), пружање услуга (превоз, утовар, истовар, пансионске, ванпансионске и туристичке услуге, накнаде за коришћење природних богатстава, пашарина и закупнина) и остали приходи.

Структура пословних прихода даје се у следећој табели:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје	2.858.698	2.712.053
Приходи од активирања учинака и робе	817.947	763.698
Повећање/смањење вредности залиха учинака	17.171	(29.281)
Остали пословни приходи	106.907	147.006
Укупно	3.800.723	3.593.476

8.1.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје остварени су у износу од 2.858.698 хиљада динара, приказани су у следећој табели:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1.117	2.200
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	2.780.265	2.709.853
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	77.316	-
Укупно	2.858.698	2.712.053

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту остварени у износу од 1.117 хиљада динара у највећем делу се односе на приходе од продаје уловљене дивљачи (на велико и мало) на основу важећег ценовника Предузећа.

Приходи од продаје производа и услуга остварени су у износу од 2.857.581 хиљада динара и то од продаје дрвних сортимената 540.609 m³ у износу од 2.576.483 хиљаде динара (трупци 303.410 m³, дрво за огрев 203.402 m³, техничко дрво 13.266 m³, дрво за целулозу 19.967 m³ и обла грађа 564 m³) и осталих прихода од продаје у износу од 281.098 хиљада динара.

Преглед пословних прихода за огранке и Дирекцију у 2013. години:

- у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Приходи од продаје робе	-	83	-	9	1.025	-	1.117
Приходи од продаје произв. и услуга	530.291	616.309	1.120.243	535.740	54.998	-	2.857.581
Укупно	530.291	616.392	1.120.243	535.749	56.023	-	2.858.698

Приходи од продаје дрвних сортимената исказани су у износу од 2.576.483 хиљаде динара, односе се на:

-у хиљадама динара

Приходи од продаје дрвних сортимената		
Сортименти	Количина - m ³	Износ
Трупци		
Трупци врбе и домаће тополе	80.328	999.151
Трупци храста	20.908	308.607
Трупци тополе ЕАТ	181.631	435.162
Трупци јасена	8.765	114.527
Трупци четинара	3.080	15.020
Трупци врба	3.621	10.788
Трупци липе	1.661	9.637
Трупци багрема	655	4.021
Остали трупци меки лишћари	2.274	6.845
Остали трупци тврди лишћари	487	4.121
Свега	303.410	1.907.879
Огревно дрво тврди лишћари		
Огревно дрво тврди лишћари I класа	22.933	298.845
Огревно дрво тврди лишћари II класа	61.934	54.458
Огревно дрво тврди лишћари III класа (сеченице и грањевина)	19.273	24.079
Обловина за огрев тврдих лишћара	38.677	109.775
Свега	142.817	487.157
Огревно дрво меки лишћари		
Дрво за огрев меки лишћари I класа	26.461	46.663
Дрво за огрев меки лишћари II класа	5.548	6.564
Дрво за огрев меки лишћари III класа	4.331	4.737
Дрво за огрев меки лишћари	23.380	31.941
Свега	59.720	89.905

Дрво за огрев четинари	865	1.301
Техничко дрво		
Техничко дрво тврди лишћари	299	1.564
Техничка облица меки лишћари	11.361	32.286
Основно техничко дрво багрема	1.103	5.329
Техничко дрво четинара	503	1.387
Свега	13.266	40.566
Дрво за целулозу меки лишћари	19.967	47.016
Остала обла грађа	564	2.659
Укупно дрвни сортименти	540.609	2.576.483

Приходи од продаје дрвних сортимената у износу од 2.576.483 хиљаде динара у највећем делу остварени су продајом производа купцима на домаћем тржишту, Нови дрвни комбинат доо, Београд у износу од 144.981 хиљада динара, Сава ад, Хртковци у износу од 100.674 хиљаде динара, Wood World Trading доо, Сремска Митровица у износу од 70.775 хиљада динара, Quercus Robur доо, Вишљићево у износу од 39.861 хиљада динара, Граком СН доо, Београд у износу од 37.938 хиљада динара, Интертранс доо, Лозница од 37.741 хиљада динара, Шпик Иверица доо, Ивањица у износу од 30.785 хиљада динара, Менина доо, Рума у износу од 29.014 хиљаде динара, Ћојин кд, Лешница у износу од 27.102 хиљаде динара, СЗР Амбалажерка, Бањани, Коцељева у износу од 26.420 хиљада динара и остали купци.

Продаја огревног дрвета запосленима и лицима који су право на пензију остварили у Предузећу врши се на 12 месечних рата, а до 12 просторних метара по одлукама директора бр. 433 и 434, обе од 29.1.2013. године, а допунама наведених одлука од 14.2.2013. године, прецизирано је да се одобрава II класа дрвета. По основу продаје огревног дрвета запосленима остварени су приходи у износу 32.494 хиљаде динара, а по основу продаје лицима који су право на пензију остварили у Предузећу у износу 16.425 хиљада динара. Такође, продаја огревног дрвета вршена је удружењима пензионера и синдикалним организацијама.

Приходи од продаје услуга исказани у износу од 281.098 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара

Приходи од продаје услуга	2013. година
Приходи од лова	102.297
Остали приходи од услуга (угоститељство и ЗПД)	47.190
Приходи од услуга превоза и утовара	40.853
Приходи од продаје живих фазана	40.358
Приходи од продаје споредних производа	11.580
Приходи од продаје риболовних дозвола	11.204
Приходи од продаје уловљене дивљачи (фазани, крупна и ситна дивљач) и погонски лов на дивље свиње	9.720
Приходи од продаје жира	7.795
Приходи од расадничке производње	4.124
Приходи од продаје пољопривредних производа	3.848
Остали приходи (месо дивљачи, услуге стучне сарадње, ловачки трофеји, постављање тезги и кошница, производне услуге и услуге	2.129

стрелаштва)	
Укупно	281.098

Продајне цене дрвних сортимената као и услуга на домаћем тржишту Предузеће је примењивало из важећих ценовика. Продајне цене дрвних сортимената на иностраном тржишту Предузеће је уговарало, а у цени је садржана цена робе као и додатни трошкови превоза и утовара и сви извозни и шпедитерски трошкови.

Цене производа и услуга утврђује Управни одбор, који је донео више ценовника за производе и услуге и један ценовник радова на озелењавању и одржавању зелених површина. У 2013. години, примењивани су ценовници које је Управни одбор донео у децембру 2012. године, као и ценовници које је Управни одбор доносио у 2013. години, при чему није прибављана сагласност оснивача.

На ценовнике који су примењивани у 2013. години, а које је усвојио Управни одбор, Предузеће није прибавило сагласност оснивача у смислу члана 27. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“ број 25/2000, 25/2002, 107/2005 и 108/2005), односно члана 60. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 119/2012 и 116/2013 – аутентично тумачење).

Одговорна лица су дала објашњење да је оснивач давањем сагласности на Програм пословања, чији је саставни део образац број 4 - Кретање цена производа и услуга за 2013. годину, дао сагласност и на ценовнике које је усвојио Управни одбор.

8.1.2. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе исказани су у износу од 817.947 хиљада динара, а чине их приходи по основу узгојних радова у шуми од 726.199 хиљада динара, приходи од изградње и одржавања шумских путева од 49.060 хиљада динара, приходи од подизања нових шума од 23.666 хиљада динара и остали приходи (употреба готових производа или материјала за реконструкцију, поправке и ограде) од 19.022 хиљаде динара.

Приходи од активирања учинака и робе исказани су по ценама коштања, односно изузетно по нето продајним ценама ако су оне ниже.

Највећи део ових прихода, у износу од 726.199 хиљада динара, формиран је по основу узгојних радова на обнављању шума, нези и заштити шума на основу прегледа изведених радова, а за које су претходно формирана резервисања у корист ових прихода, а на терет резервисања за трошкове обнављања шума-рачун 401.

8.1.3. Повећање вредности залиха учинака

Предузеће је у 2013. години исказало приходе по основу повећања вредности залиха учинака у износу од 17.171 хиљада динара, као позитивну разлику повећања вредности залиха недовршене производње и готових производа на крају године у односу на вредност ових залиха на почетку године. (Напомена 7.4.)

8.1.4. Остали пословни приходи

Структура осталих пословних прихода на дан 31.12.2013. године:

- у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од премија, субвенција и донација	84.668	125.272
Други пословни приходи		
Приходи од закупнина	16.354	15.661
Остали пословни приходи	5.885	6.073
Свега	22.239	21.734
Укупно	106.907	147.006

Остале пословне приходе, који су исказани у пословним књигама Предузећа за 2013. годину, у укупном износу од 106.907 хиљада динара, чине приходи од премија, субвенција и донација у износу од 84.668 хиљада динара и други пословни приходи у износу од 22.239 хиљада динара.

Преглед осталих пословних прихода по огранцима и у Дирекцији у 2013. години:

- у хиљадама динара

Опис	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Приходи од премија, субвенција и донација	17.471	30.715	29.206	6.703	573	-	84.668
Приходи од закупнине	379	3.862	2.906	154	9.053	-	16.354
Остали пословни приходи	2.914	1	2	2.861	107	-	5.885
Укупно	20.764	34.578	32.114	9.718	9.733	-	106.907

8.1.4.1. Приходи од премија, субвенција и донација

Приходи од премија, субвенција и донација исказани су у износу од 84.668 хиљада динара, а односе се на:

- у хиљадама динара

Приходи од премија, субвенција и донација	2013. година
Државна давања – шуме и рибњичарство	49.751
Приходи по основу условљених донација – амортизација	28.637
Донације – Европска унија - ИПА фондови	4.142
Донације - WWF (Coca-cola Fondation – Светски фонд за природу)	2.138
Укупно	84.668

Државна давања у износу од 49.751 хиљада динара односе се на приходе остварене од подизања нових шума, неге и одржавања шумских засада, мелиорације деградираних шума и шикара, пружања стручне и саветодавне подршке сопственицима шума, санације шумских пожара, унапређења лова и риболова, финансирања заштићених подручја од националног интереса, заштите најугроженијих врста птица и риба у Специјалном резервату природе Горње Подунавље и развијања екотуризма у пограничном делу Србије и Румуније.

Приходи по основу условљених донација остварени су у износу од 28.637 хиљада динара, а односе се на приходе повезане са средствима која се амортизују чија је набавка условљена примљеним донацијама.

Приходи од страних донација у износу од 6.280 хиљада динара, односе се на пројекте од Европске уније - Ипа фондови (Adratic model forest, Danubeparks, Wildcond и Enabo) у

износу од 4.142 хиљаде динара и пројекте од Светског фонда за природу (WWF-Cosaca Foundation) у износу од 2.138 хиљада динара.

На рачуну 495 - одложени приходи и примљене донације исказане су на дан 31.12.2013. године у износу од 200.551 хиљада динара. Део ових примљених донација, у износу од 18.816 хиљада динара, до дана сачињавања Биланса стања на дан 31.12.2013. године, требало је укинути у корист прихода од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина (рачун - 640), у складу са МРС 20 Рачуноводство државних давања и државне помоћи.

Предузеће је за наведене донације, укидање дела донација у корист прихода у 2013. години вршило књижењем у деловима предузећа (шумским газдинствима) где су радови извршени, у моменту дознаке, односно прилива средстава од стране Дирекције, на основу примљеног извештаја о извршеним радовима, тако да за део ових донација за који шумска газдинства нису добила средства на свој текући рачун, а интерни извештаји о извршеним радовима нису сачињени или нису евидентирани на време, Предузеће није укинуло донације у корист прихода, иако су сви радови по уговорима били завршени и о њима су сачињени записници о пријему радова од стране даваоца средстава.

Преглед уговора по којима су примљене донације у 2012. или 2013. години по којима су радови завршени до краја 2013. године, а донације нису укинуте у корист прихода:

-у хиљадама динара

Број уговора	Предмет уговора	Вредност уговора	Износ који је укинут у корист прихода	Износ који није укинут у корист прихода
Уговор бр. 2176/2012	Заштита шума и шумских засада	14.524	10.468	4.056
Уговор бр. 2375/2012	Нега и одржавање шумских засада	13.891	2.583	11.308
Уговор бр. 4642/2013	Пружање стручне и саветодавне подршке сопственицима шума	3.452	-	3.452
Укупно		31.867	13.051	18.816

Прегледом документације утврђено је да су по наведеним уговорима радови по утврђеним наменама у целости изведени у 2013. години, да су записници о пријему радова који представљају извештај о наменском утрошку средстава потписани и оверени од стране даваоца средстава у току 2013. године, као и извештај о наменском утрошку средстава у 2013. години по уговору бр. 4642/2013, те да су у складу са МРС 20 Рачуноводство државних давања и државне помоћи за наведени износ од 18.816 хиљада динара, донације требало укунути у корист прихода 2013. године.

У току 2014. године, Дирекција је извршила дознаку наведених средстава шумским газдинствима за вредност изведених радова у износу од 18.816 хиљада динара, а Предузеће је у својим пословним књигама укинуло донације у корист прихода за 2014. годину, те на тај начин отклонило утврђену неправилност.

Препорука 14

Препоручује се да Предузеће донесе јединствене процедуре у вези са укидањем донација у корист прихода и да спроведе њихову примену по шумским газдинствима са циљем реалног исказивања прихода у години у којој су настали трошкови повезани са давањем

односно када су радови заиста извршени, у складу са МРС 20 Рачуноводство државних давања и државне помоћи.

8.1.4.2. Други пословни приходи

Приходи од закупнина исказани су у износу од 16.354 хиљаде динара, а односе се на остварени приход од закупа пословног простора у износу од 12.547 хиљада динара, приходе од закупнине земљишта за викендице и закупнине шумског земљишта у износу од 2.174 хиљаде динара и остале приходе од закупнине пољопривредног земљишта и закупа гаража у износу од 1.633 хиљаде динара.

Приходи од закупнине, у највећем делу односе се на огранак Ловотурс у износу од 9.053 хиљаде динара, по основу више уговора о закупу пословног простора (објеката и других некретнина) који су закључени са правним лицима по одлукама Управног одбора. (Напомена 7.2.5.)

Приходи од закупа шумског, пољопривредног и земљишта за викендице у износу од 3.806 хиљада динара, у највећем делу односе се на огранак Панчево. Предузеће те приходе остварује по основу више уговора закључених са физичким и правним лицима у складу са Правилником о давању у закуп и другим видовима коришћења шумског, пољопривредног земљишта и других непокретности Предузећа. Преостали део наведених прихода односи се на закуп станова у огранку Сомбор у износу од 366 хиљада динара.

Остали пословни приходи исказани су у износу од 5.885 хиљада динара, у највећем делу односе се на приходе од коришћења шумских путева у износу од 5.472 хиљаде динара.

8.2. Пословни расходи

Структура пословних расхода дата је следећом табелом:

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Набавна вредност продате робе	1.851	2.078
Трошкови материјала	574.171	490.539
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1.646.193	1.541.130
Трошкови амортизације и резервисања	1.020.576	1.061.985
Остали пословни расходи	516.813	496.553
Укупно	3.759.604	3.592.285

Пословни расходи по огранцима Предузећа и у Дирекцији приказани су у следећој табели:

-у хиљадама динара

Назив	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Набавна вредност продате робе	-	84	-	9	1.758	-	1.851
Трошкови матер. горива и енергије	103.315	148.898	194.786	84.586	36.367	6.219	574.171
Бруто зараде и ост. лич. расходи	274.515	319.479	693.140	248.641	30.939	79.479	1.646.193
Трошкови аморт. и резервисања	140.786	316.613	371.522	176.652	7.965	7.038	1.020.576
Остали пословни расходи	101.973	153.666	122.791	83.945	12.751	41.687	516.813
Укупно	620.589	938.740	1.382.239	593.833	89.780	134.423	3.759.604

8.2.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у 2013. години исказана је у износу 1.851 хиљада динара и односи се на набавну вредност продатог меса дивљачи (огранак Ловотурс).

8.2.2. Трошкови материјала

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012.година
Набавка материјала	336	-
Трошкови материјала за израду	165.363	123.680
Трошкови осталог материјала (режијског)	128.176	102.734
Трошкови горива и енергије	280.296	264.125
Укупно	574.171	490.539

Трошкови материјала за израду исказани су у износу од 165.363 хиљаде динара, а чине их трошкови хране за дивљач од 50.804 хиљаде динара, трошкови основног материјала у износу од 27.070 хиљада динара (рибља млађ, саднице и резнице, семе храста лужњака и багрема), трошкови хране и пића у угоститељству од 11.948 хиљада динара и трошкови помоћног материјала у износу од 75.541 хиљада динара (плетиво за ограду, хемијско-заштитна средства, семе садница, плочице за дрвне сорimente и остали помоћни материјал).

Трошкови осталог материјала (режијског) у износу од 128.176 хиљада динара односе се на трошкове резервних делова у износу од 54.634 хиљаде динара (ауто-гуме и резервни делови за механизацију), трошкове заштитне одеће и обуће у износу од 37.081 хиљада динара, трошкове отписа ситног инвентара и ауто-гума у износу од 22.531 хиљада динара, трошкове канцеларијског материјала у износу од 6.682 хиљаде динара и трошкове осталог режијског материјала у износу од 7.248 хиљада динара.

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 280.296 хиљада динара, од чега се највећи део односи на набавку горива и мазива од добављача НИС ад, Нови Сад у износу од 252.730 хиљада динара са којим је закључен уговор број 731 од 18.01.2013. године на износ 246.383 хиљада динара у спроведеном поступку јавне набавке. (Напомена б.)

Гориво се набавља путем компанијских картица на бензинским пумпама добављача, као и смештањем испорученог горива у резервоаре и пумпе постављене у шумским управама.

Предузеће није усвојило интерни акт који регулише услове и начин коришћења, праћења и контроле потрошње горива и мазива. Одлуком в.д. директора Предузећа од 24.5.2013. године, 8 запослених је задужено са путничким аутомобилима, али Предузеће није усвојило интерни акт о условима и начину коришћења службених возила.

Провером расположиве документације по огранцима (извештаја, евиденција, радних налога за машине и др.) утврдили смо да се врши праћење и контрола трошења горива и мазива, с тим да начин контроле није једнообразан. Шумска газдинства месечно испитују свако евидентирано одступање у потрошњи у односу на нормативе и предузимају мере за исправљање.

Препорука 15

Препоручује се Предузећу да усвоји јединствену процедуру којом ће уредити начин коришћења службених возила и машина, као и праћења, односно контроле потрошње горива и мазива.

Поред наведених трошкова горива и мазива, у оквиру ове позиције исказани су и трошкови електричне енергије у износу од 18.682 хиљаде динара и трошкови грејања у износу од 8.884 хиљаде динара.

8.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Назив	-у хиљадама динара	
	2013. година	2012. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	1.246.078	1.182.396
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	233.093	220.681
Трошкови накнада по уговору о делу	4.399	4.439
Трошкови накнада по ауторским уговорима	26	509
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	74.879	69.664
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	28.234	3.499
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	5.125	6.491
Остали лични расходи и накнаде	54.359	53.451
Укупно	1.646.193	1.541.130

Зараде су планиране су у износу 1.300.832 хиљаде динара, а обрачунате и исплаћене у износу од 1.246.078 хиљада динара, у оквиру планираног износа.

Зараде пословодства планиране су у износу 31.233 хиљаде динара, а обрачунате су и исплаћене у износу од 29.397 хиљада динара, у оквиру планираног износа.

Зарада директора

У 2013. години, исплаћена је укупна зарада директору у износу од 3.486 хиљада динара.

Покрајинска влада је дана 14.2.2013. године, у складу са одредбама Закона о јавним предузећима, разрешила (Решењем број: 023-22/2013) и именовала исто лице за вршиоца дужности директора (Решењем број: 022-126/2013). Решењем број: 023-98/2013 од 11.12.2013. године Покрајинска влада је, лице које је обављало послове вршиоца дужности директора именовала за директора Предузећа, на период од четири године.

Током 2013. године, обрачун зараде вршиоца дужности директора, односно директора Предузећа је вршен према Уговору о раду број 3049 од 27.12.2006. године (са анексима од 1.12.2008. године, од 9.7.2010. године и од 3.3.2011. године) који је престао 14.2.2013. године када је разрешен са дужности директора, а именован за вршиоца дужности директора. Зарада у 2013. години за вршиоца дужности директора је обрачунавана тако да је на утврђени број бодова из Уговором о раду број 3049 од 27.12.2006. године, односно анекса примењивана вредност бода као за чланове пословодства, односно лица са посебним овлашћењима и одоворностима у Предузећу.

Управни одбор, који је у 2013. години вршио функцију надзорног одбора, није након именовања вршиоца дужности директора са именованим лицем закључио уговор о раду

на одређено време, а нити је до дана ревизије са директором закључио уговор о раду на одређено време у складу са одредбама члана 18. тачка 13) Закона о јавним предузећима.

Препорука 16

Препоручује се Предузећу да надзорни орган са директором закључи уговор о раду на одређено време у складу са одредбама члана 18. тачка 13) Закона о јавним предузећима.

Зараде пословодства

Чланом 3. став 1. Правилника о раду ЈП „Војводинашуме“, који је донео Управни одбор дана 21.9.2011. године (у даљем тексту: Правилник) одређено је да се одредбе Правилника примењују на све запослене код послодавца, а ставом 2. истог члана, одређено је да се одредбе којима се уређују зараде не примењују на пословодство послодавца. Чланом 40. став 11. Правилника уређено је да су зараде органа пословодства, зараде директора предузећа, помоћника директора предузећа и директора огранака предузећа, а исплаћују се у складу са уговором о раду и програмом пословања предузећа.

Мишљења смо да Правилник о раду није усклађен са Законом о раду, у делу којим уређује да се одредбе којима се уређују зараде не примењују на пословодство послодавца (изузев директора предузећа), с обзиром да помоћнике директора и директоре огранака одређује директор Предузећа из реда запослених.

Зараде пословодства нису уређене Правилником о раду, односно њиме није утврђен број бодова лицима са посебним овлашћењима и одговорностима у Предузећу, као за остала радна места, односно врсте послова који су предвиђени Правилником о систематизацији послова и задатака.

Из закључених уговора о раду, које је са члановима пословодства, односно са лицима са посебним овлашћењима и одговорностима закључио директор Предузећа, утврђено је да помоћници директора имају исти број бодова, а који је различит од броја бодова директора огранака, који такође немају исти број бодова, при чему је опис послова директора огранака исти за све.

Према документацији уз обрачун зарада, утврђено је да је члановима пословодства, односно лицима са посебним овлашћењима и одговорностима, а који су према одредбама Статута из 2002. године чинили Извршни одбор (као помоћни, извршни орган предузећа), утврђена посебна вредност бода која је иста за све чланове пословодства, а различита је од вредности бода која се примењује на обрачун зарада запослених у Дирекцији Предузећа, као и од вредности бода која се примењује на обрачун зарада запослених у сваком огранку посебно.

У наредној табели се даје преглед броја и вредности бодова лица са посебним овлашћењима и одговорностима:

Лица са посебним овлашћењима и одговорностима	Број бодова	Вредност бода у 2013. години
Помоћници директора (директори сектора)	12.289	од 18,027 до 18,480
Директор огранка у Сремској Митровици	12.110	од 18,027 до 18,480
Директор огранка у Панчеву	11.060	од 18,027 до 18,480
Директор огранка у Новом Саду	10.548	од 18,027 до 18,480
Директор огранка у Сомбору	10.548	од 18,027 до 18,480
Директор огранка - Ловотурс	8.035	од 18,027 до 18,480

Годишњим програмом пословања за 2013. годину, планирана је годишња маса за зараде пословодства у износу од 31.233 хиљаде динара и то за 12 чланова пословодства, међутим у 2013. години није попуњено радно место директора Сектора за економске послове и маркетинг, те се исплате зарада у току године односе на 11 чланова пословодства, односно лица са посебним овлашћењима и одговорностима.

Годишњим програмом пословања за 2013. годину обелодањен је начин обрачуна зарада пословодства навођењем да се зараде пословодства обрачунавају на идентичан начин као и обрачун зарада запослених (основни параметри, број бодова и вредност бода утврђени на основу остварених резултата у текућем месецу), регулисано члановима од 40. до 47. Појединачног колективног уговора Предузећа, уз могућност награђивања у складу са оствареним резултатима пословања огранака предузећа по периодичним обрачунима и завршном рачуну.

Обелодањени начин обрачуна зарада пословодства, односно лица са посебним овлашћењима и одговорностима не одговара стварном начину обрачуна зарада у 2013. години, јер важећи Појединачни колективни уговор не постоји, а Правилник о раду се не примењује на чланове пословодства, односно њихови послови нису вредновани Правилником о раду.

Важећим уговорима о раду, који су закључени у току 2011. и 2012. године са помоћницима директора и директорима огранака уговорено је да се зарада утврђује на име основне зараде у висини уговором одређеног броја бодова (према претходном табеларном прегледу), као и по основу остварених резултата рада.

Зараде пословодства у 2013. години обрачунаване су у висини основне зараде на начин да се утврђени број бодова множи са вредношћу бода за коју смо, на основу обрачуна зарада, утврдили да је иста за све чланове пословодства.

Описи послова помоћника директора и директора огранака садржани су у Правилнику о систематизацији послова и задатака, међутим нису вредновани Правилником о раду којим је утврђен број бодова за све остале врсте послова, већ искључиво уговорима о раду (које закључује директор), а којима се утврђује зарада ових запослених у висини уговореног броја бодова, као и по основу остварених резултата рада. У обрачунима зарада постоје разлике у погледу цене рада чланова пословодства, у односу на остале запослене, као и уговореног броја бодова директора огранака, иако према опису послова обављају исте послове.

Одговорна лица у Предузећу дала су образложење да су зараде пословодства усклађене са зарадама пословодства ЈВП Воде Војводине, како је наложено закључком оснивача, односно Извршног већа АП Војводине од 23.10.2008. године.

Препорука 17

Препоручује се Предузећу да, у складу са Законом о раду, зараде лица са посебним овлашћењима и одговорностима уреди Правилником о раду, односно општим актом којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених из радног односа.

Трошкови зарада и накнада зарада запослених

Обрачун зарада и накнада зарада у Предузећу регулисан је одредбама од члана 38. до 50. Правилника о раду.

Чланом 38. Правилника, у складу са Законом о раду, утврђено је право запосленог на зараду која се утврђује у складу са законом, тим правилником и уговором о раду, да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде на основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа у складу са тим правилником и уговором о раду. Такође, запосленом се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварује код послодавца, а под којим се подразумева рад за који се захтева исти степен стручне спреме, иста радна способност, одговорност и физички или интелектуални рад.

Чланом 39. Правилника је одређено да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде (одређене на основу услова за рад утврђених правилником о организацији и систематизацији послова, као и времена проведеног на раду), радног учинка (одређеног на основу квалитета и обима обављеног посла у односу на правилник о нормама, као и другим општим актима и одлукама послодавца) и од увећане зараде.

Према члану 40. став 1. Правилника, основна зарада је одређена бројем бодова за свако радно место/врсту посла, на основу сложености, одговорности, услова рада и захтеване стручне спреме, при чему у случају утврђене алтернативне стручне спреме, не може се утврдити већи број бодова од највећег броја бодова утврђеног за степен стручне спреме који запослени стварно има.

Према Прилогу уз Правилник, укупно има 102 радна места која су разврстана у пет група, са следећим распоном бодова:

Група	Број радних места	Распон бодова
I	9	1900 - 2450
II	32	2550 - 2900
III	28	2950 - 3400
IV	10	4200 - 5050
V	23	4650 - 7550

Чланом 40. став 2. Правилника одређено је да се основна зарада запосленог, према пословима утврђеним правилником о организацији и систематизацији послова, утврђује Правилником за пуно радно време (174 сата) и стандардни учинак.

Чланом 40. став 3. Правилника одређено је да се основна зарада утврђује по радном часу, а коначна исплата по радном часу зависи од резултата рада и пословања сваког појединог дела предузећа, односно утврђених критеријума за дирекцију предузећа и дирекције делова предузећа, те да резултате рада пословања делова предузећа и дирекције предузећа, као и основну зараду у складу са оствареним резултатима утврђује директор или запослени кога он овласти.

Чланом 40. став 5. Правилника о раду утврђени су критеријуми од којих зависи радни учинак запосленог (на основу квалитета и обима обављеног посла као и односа запосленог према радним обавезама), као и да се на тај начин радни учинак утврђује месечно за запосленог чији послови нису нормирани, а по том основу није вршило обрачун зарада запослених у 2013. години.

Провером описа послова, одговорности и услова за заснивање радног односа за послове руководиоца службе за опште, правне и кадровске послове, руководиоца службе за комерцијалне послове и маркетинг, руководиоца службе за финансијско

рачуноводствене послове и послове шефа рачуноводства огранка предузећа, који су одређени Правилником о систематизацији послова и задатака (измене и допуне од 19.12.2011. године) утврђено је да су у оквиру исте врсте посла, у свим огранцима одређени исти описи послова, одговорности, као и услови за заснивање радног односа, што подразумева да се од свих запослених на исим пословима захтева исти степен стручне спреме, иста радна способност, одговорност и физички или интелектуални рад и да по том основу не може бити различитости.

Према документацији за обрачун зарада утврђено је да је Предузеће у 2013. години обрачун зарада вршило на начин да се број бодова утврђен уговором о раду множи са вредношћу бода (за коју се такође нисмо уверили на који начин је утврђена), а не како је регулисано чланом 40. Правилника. Такође је утврђено да је вредност бода која се примењује приликом обрачуна зарада за 2013. годину различита по огранцима предузећа и да се, у току године, кретала у распонима од 12,241 динара за Ловотурс до 21,100 динара у Дирекцији Предузећа (на крају 2013. године). Наведене цене рада нису утврђене формалним актом.

Према објашњењу одговорних лица, постојећи начин обрачуна зарада по огранцима Предузећа је наслеђен из ранијег периода, надаље, према Закону о буџетском систему, повећање зарада било је везано за појединачне зараде (по запосленом), а након тога, дефинисана је маса зарада, која је била ограничена, те да због тога нису могли вршити измене постојећег начина обрачуна зарада.

Као резултат наведеног, код обрачуна зарада за 2013. годину, утврђено је да је основна зарада запослених због различитих цена рада, које се примењују код обрачуна зарада за Дирекцију, као и за сваки огранак посебно, утврђена у различитим износима у зависности од тога у ком организационом делу – огранку се рад обавља, што за последицу има да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, као и чланом 38. став 3. Правилника о раду.

Препорука 18

Препоручује се Предузећу да, Правилником о раду, односно општим актом којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених из радног односа, у складу са Законом о раду, утврди критеријуме за утврђивање цене рада и да утврђену цену рада јединствено примењује приликом обрачуна зарада запослених у Дирекцији и огранцима.

Поред наведеног, утврдили смо да је по огранцима утврђен различит број бодова за исту врсту послова, а по основу стручне спреме запосленог који обавља послове, јер је примењиван члан 40. став 1. Правилника о раду, у делу који одређује да „у случају утврђене алтернативне стручне спреме, не може се утврдити већи број бодова од највишег броја бодова утврђеног за степен стручне спреме који запослени стварно има“ што је такође имало за последицу да се за исти рад или рад исте вредности остварује различита зарада, што није у складу са чланом 104. Закона о раду, јер одређивање алтернативне стручне спреме не може да има за последицу разлике у вредновању исте врсте посла.

Према уговорима о раду постоје запослени чији послови нису вредновани у Правилнику о раду (нејасан начин одређивања броја бодова), запослени распоређени на послове са истим називом, а различитим бројем бодова, запослени са мањим бројем бодова од бодова утврђених Правилником о раду, као и запослени који према уговорима о раду имају већи број бодова од бодова утврђених Правилником о раду.

Утврђено је да Правилник о систематизацији послова и задатака и Правилник о раду нису усклађени, јер у огранцима постоје радна места/врсте послова који су садржани у Правилнику о систематизацији послова и задатака, а нису вредновани у Правилнику о раду (нпр. возач лаког трактора за узгој, возач трактора иверача, чувар објекта ноћу и пословођа на узгоју), а са друге стране, Правилником о раду вреднована су радна места која под тим називима не постоје у Правилнику о систематизацији послова и задатака (нпр. тракториста I, тракториста II, тракториста III, механичар, аутомеханичар I, механичар и аутомеханичар IV).

Упоредном провером наведених правилника са уговорима о раду (односно уговорима о утврђивању права, обавеза и одговорности укључујући и анексе уговора) и обрачунима зарада у 2013. години, постоје запослени чији послови нису вредновани у Правилнику о раду (нејасан начин одређивања броја бодова), запослени распоређени на послове са истим називом, а различитим бројем бодова, запослени са мањим бројем бодова од бодова утврђених Правилником о раду, као и запослени који према уговорима о раду имају већи број бодова од бодова утврђених Правилником о раду.

Сублимирањем објашњења, која су дала одговорна лица у надлежном сектору и службама у огранцима Предузећа, закључује се да су приликом утврђивања броја бодова Правилником о раду, послови који су систематизовани Правилником о систематизацији послова и задатака груписани, односно да један назив радног места у Правилнику о раду (Прилогу 1 уз тај Правилник) обухвата више систематизованих послова („типски називи радних места“), али и да је у појединим огранцима руководство заузело став да за неке послове (због мањег обима посла и сл.) постојећи, мањи и уговорени број бодова не треба усаглашавати са Правилником о раду, док је код неких заузет став да због повећаног обима послова или обављања више послова, оправдано повећати број бодова у односу на Правилник о раду.

Препорука 19

Препоручује се Предузећу да општи акт који уређује права, обавезе и одговорности запослених усагласи са општим актом који уређује систематизацију послова, те да уговоре о раду са запосленима и обрачун зарада усклади са овим актима.

Норме и нормативи – послови по учинку

Посебан основ за стимулативно награђивање по основу рада и рационалне потрошње нормираних материјала садржан је у Правилнику о нормама и нормативима који је донео Управни одбор Предузећа 6.5.2003. године. Тим правилником је одређено да се норма рада утврђује по гранама производње и врстама радова, као и по начину обављања рада, односно по средствима са којима се обављају поједини радови (за механизоване и ручне радове). Норма представља учинак који може да оствари просечан радник или више њих са одговарајућом квалификацијом у прописаном времену постижући тражени квалитет, уз рационално коришћење расположивих средстава за производњу. Нормативе (потрошњу одређених материјала по јединици производње или по времену трајања) утврђују произвођач материјала чија се потрошња нормира, произвођач средстава на којима се троши или их прописује одговарајућа служба у предузећу. Правилником је одређен начин вршења обрачуна зарада радника који раде по норми, као и право на стимулацију у случају остварених уштеда у потрошњи материјала у висини противвредности уштеда, односно смањење зараде за део вредности трошкова који су изнад нормираних.

Наведеним правилником, као ни другим интерним актом нису одређене гране производње, врсте радова, средства која се нормирају, као ни саме норме и нормативи, већ се то само посредно може закључити из стручне литературе и докумената који се користе или настају приликом примене норми. За примену норми у огранцима користи се стручна литература „Техничке норме и нормативи у шумарству“ (аутори др Сретен Николић и Десимир Јездић). Утврђено је да се у огранцима Предузећа примењују и други, различити документи у којима су садржане норме у шумарству, међу којима су Привремене норме радова у области гајења и заштите шума из 1996. године, Расаднички радови (норме за раднике) и Гајење шума (норме за раднике) који су, према изјавама запослених у службама за коришћење шума сачињени у сарадњи са Шумарским факултетом у Београду у оквиру вишегодишњег пројекта. (Напомена 8.4.) У огранку Панчево, за савременије машине (за које не постоје норме у наведеним изворима) норма се утврђује записником који потписују шефови шумске управе и РЈ механизације, те референт коришћења шума и референт механизације, а оверава и потписује руководиоца службе коришћења шума у том огранку.

Према изјавама лица у службама за коришћење шума, у недостатку норми утврђених у наведеним документима или стручној литератури користе се норме утврђене у окружењу. Поред норми за послове, у стручној литератури утврђени су нормативи за потрошњу горива и мазива за моторне тестере и шумске тракторе.

Норме које су дефинисане у стручној литератури користе се и приликом израде извођачких пројеката који се сваке године сачињавају за газдинске јединице (одељења) у којима су у тој години основама планирани радови гајења, заштите, коришћења и унапређења шума. Према објашњењима запослених у Шумској управи Багремара норме утврђене у извођачком пројекту за 2013. годину мењане су на основу усменог налога шефа шумске управе због промене места стоваришта.

Норме се исказују у радном налогу (образац није јединствен, а различит је и у оквиру једног шумског газдинства) у који се, поред осталих података, попуњава врста рада и време рада (извршења), односно количина (m^2 , ha, ком), а потписују га запослени и пословођа. Међутим, норме се примењују и на лица која су ангажована на нормираним пословима по уговору о привременим и повременим пословима. На основу радних налога, на крају месеца сачињава се обрачунски лист радника којим се утврђује број укупно остварених бодова. Тај документ потписује лице које је вршило обрачун, референт и шеф шумске управе који га оверава и на основу којег се саставља месечни обрачун часова и бодова који оверава шеф шумске управе, који уз радни налог представља основ за обрачун зараде на начин одређен Правилником о нормама и нормативима.

Нормиране послове обављају моторни секач, возач шумског трактора, возач камиона и шумски радник.

Методом узорковања утврђено је да се норме за послове сече и привлачења примењују, док се норме за послове узгоја и гајења шума не примењују, односно да норме у радном налогу не одговарају нормама које су утврђене у наведеним документима. Учинак се прерачунава на норма дан. Норма дан се прерачунава у бодове за сваки радни дан. Запослени који врши обрачун зарада на основу оствареног броја бодова врши обрачун зараде тако што број бодова множи са вредношћу бода. У огранку Сремска Митровица радници који изврше уштеду у гориву и мазиву добијају стимулацију у месецу у којем су извршили уштеде у односу на норме у стручној литератури.

Правилником о раду (члан 39.), као и уговором о раду утврђено је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, радног учинка у односу на правилник о нормама и увећане зараде.

Одговорна лица су дала објашњење да се на нивоу Предузећа примењују техничке норме из објављене публикације „Техничке норме и нормативи у шумарству“, привремене норме се користе за послове који до сада нису нормирани и важе за цело Предузеће или део Предузећа где су израђене, а искуствене, односно локалне норме, које су израђене пре 1991. године, користе се на сличном принципу као и привремене. Такође су истакли да тренутно раде на пројекту дефинисања норми са Шумарским факултетом.

Правилником о нормама и нормативима предвиђено је да се регулише утврђивање, праћење и измена радних норми и норматива за потрошњу. Међутим, норме од којих зависи број бодова и обрачун зарада запослених који обављају нормиране послове, као ни послови који се нормирају нису утврђени наведеним правилником нити другим интерним актом.

У правилу се норме и нормативи узимају из стручне литературе или се користе други документи који нису утврђени наведеним правилником нити другим интерним актом. Норме нису потпуне, негде се примењују локалне норме из ранијег периода (искуствене норме), а емпиријски се коригују према промењеним условима на самом терену. На тај начин је онемогућена контрола повећања, односно смањења примењених норми.

Препорука 20

Препоручује се да Предузеће усвоји јединствен акт, односно процедуре за послове који се нормирају и да утврди норме и нормативе који се примењују.

8.2.4. Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговорима о делу исказани су у износу 4.399 хиљада динара, а односе се на послове едукације у односима са јавношћу, организовања погонског лова, фотографисања, сређивања архивске грађе, на послове препарирања, послове судија и извођача програма на радничко-спортским играма, али и послове обуке пословног секретара, надзора над извођењем радова и израде елабората - спецификације радова за потребе спровођења поступка јавне набавке.

8.2.5. Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани су у износу 74.879 хиљада динара, а по огранцима и у Дирекцији Предузећа у следећим износима:

- у хиљадама динара

Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима						
Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
13.508	10.810	37.490	10.047	2.756	268	74.879

Уговори о обављању привремених и повремених послова закључивани су са физичким лицима за следеће врсте послова: утовар, истовар, пошумљавње и оплемењивање.

У уговорима о обављању привремених и повремених послова дефинисана је врста посла са правима и обавезама. У огранку Сремска Митровица и огранку Сомбор дневна цена

је утврђена у износу од 1.000 динара, у огранку Панчево у износу од 1.150 динара, а у огранку Нови Сад у износу од 1.100 динара. У интерним актима Предузеће није утврдило дневну цену рада за накнаде по уговорима о привременим и повременим пословима. У Годишњем програму пословања Предузеће је планирало трошкове по уговорима о привременим и повременим пословима у износу 74.957 хиљада динара. Према закљученим уговорима о привременим и повременим пословима уговорена је накнада на основу оствареног учинка, а према нормама које важе код послодавца, односно нормама које се исплаћују запосленима.

8.2.6. Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу 28.234 хиљаде динара и односе се на послове сакупљања жира храста у огранку Сремска Митровица и огранку Сомбор у износу 26.784 хиљаде динара, затим на трошкове закупа по једном уговору са физичким лицем у износу 1.447 хиљада динара и доприносе за волонтере у износу 3 хиљаде динара.

Послови сакупљања жира у огранку Сремска Митровица обављају се по шумским управама, а врше их физичка лица са којима се закључују уговори. Према службеној белешци од 09.10.2013. године, на састанку директора огранка Сремска Митровица са сарадницима, одржаног 27.9.2013. године, на основу анализе стања залиха, потреба за семеном храста, цена у окружењу и другим деловима предузећа, утврђена је цена по килограму жира у висини 40 динара, али је 09.10.2013. године, због слабог „откупа који до 9.10.2013. износи 25.673 kg (што је 6,5 % потреба), одлучено да се цена по килограму повећа на 50 динара“. Према подацима службе рачуноводства, у периоду од 01.10.2013. до 09.10.2013. године, сакупљено је 22.071 kg, по цени 40 динара по килограму, а од 10.10.2013. године, у количини 346.090 kg, по цени 50 динара по килограму, односно укупно је сакупљено 368.161 kg.

Пре почетка извршења посла, лицима која врше сакупљање жира овлашћено лице у шумској управи даје сагласност за сакупљање жира на документу – налог магацину. Приликом примопредаје сакупљеног жира у наведени документ се уноси количина жира, а потписују га овлашћено лице које прима жир и физичко лице које врши предају. Исплате се врше преко благајне шумске управе, али не лицима која су вршила предају жира, већ лицима која су закључила уговор. Наиме, физичко лице које врши сакупљање и предају жира даје изјаву да је прикупљене количине жира предао у своје име, а за рачун лица које је закључило уговор. Према изјави одговорних лица исплата је вршена физичким лицима са којима су закључени уговори из разлога што лица која су вршила сакупљање и предају жира, односно која су извршила послове предвиђене уговором, остварују нека новчана примања (социјална помоћ, породичне пензије). На наведени начин, рачуноводствена исправа не приказује стварни садржај пословне промене, односно рачуноводствена исправа није састављена у складу са одредбама члана 8. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013), којим је регулисано да се књижење пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

Део сакупљеног жира у 2013. години искоришћен је за производњу (пошумљавање) у количини 297.393 kg, мањи део је продат на тржишту, док се део у количини 70.768 kg налази на залихама, као недовршена производња, у хладњачи Шумске управе у Моровићу. У пословним књигама жир се води по цени 101,16 динара по килограму, тако да вредност залиха, по попису на дан 31.12.2013. године, износи 7.088 хиљада динара.

У огранку Сомбор жир је сакупљен у количини 17.005,13 kg, а исплате по цени 50 динара по килограму. Трошкови сакупљања жира с порезима и доприносима износе 1.194 хиљаде динара. Уговори се закључују са физичким лицима којима се исплата врши на број текућег рачуна наведеног у уговору. Преузимање и обрачун се врше на основу документа - Обрачун сакупљеног семена који садржи нумерички број, а потписују га лице које је преузело семе, лице које је контролисало квалитет и сакупљач.

Трошкови накнаде физичким лицима износе 1.447 хиљада динара, а односе се на закуп расхладних витрина у огранку Сомбор, по уговору закљученом са Ладиславом Шинковићем из Апатина.

Уговор о закупу број 1530/11 закључен је 17.10.2011. године, предмет је закуп две расхладне витрине у Апатину, укупне запремине око 100 m³. Висина закупнине утврђена је у износу 85 хиљада динара месечно, а уговор је закључен на годину дана. Трошкове електричне енергије и воде сноси Закуподавац. У току важења уговора, 04.06.2012. године, закључен је I Анекс уговора о закупу којим уговорне стране констатују да је због промењених економских услова потребно мењати уговор о закупу, а измењен тако да закупнина износи 60 хиљада динара, односно смањена је у односу на првобитно уговорену и скраћен је рок важења до 31.08.2012. године. Након истека уговора, дана 24.09.2012. године, закључен је II Анекс уговора о закупу са позивом да је због промењених економских услова (који нису ближе наведени), уговор потребно мењати, а промењен је на начин да је висина закупнине са 60 хиљада динара повећана на 102 хиљаде динара, док је период важења продужен до 31.05.2013. године. Дана 31.05.2013. године закључен је III Анекс уговора о закупу којим се констатује да постоји потреба за даље продужење важности уговора и уговор се закључује до 31.05.2014. године, при чему није спроведен поступак јавне набавке. (Напомена 6.).

Годишњим програмом пословања за 2013. годину, за накнаде физичким лицима по основу осталих уговора планиран је износ 240 хиљада динара, а исплаћене накнаде физичким лицима по том основу износе 26.784 хиљаде динара, што је 111,6 пута више од планираних.

Одговорна лица су дала образложење да ангажовање физичких лица зависи од рода жира који искључиво зависи од природних услова и да се због тога не може предвидети колике ће бити потребе Предузећа за ангажовањем физичких лица за сакупљање жира.

8.2.7. Трошкови накнада члановима управног (надзорног) одбора

Трошкови накнада члановима Управног одбора за 2013. годину исказани су у износу од 5.125 хиљада динара, обухватају исплаћене накнаде за 11 чланова Управног одбора, а исплате су вршене на основу Одлуке Управног одбора од 25.1.2010. године, са изменама од 24.2.2011. године.

Годишњим програмом пословања за 2013. годину, трошкови по основу примања чланова управног и надзорног одбора износе 0,16 % од укупног прихода.

Покрајинском скупштинском одлуком о Јавном предузећу „Војводинашуме“, која је ступила на снагу дана 14.2.2013. године, оснивач је ускладио оснивачки акт са Законом о јавним предузећима, а чланом 12. став 1. и чланом 15. тог акта уређено је да надзорни одбор има председника и два члана које именује Покрајинска влада, на период од четири године, под условима, на начин и по поступку утврђеним законом, да председник и

чланови надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад, а да висину те накнаде утврђује Покрајинска влада на основу извештаја о степену реализације програма пословања Предузећа.

Покрајинска влада, која у складу са чланом 3. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Јавном предузећу „Војводинашуме, врши овлашћења оснивача, до дана ревизије није именовала председника и чланове надзорног одбора ни утврдила висину накнаде за рад чланова надзорног одбора како је прописано чланом 12. и 19. Закона о јавним предузећима и уређено Покрајинском скупштинском одлуком о ЈП „Војводинашуме“.

У току ревизије, Покрајинска влада је 9.7.2014. године именовала, председника и два члана Надзорног одбора, на период од четири године, Решењем број 023-49/2014, које је објављено у „Службеном листу АПВ“ број 28/2014, али није утврдила висину накнаде за рад чланова надзорног одбора.

8.2.8. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде, исказани у износу од 54.359 хиљада динара, односе се на трошкове доласка на посао и одласка са посла у износу 31.017 хиљада динара, трошкове службеног пута у земљи и иностранству у износу 8.203 хиљаде динара, помоћ радницима у случају смрти члана породичног домаћинства и друге помоћи у износу 2.454 хиљаде динара, стипендије студентима и ученицима у износу 3.700 хиљада динара, трошкове рада на терену у износу 2.644 хиљаде динара и остале трошкове у износу 6.341 хиљада динара.

Правилником о раду је одређено да се одобравање и обрачун трошкова за долазак и одлазак са рада врши на основу изјаве запосленог, доказа о цени коштања превозне карте и евиденције о присутности на послу. Изузев огранка Панчево где је утврђено да не постоје изјаве запослених у смислу Правилника о раду, у осталим деловима Предузећа наведени трошкови се одобравају у складу са одредбама тог правилника.

На основу провере дела путних налога (у земљи и иностранству) по огранцима, утврђено је да се не врши контрола истинитости, рачунске тачности и формалне исправности пре исплате и достављања на књижење од стране одговорних лица, у складу са чланом 23. Правилника о рачуноводству.

Препорука 21

Препоручује се Предузећу да контролу истинитости, рачунске тачности и формалне исправности путних налога врши на начин утврђен Правилником о рачуноводству.

Трошкови рада на терену исказани су у износу 2.644 хиљаде динара, од чега се на огранак Сремска Митровица односи износ од 2.432 хиљаде динара. Правилником о раду ови издаци се исплаћују у висини стварних трошкова. У огранку Сремска Митровица, на основу радног налога, запослени се упућује у другу шумску управу, у месечној евиденцији се евидентира број дана проведених на терену, за које се исплаћује половина дневнице за службени пут у земљи, без посебне одлуке, а по објашњењу одговорних лица, на основу дугогодишње праксе.

Остали лични расходи углавном се односе на набавку новогодишњих пакетића и на помоћ радницима у случају смрти члана породичног домаћинства у складу са Правилником о раду.

8.3. Трошкови амортизације и резервисања

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012.година
Трошкови амортизације	209.825	178.344
Трошкови резервисања	810.751	883.641
Укупно	1.020.576	1.061.985

Трошкови амортизације и резервисања по деловима Предузећа приказани су у следећој табели:

- у хиљадама динара

Назив	Сомбор	Панчево	Сремска Митровица	Нови Сад	Ловотурс	Дирекција	Укупно
Трошкови амортизације	29.982	37.262	92.674	36.059	7.674	6.174	209.825
Трошкови резервисања	110.805	279.350	278.848	140.593	291	864	810.751
Укупно	140.787	316.612	371.522	176.652	7.965	7.038	1.020.576

Трошкови амортизације за 2013. годину, у износу од 209.825 хиљада динара, обрачунати су пропорционалном методом и исказани у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама за позиције грађевинских објеката, постројења и опреме као и инвестиционих некретнина у укупном износу од 201.306 хиљада динара и позицију нематеријалних улагања у износу од 8.519 хиљада динара (Напомена 7.1.).

Трошкови резервисања за 2013. годину, у износу од 810.751 хиљада динара, чине трошкови резервисања за обнављање природних богатстава (шуме) у износу од 786.553 хиљаде динара, трошкови резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (отпремнине) у износу од 6.804 хиљаде динара и трошкови резервисања за судске спорове од 17.394 хиљаде динара (Напомена 12.).

Годишњим програмом пословања за 2013. годину планирани су трошкови амортизације у износу од 135.808 хиљада динара (остварени су већи за 55%), а трошкови резервисања планирани су у износу од 851.603 хиљаде динара (остварени су мањи за 8%).

8.4. Остали пословни расходи

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012.година
Трошкови услуга на изради учинака	128.517	132.055
Трошкови транспортних услуга	40.944	33.272
Трошкови услуга одржавања	63.115	55.722
Трошкови закупнина	2.028	1.941
Трошкови сајмова	4.427	4.783
Трошкови рекламе и пропаганде	3.915	2.032
Трошкови истраживања	17.828	13.350
Трошкови осталих услуга	28.937	23.293
Трошкови непроизводних услуга	43.891	39.690
Трошкови репрезентације	14.568	21.331
Трошкови премија осигурања	17.931	16.424
Трошкови платног промета	4.365	3.938

Трошкови чланарина	8.654	8.098
Трошкови пореза	123.172	114.334
Трошкови доприноса	295	-
Остали нематеријални трошкови	14.226	26.290
Укупно	516.813	496.553

Трошкови услуга на изради учинака исказани су у износу 128.517 хиљада динара, а односе се на услуге трећих лица за услуге сече дрвних сортимената у огранку Панчево у износу 65.186 хиљада динара, сече и привлачења дрвних сортимената у огранку Сомбор у износу 31.609 хиљада динара, сече и привлачења дрвних сортимената у огранку Нови Сад у износу 29.964 хиљаде динара и на трошкове осталих учинака у огранку Сремска Митровица у износу 1.758 хиљада динара. Огранци Сомбор и Нови Сад су трошкове услуга сече и привлачења дрвних сортимената евидентирали на рачуну - трошкови услуга на изради учинака, док је огранак Панчево на том рачуну евидентирао само трошкове сече.

Трошкови транспортних услуга исказани су у износу 40.944 хиљаде динара, а односе се на трошкове привлачења дрвних сортимената у огранку Панчево у износу 21.805 хиљада динара и на трошкове превоза радника на узгоју и заштити шума у огранку Сомбор у износу 2.465 хиљада динара, трошкове услуга фиксних и мобилних телефона у износу 12.991 хиљада динара, трошкове поштанских услуга у износу 1.836 хиљада динара и остале трошкове транспортних услуга у износу 1.847 хиљада динара.

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу од 63.115 хиљада динара и односе се на трошкове инвестиционог одржавања објеката у износу 31.459 хиљада динара, трошкове текућег одржавања у износу 26.228 хиљада динара и остале трошкове одржавања средстава за рад у износу 5.428 хиљада динара.

Трошкови закупнина исказани су у износу од 2.028 хиљада динара и односе се на закуп земљишта у износу 1.252 хиљаде динара, трошкове по основу закупа објеката у износу 589 хиљада динара и трошкове осталог закупа у износу 187 хиљада динара.

Трошкови сајмова односе се на учешће Предузећа на сајмовима лова и риболова у износу 4.427 хиљада динара.

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу у износу 3.915 хиљада динара, а односе се на трошкове објављивања огласа у вези са поступцима јавних набавки у „Службеном гласнику РС“, трошкове објављивања конкурса за издавање у закуп земљишта у локалним дневним новинама и емитовање репортажа на локалним телевизијама, као и на трошкове набавке стручне литературе разних аутора/издавача.

Трошкови истраживања исказани су у износу 17.828 хиљада динара, а односе се на научно-истраживачке програме по уговорима који су закључени са Шумарским факултетом у Београду и Пољопривредним факултетом у Новом Саду - Институтом за тополарство и ваншумско зеленило, односно касније Институтом за низијско шумарство и животну средину (у даљем тексту: Институт).

Уговори са Шумарским факултетом у Београду обухватају пројекте истраживања у шумама храста (уговор број 2595 од 25.06.2012. године) у периоду од 1.7.2012. до 1.7.2015. године, са уговореном ценом у износу 1.310 хиљада динара без ПДВ по години истраживања (са годишњим усаглашавањем цене са растом потрошачких цена у Републици); затим пројекат истраживања - Ефекти рада тракторске екипаже и

установљавање норми и норматива рада на пословима искоришћавања шума, (уговор број 01-4724/04 од 14.5.2008. године) за период од 1.6.2008. до 31.5.2010. године, са ценом од 1.170 хиљада динара. Анексом број 745 од 2.3.2011. године, за период од 1.1.2011 до 31.12.2012. године уговорена је цена у износу од 1.450 хиљада динара без ПДВ. У вези са наведеним уговором презентовани су извештаји Шумарског факултета за 2009. и 2010. годину, али не и за период од 1.1.2011. до 31.12.2012. године.

Уговором број 01-2196/2 од 28.5.2012. године са Шумарским факултетом у Београду уговорено је истраживање на пројекту – Упоредна анализа стања ловишта и популација крупне дивљачи у периоду од 1.6.2012. до 20.12.2012. године по цени 700 хиљада динара без ПДВ. Пројекат је реализован и Предузећу је у марту 2013. године предат извештај.

У 2003. години закључена су два уговора са Институтом (број 744 од 29.4.2003. године и 884/1 од 13.5.2003. године), за пројекте - Проучавање станишта топола и врба и израду педолошких карата и Стварање нових сорти (клонова) топола и врба и њихово увођење у производњу. Оба уговора закључена су на период од 10 година, са променом цене годишње, према расту цена на мало.

Уговором о реализацији и суфинансирању научно истраживачког рада (број 785/1 од 29.4.2003. године), уговорена је реализација три програма, заштите од штетних фактора на семенским објектима и састојинама; сарадње на програму ПИС заштите шума и програм сузбијања коровске вегетације у расадницима и засадима топола и обновљивим шумама храста лужњака. Уговор је закључен на период од 10 година, а у 2013. години закључен је нови уговор (број 2173 од 13.5.2013. године), са истим предметом, на период од 5 година. Уговором број 2172 од 13.5.2013. године, по пројекту - Унапређење гајења низијских шума, уговорена је годишња цена од 7.200 хиљада динара, са променом цене према највишем нивоу пораста цена дрвних сортимената на домаћем тржишту у претходној години и важењем пет година. Уговорено је плаћање у три рате од по 25% на основу периодичних извештаја и предрачуна, а на основу усвојеног годишњег извештаја о реализацији пројекта и коначног рачуна извршиће се коначна исплата уговорених годишњих трошкова. Уз рачуне по уговору 2172 од 13.5.2013. године није нам презентован годишњи извештај о реализацији пројекта.

Трошкови за наведене научно-истраживачке радове Предузеће је финансирало из средстава Интерног фонда за развој, који је образован 2003. године одлуком Управног одбора.

Трошкови осталих услуга исказани су у износу 28.937 хиљада динара, односе се трошкове комуналних услуга у износу 6.381 хиљада динара, трошкове регистрације возила у износу 5.110 хиљада динара, трошкове организације лова у износу 3.416 хиљада динара, трошкове накнада за коришћење понтонског моста у износу 3.180 хиљада динара, трошкове накнада за коришћења аутопута у износу 2.436 хиљада динара и трошкове осталих непоменутих услуга у износу 8.414 хиљаде динара.

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу 43.891 хиљада динара и односе се на трошкове интелектуалних услуга у износу 6.595 хиљада динара, трошкове адвокатских услуга у износу 5.319 хиљада динара (Напомена 6.), трошкове агенцијских услуга у износу 5.029 хиљада динара, трошкове консултантских услуга у износу 4.093 хиљаде динара, трошкове саветовања и стручне литературе у износу 4.066 хиљада динара, трошкове геодетских услуга у износу 2.726 хиљада динара, трошкове здравствених услуга у износу 2.469 хиљада динара, трошкове коришћења услуга интернета у износу 1.250 хиљада динара, трошкове ревизије у износу 1.000 хиљада динара и остале трошкове непроизводних услуга у износу 11.344 хиљаде динара.

Трошкови репрезентације исказани су у износу 14.568 хиљада динара и односе се на трошкове новогодишњих пакетића за децу у износу 6.298 хиљада динара и трошкове репрезентације у оквиру предузећа и ресторанске услуге у износу 8.270 хиљада динара. Предузеће нема усвојене процедуре у вези са коришћењем репрезентације као и употребом платних картица, нити је Годишњим програмом пословања за 2013. годину утврдило критеријуме за коришћење ових средстава у смислу члана 50. Закона о јавним предузећима.

Препорука 22

Препоручује се Предузећу да усвоји процедуре за коришћење средстава репрезентације и употребу платних картица, као и да критеријуме за коришћење средстава репрезентације обелодани у годишњем програму пословања.

Трошкови премије осигурања, исказани у износу 17.931 хиљада динара, односе се на осигурање имовине и лица. Услуге осигурања су набављене од ДДОР адо, Нови Сад у два отворена поступка јавних набавки.

Уговором о осигурању лица Предузеће је поред комбинованог осигурања запослених по службеној евиденцији, 24 сата (за 1.575 запослених, од последица несрећног случаја за случај смрти услед незгоде или болести и трошкова лечења од последица несрећног случаја), уговорило и осигурање ловаца и роболоваца (домаћих или страних) за случај инвалидитета или смрти услед незгоде, за укупно 420 лица.

Уговор о осигурању одговорности из делатности обухвата осигурање одговорности за проузроковану штету трећим лицима услед смрти, повреде тела или здравља, односно оштећења или уништења ствари на комбиновану суму осигурања за лица и ствари, са проширењем покрића на одговорност послодавца према запосленима за штете које запослени претрпи на раду или у вези са радом, одговорност за шумарске делатности, одговорност за штете проузроковане од стране дивљачи, те одговорност организатора путовања која је законска обавеза, а за све ризике без учешћа у штетном догађају.

Уговори о осигурању имовине (шума, грађевинских објеката, опреме, рачунара, покретне технике, младих засада хрasta лужњака и тополе, залиха, подолског говечета и фазанских пилића) и уговори о осигурању возила од аутоодговорности, закључени су посебно за Дирекцију и сваки огранак Предузећа (према имовини коју воде у пословним књигама), с тим да је за огранак Сремска Митровица уговор о осигурању имовине закључен у другом отвореном поступку јавне набавке услуга осигурања.

Уговорима о осигурању возила, поред обавезног осигурања возила од аутоодговорности, уговорено је и каско осигурање за поједина возила, као и осигурање возача и путника за случај инвалидитета и смрти услед незгоде, а од истих ризика наведени запослени осигурани су и уговором о осигурању лица. Предузеће је дало образложење да је осигурање путника друштвено одговорно пословање, јер су чести путници спољни сарадници, гости итд.

Према наведеном, Предузеће је поред обавезног осигурања запослених од повреда на раду прописаних Законом о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ број 101/2005), те обавезног осигурања власника моторних возила прописаних Законом о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ број 1/2009, 78/2011, 93/2012 и 7/2013-Одлука УС), обавезног осигурања организатора путовања прописаног Законом о туризму („Службени гласник РС“ број 36/2009, 88/2010, 99/2011-др. закон и 93/2012) уговорило и више видова добровољног осигурања имовине и лица.

Предузеће је уговорило осигурање ловаца и риболоваца који организовано, преко више агенција користе услуге лова и риболова. Према полиси осигурања, уговарач осигурања је Предузеће, а осигураник (корисник полисе) су ловци и риболовци „према службеној евиденцији предузећа“, при чему у моменту уговарања није познат идентитет тих лица. Провером документације утврђено је да Предузеће плаћа премију осигурања за ловце и риболовце, а приликом обрачуна трошкова по основу пружених услуга, агенцији обрачунава и трошкове осигурања ловаца који су користили наведене услуге.

Предузеће је правни интерес за закључење осигурања ловаца образложило солидарном одговорношћу корисника ловишта са учесником у лову ако проузрокује штету у току лова, што је прописано Законом о ловству и дивљачи. Мишљења смо да је Предузеће у своје име и за свој рачун уговорило осигурање из делатности за проузроковану штету трећим лицима услед смрти, повреде тела или здравља, односно оштећења или уништења ствари и да не постоји законска обавеза осигурања ловаца и риболоваца (трећих лица).

Законом о јавним набавкама је дефинисано да је уговор о јавној набавци теретни уговор закључен у писаној или електронској форми између наручиоца и понуђача у складу са спроведеним поступком јавне набавке, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова. Према томе, Предузеће као наручилац врши набавке за потребе свог пословања односно обављања делатности које су утврђене оснивачким актом, те других делатности утврђених статутом, што подразумева да набавке врши у своје име и за свој рачун, а за рачун трећих лица ако је на то изричито овлашћено или обавезано принудним прописима.

Чланом 43. Закона о туризму је прописано да су послови туристичке агенције, поред осталог и послови заступања у осигурању путника и пртљага у складу са законом којим се уређује осигурање.

Чланом 24. Закона о осигурању прописано је да друштво за осигурање може да закључи уговор о посредовању у осигурању и уговор о заступању у осигурању само са лицем које је добило дозволу за обављање тих послова по одредбама овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана друштво за осигурање може да закључи уговор о посредовању у осигурању и уговор о заступању у осигурању и са правним лицем које послове посредовања и заступања у осигурању обавља на основу посебног закона и сагласности Народне банке Србије да испуњава услове о кадровској и техничкој оспособљености прописане овим законом за обављање тих послова, а по претходном упису тог лица у регистар из члана 147. став 2. овог закона.

На пословање правног лица из става 2. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона којима се уређује обавештавање Народне банке Србије и вршење надзора над њиховим пословањем. Предузеће не поседује сагласност Народне банке Србије у смислу цитираног члана Закона о осигурању.

С обзиром на наведено, мишљења смо да је Предузеће у делу закључивања уговора о осигурању ловаца и риболоваца вршило послове који нису у складу са одредбама Закона о осигурању.

У огранку Сремска Митровица по истеку претходног уговора о осигурању имовине вршено је месечно фактурисање и плаћање до закључења уговора по спроведеном поступку јавне набавке.

Огранци Сремска Митровица и Нови Сад нису вршили разграничење расхода периода по рачунима за осигурање, док су огранци Сомбор, Панчево и Ловотурс, као и Дирекција Предузећа извршили разграничење расхода периода.

Због наведеног, огранак Нови Сад је исказао веће раходе у 2013. години за 833 хиљаде динара, а огранак Сремска Митровица за 1.605 хиљада динара, што је утицало на смањење нето добитка Предузећа за 2013. годину за 2.438 хиљада динара. Предузеће је у поступку вршења ревизије, налогом број 80093 и број 810545, извршило корекцију у пословним књигама за 2014. годину, на терет рачуна 289 – остала активна временска разграничења, у корист рачуна 691 - приходи по основу исправке материјално безначајних грешака из ранијих година.

Трошкови платног промета исказани су у износу 4.365 хиљада динара и односе се на провизије пословних банака и провизије Министарства финансија Управе за трезор.

Трошкови чланарина исказани су у износу 8.654 хиљаде динара, а односе се на чланарине коморама које се обрачунавају на бруто зараде запослених, а на терет Предузећа.

Трошкови пореза исказани су у износу 123.172 хиљаде динара и односе се на накнаде за коришћење шума у висини 3% од оствареног прихода, што износи 78.598 хиљада динара, накнаде за одводњавање и коришћење вода у износу 32.889 хиљада динара, накнаде за ловство у износу 2.826 хиљада динара и остале јавне приходе у износу 8.859 хиљада динара.

Трошкови доприноса исказани су у износу 295 хиљада динара и односе се на доприносе за бенифицирани радни стаж за запосленог који је остваривао своје право путем суда.

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу 14.226 хиљада динара и односе се на трошкове такси, судске трошкове и вештачења у износу 4.004 хиљаде динара, трошкове сертификације шума у износу 1.216 хиљада динара, трошкове превенције радне инвалидности 0,20% на бруто зараде Предузећа у складу са Правилником о раду у износу од 2.492 хиљаде динара, трошкове одржавања манифестације Шумаријада у износу 3.204 хиљаде динара и остале нематеријалне трошкове у износу 3.310 хиљада динара.

8.5. Финансијски приходи

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од камата	46.444	84.330
Позитивне курсне разлике	5.537	42.185
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	28	1.388
Укупно	52.009	127.903

Приходи од камата остварени су у укупном износу од 46.444 хиљаде динара, а обухватају у највећем делу приходе од обрачунатих камата на орочене краткорочне депозите Предузећа код банака у износу од 36.081 хиљада динара и обрачунатих камата за неблаговремено плаћање обавеза по издатим фактурама у износу од 10.170 хиљада динара.

Позитивне курсне разлике исказане у износу од 5.537 хиљада динара, највећим делом се односе на курсне разлике настале по основу потраживања од купаца у иностранству.

8.6. Финансијски расходи

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Расходи камата	2.627	20.978
Негативне курсне разлике	2.940	13.272
Укупно	5.567	34.250

Расходе камата чине камате по основу неблаговремено измирених обавеза према добављачима у земљи у износу 2.627 хиљада динара.

Негативне курсне разлике у износу од 2.449 хиљада динара настале су по основу обавеза према добављачима у иностранству.

Негативне курсне разлике у износу од 491 хиљада динара настале су по основу динарске позајмице огранка Панчево примљене од огранка Сремска Митровица (са девизном клаузулом), а исте су исказане као приход у пословним књигама огранка Сремска Митровица. Ове курсне разлике не представљају финансијски расход Предузећа, а пошто су из интерних односа требало их је укинути.

8.7. Остали приходи

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	16.353	16.776
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава	15.230	27.952
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	6.814	5.074
Вишкови	5.124	335
Приходи од смањења обавеза	5.124	1.397
Приходи од укидања дугорочних резервисања	3.992	-
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	3.053	199
Добици од продаје материјала	1.258	315
Добици од продаје биолошких средстава	57	27
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме	-	3.531
Остали непоменути приходи	13.702	16.607
Укупно	70.707	72.213

Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана исказани су у износу од 16.353 хиљаде динара и односе се на наплаћена потраживања која су индиректно отписана у 2012. години.

Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава у износу од 15.230 хиљада динара чине приходи од прираста вредности шума од 5.721 хиљада динара (Сомбор, Панчево и Нови Сад) и приходи од прираста вредности основног стада од 9.509 хиљада динара (Сремска Митровица и Ловотурс).

Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика исказани су у износу од 3.053 хиљаде динара чине позитиван ефекат уговорене ревалоризације за откуп станова на рате у огранцима Сомбор и Сремска Митровица.

Остали непоменути приходи исказани у износу од 13.702 хиљада динара, највећим делом односе се на накнаде за коришћење шумских камионских путева (огранак Сремска Митровица) од 3.316 хиљада динара, ванредне приходе од 2.636 хиљада динара, накнадно одобрене попусте од 2.390 хиљада динара, приходе од станарина од 1.556 хиљада динара, накнадно утврђене приходе из ранијих година од 1.231 хиљада динара и остале приходе од 2.573 хиљаде динара (накнада штете од ДДОР-а, приходи од судских такси по основу тужби, приходи по основу накнаде штете од правних и физичких лица, приходи од продаје ловних карата и приходи од тендера).

8.8. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу 76.557 хиљада динара и приказани су у следећој табели:

Назив	2013. година	2012. година
Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3.150	1.265
Губици по основу расхоровања и продаје биолошких средстава	2.576	-
Мањкови	1.956	429
Расходи по основу директних отписа потраживања	2.278	540
Расходи по основу расхоровања залиха материјала и робе	670	801
Остали непоменути расходи	15.138	75.120
Обезвређење биолошких средстава	16.751	619
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	94	429
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других ХОВ расположивих за продају	-	300
Обезвређење залиха материјала и робе	372	29
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	32.854	38.041
Обезвређење остале имовине	718	-
Укупно	76.557	117.573

Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме исказани у износу од 3.150 хиљада динара односе се на искњижавање основних средстава због дотрајалости (ловна ограда) приликом спровођења годишњег пописа за 2013. годину.

Губици по основу расхоровања и продаје биолошких средстава исказани су у износу од 2.576 хиљада динара, а односе се на губитке по основу испуштања основног стада из ограђеног ловишта у неограђено подручје ради лова.

Мањкови су исказани у пословним књигама Предузећа у износу од 1.956 хиљада динара и односе се на мањкове готових производа, као и мањкове материјала (огранак Ловотурс), а на основу Извештаја централне пописне комисије за 2013. годину, који је усвојио Управни одбор Предузећа.

Расходи по основу директних отписа потраживања исказани у износу 2.278 хиљада динара односе се на директни отпис потраживања из претходних година - FURNFLOOR доо, Београд у износу од 1.663 хиљаде динара и остала потраживања од купаца 615 хиљада динара по Одлуци о усвајању извештаја о годишњем попису имовине и обавеза од 29.01.2014. године.

Остали непоменути расходи исказани у износу 15.138 хиљада динара односе се на накнаде штете и судске спорове у износу 7.832 хиљаде динара, издатке за хуманитарне, верске и спортске организације у износу 2.748 хиљада динара, издатке за ловне карте 880 хиљада динара, издатке из ранијих година 1.673 хиљаде динара, као и остале непоменуте расходе у износу од 2.005 хиљада динара.

Трошкови обезвређења биолошких средстава исказани су износу од 16.751 хиљада динара и односе се на усклађивање вредности шума приликом пописа у огранку Сремска Митровица у износу 15.707 хиљада динара, обезвређење основног стада у износу 1.036 хиљада динара у огранку Ловотурс, као и обезвређење основног стада у износу 8 хиљада динара код огранка Сомбор.

Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана у износу од 32.854 хиљаде динара чини исправка вредности потраживања од купаца и остала потраживања од 31.585 хиљада динара и датих аванса од 1.269 хиљада динара.

8.9. Нето добитак – губитак пословања које се обуставља

-у хиљадама динара

Назив	2013. година	2012. година
Расходи, ефекати промене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	5.108	1.251

У Билансу успеха за 2013. годину Предузеће је на позицији – Нето губитак пословања које се обуставља исказало 5.108 хиљада динара, као разлику између накнадно утврђених расхода из ранијих година од 5.157 хиљада динара и накнадно утврђених прихода из ранијих година од 49 хиљада динара, као исправка грешке из ранијих година која није материјално значајна.

8.10. Нето добитак

Предузеће је у 2013. години остварило нето добитак у износу 66.408 хиљада динара, као разлику укупних прихода од 3.923.439 хиљада динара и укупних расхода у износу 3.841.728 хиљада динара, умањену за нето губитак који се обуставља од 5.108 хиљада динара и порески расход периода од 13.218 хиљада динара и увећано за одложени порески приход периода у износу од 3.023 хиљада динара.

9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Извештај о променама на капиталу у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године, сачињен је на начин да истинито и објективно одражава стање капитала на дан 31.12.2013. године, као и промене на позицијама капитала у току 2013. године, као и у претходној години, у складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја.

10. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Извештај о токовима готовине у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године садржи информације о примањима и издавањима готовине и готовинских еквивалената по основу пословних активности, активности инвестирања и активности финансирања.

11. ОБЕЛОДАЊИВАЊА У НАПОМЕНАМА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

Напомене уз финансијске извештаје за 2013. годину садрже основу за састављање финансијских извештаја и примењене рачуноводствене политике као и друга обелодањивања у складу са МРС односно МСФИ.

12. СУДСКИ СПОРОВИ

Према прегледима судских поступака, које је сачинио Сектор за правне, опште и кадровске послове у Дирекцији и службе тог сектора у огранцима, при чему евиденције нису једнообразно попуњене, Предузеће у 2013. години укупно води 26 привредних, 49 радних спорова, 54 парнична поступка, 48 поступака извршења, а у 2 поступка је стечајни поверилац (ОЗЗ Ковиљ, Ковиљ, са потраживањем 2.651 хиљада динара и ОЗЗ Задругар, Бачка Паланка, са потраживањем 72 хиљаде динара).

Поред тога, Предузеће је у 2013 години, надлежним органима поднело 121 кривичну пријаву (од тога 63 пријаве поднете од стране огранка Панчево) против познатих или непознатих извршилаца кривичних дела за дела шумске крађе, крађе, тешке крађе, противправно одузимање земљишта, незаконит лов или риболов, али и за злоупотребе службеног положаја и несавестан рад у служби против појединих запослених. У кривичним поступцима Предузеће иступа у својству оштећеног са имовинским захтевима и заинтересовано је за исходе поступака, а заступања у својству оштећеног у тим поступцима углавном врше адвокати са којима су закључени уговори о адвокатским услугама у спроведеном поступку јавне набавке мале вредности (Напомена б.), али и запослени којима су послови заступања пред судовима у опису посла.

У 2013. години Предузеће је поднело 95 захтева за покретање прекршајног поступка за прекршаје прописане Законом о шумама, Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда и Законом о заштити природе.

Предузеће је тужилац у 84 судска спора (од чега 12 парничних, 9 привредних, 7 радних спорова, 8 ванпарничних поступака, а у току је 48 поступака извршења), а највећу вредност имају следећи спорови:

- Против ЈП Србијашуме у вредности 11.294 хиљаде динара, у којем је пресудом број 40П/2013 Привредног суда у Београду утврђено да постоје међусобна потраживања, а по пребијању обавезано је ЈП Србијашуме да исплате Предузећу износ 4.406 хиљада динара на име главног дуга са законском затезном каматом.
- По тужби против ЈВП Воде Војводине, по пресуди Привредног суда у Новом Саду, број ЗП.787/2011 од 15.10.2013. године, ЈВП Воде Војводине су обавезане да исплате дуг од 659 хиљада динара по основу неблаговремено измирене обавезе накнаде за одводњавање са законском каматом.
- Предузеће је против Општине Тител у 2013. години покренуло судски спор ради утврђења ништавости Споразума број 1538 од 3.6.2008. године, којим су регулисане међусобне обавезе у вези са поступком комасације, којом је извршена замена земљишта, а на начин да Општина Тител, на име разлике у вредности земљишта исплати Предузећу износ 12.124 хиљаде динара. Управни одбор Предузећа је одлуком број 1754/XXXIV-1 од 15.4.2013. године поништио одлуку Управног одбора о замени земљишта из 2008. године, а 11.7.2013. године покренут је судски спор. Основ за ништавост је непостојање претходне сагласности Републичке дирекције за имовину Републике Србије.

- Предузеће има утврђено потраживање од ОЗЗ Ковиљ у износу 2.680 хиљада динара, али дуг није наплаћен, јер је тужени у стечају, а Lunix доо, Ветерник, према коме је утврђено потраживање у износу 2.023 хиљаде динара је у банкротству.
- Пресудом Привредног суда у Сремској Митровици, број П.282/2012 од 3.7.2013. године, ради исељења, обавезано је привредно друштво Агео доо, Београд да се исели и преда у државину објекат Обедска бара који је користио по основу закупа, а у другом поступку је утврђен предлог за извршење по основу веродостојне исправе у износу 7.000 хиљада динара.
- Против Вајбал доо, Београд по основу потраживања за закупнину Стоваришта у Панчеву, у вредности 9.000 хиљада динара.
- Предузеће води имовинско-правне спорове против запослених, од који су највећи спор против Бранислава Радовића и Жупањац Миљана у вредности 7.364 хиљаде динара ради накнаде материјалне штете проузроковане на раду, затим посебан спор против Бранислава Радовића у вредности 2.201 хиљада динара ради враћања неотплаћеног дела стамбеног зајма који је одобрен 2002. године.

Предузеће је тужена страна у 91-ом поступку, од чега у 32 парнична поступка, 42 радна спора, 17 привредних спорова.

Радни спорови по тужбама запослених већином се односе на поништај решења о отказу уговора о раду, те накнаду штете због професионалног обољења и смањења радне способности, повреде на раду, неискоришћеног годишњег одмора или за прековремени рад, а у парничним поступцима по тужбама физичких лица за накнаду штете од дивљачи и слично. Радне спорове са запосленима углавном воде адвокати.

У судским споровима који се воде против Предузећа највећу вредност имају следећи спорови:

- Привредни спор по тужби ФФБ комерц ад, Београд (12.833 хиљаде динара) ради исплате дуга за два испоручена аутобуса. Пресудом од 5.2.2013. године Предузеће је обавезано да плати главни дуг од 12.833 хиљаде динара и 741 хиљада динара за трошкове, јер без одлагања, у моменту пријема испоруке Предузеће није истакло да задржава право на наплату уговорне казне.
- ЈП Путеви Србије, Београд (9.000 хиљада динара) ради повраћаја због неизвршења обавезе по споразуму из 2009. године о преносу права коришћења на непокретности која је у поступку реституције враћена манастиру Ковиљ.
- ЈВП Воде Војводине, Нови Сад (1.700 хиљада динара) ради плаћања накнаде за одводњавање, што је Предузеће по судској пресуди измирило у 2013. години,
- Циклонизација доо, Нови Сад (5.416 хиљада динара) ради повраћаја уплаћене закупнине за закуп шумског земљишта због ништавости уговора о закупу, јер за закуп није прибављена сагласност Републичке дирекције за имовину,
- ВП Сава, Сремска Митровица (1.900 хиљада динара) ради накнаде штете настале на водопривредном објекту - насипу, због издавања дозвола за испашу физичким лицима од стране Предузећа, без прибављене водопривредне сагласности, док је по тужби Митамил доо, Бечеј (1.643 хиљаде динара) за исплату дуга извршни поступак у току,
- парнични поступци по тужби Милорада Чолића за накнаду штете (2.777 хиљада динара) и по тужби Марина Ђурина за заштиту права личности и накнаду штете (1.700 хиљада динара).

У Напоменама уз финансијске извештаје Предузеће је обелоданило да се против Предузећа воде судски спорови у вредности од 104.580 хиљада динара.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОЈВОДИНАШУМЕ“, ПЕТРОВАРАДИН
ЗА 2013. ГОДИНУ**

С а д р ж а ј

1. БИЛАНС СТАЊА	3
2. БИЛАНС УСПЕХА	5
3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	6
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	8

1 БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		31. децембар 2013. године	31. децембар 2012. године
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА		8.864.280	8.661.795
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ		208	215
ГУДВИЛ			
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	7.1	16.107	5.982
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА		8.807.722	8.617.092
Некретнине, постројења и опрема	7.2	2.051.335	1.950.351
Инвестиционе некретнине		25.658	26.856
Биолошка средства		6.730.729	6.639.885
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	7.3	40.243	38.506
Учешћа у капиталу		1.022	1.858
Остали дугорочни финансијски пласмани		39.221	36.648
ОБРТНА ИМОВИНА		1.429.398	1.542.778
ЗАЛИХЕ	7.4	360.675	374.373
СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	7.5	344	356
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		1.068.379	1.168.049
Потраживања	7.6	295.999	306.081
Потраживања за више плаћен порез на добитак			
Краткорочни финансијски пласмани	7.7	552.968	690.217
Готовински еквиваленти и готовина	7.8	214.115	163.799
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	7.9	5.297	7.952
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	7.10	23.436	20.413
ПОСЛОВНА ИМОВИНА		10.317.114	10.224.986
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА			
УКУПНА АКТИВА		10.317.114	10.224.986
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	7.20	323	313

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2013. године** – Наставак

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		31. децембар 2013. године	31. децембар 2012. године
ПАСИВА			
КАПИТАЛ	7.11.	8.607.553	8.563.641
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	7.11.1. 7.11.2	6.604.262	6.604.262
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	7.11.3.	208	215
РЕЗЕРВЕ	7.11.4.	430.931	430.931
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	7.11.5	8.551	7.877
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	7.11.6	1.580.703	1.536.110
ГУБИТАК			
ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ			
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		1.709.561	1.661.345
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	7.12	1.098.453	1.037.647
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		428	575
Дугорочни кредити			
Остале дугорочне обавезе	7.13	428	575
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		610.680	623.123
Краткорочне финансијске обавезе	7.14	17	19
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља			
Обавезе из пословања	7.15	166.945	214.845
Остале краткорочне обавезе	7.16	145.390	129.274
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	7.17	298.075	275.210
Обавезе по основу пореза на добитак	7.19	253	3.775
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ			
УКУПНА ПАСИВА		10.317.114	10.224.986
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	7.20	323	313

2. БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од **01.01.2013. до 31.12.2013. године**

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		2013. година	2012. година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	8.1.	3.800.723	3.593.476
Приходи од продаје	8.1.1.	2.858.698	2.712.053
Приходи од активирања учинака и робе	8.1.2.	817.947	763.698
Повећење вредности залиха учинака	8.1.3.	17.171	
Смањење вредности залиха учинака			29.281
Остали пословни приходи	8.1.4.	106.907	147.006
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	8.2.	3.759.604	3.592.285
Набавна вредност продате робе	8.2.1.	1.851	2.078
Трошкови материјала	8.2.2.	574.171	490.539
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8.2.3.	1.646.193	1.541.130
Трошкови амортизације и резервисања	8.3.	1.020.576	1.061.985
Остали пословни расходи	8.4.	516.813	496.553
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		41.119	1.191
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	8.5.	52.009	127.903
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	8.6.	5.567	34.250
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	8.7.	70.707	72.213
ОСТАЛИ РАСХОДИ	8.8.	76.557	117.573
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		81.711	49.484
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	8.9.	5.108	1.251
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		76.603	48.233
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода	8.10.	13.218	9.429
Одложени порески расходи периода			
Одложени порески приходи периода	8.10.	3.023	4.826
Исплаћена лична примања послодавцу			
НЕТО ДОБИТАК	8.10.	66.408	43.630
НЕТО ГУБИТАК			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА			
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
Основна зарада по акцији			
Умањена (разводњена) зарада по акцији			

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	2013. година	2012. година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	3.632.770	3.343.133
Продаја и примљени аванси	3.320.569	3.157.445
Примљене камате из пословних активности	10.218	16.073
Остали приливи из редовног пословања	301.983	169.615
Одливи готовине из пословних активности	3.189.415	3.118.530
Исплате добављачима и дати аванси	1.105.510	1.065.360
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	1.662.948	1.558.800
Плаћене камате	1.342	3.237
Порез на добитак	16.740	5.195
Плаћања по основу осталих јавних прихода	402.875	485.938
Нето прилив готовине из пословних активности	443.355	224.603
Нето одлив готовине из пословних активности		
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	59.625	125.359
Продаја акција и удела (нето приливи)		
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	6.969	70.601
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	34.023	3.000
Примљене камате из активности инвестирања	18.633	51.758
Примљене дивиденде		
Одливи готовине из активности инвестирања	390.425	368.308
Куповина акција и удела (нето одливи)		
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	325.349	257.375
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	65.076	110.933
Нето прилив готовине из активности инвестирања		
Нето одлив готовине из активности инвестирања	330.800	242.949

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године - Наставак

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	2013. година	2012. година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања		
Увећање основног капитала		
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)		
Остале дугорочне и краткорочне обавезе		
Одливи готовине из активности финансирања	64.836	28.475
Откуп сопствених акција и удела		
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	62.504	26.790
Финансијски лизинг		
Исплаћене дивиденде	2.332	1.685
Нето прилив готовине из активности финансирања		
Нето одлив готовине из активности финансирања	64.836	28.475
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	3.692.395	3.468.492
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	3.644.676	3.515.313
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	47.719	
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		46.821
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	163.799	181.708
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	5.537	42.185
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	2.940	13.273
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	214.115	163.799

4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Остали капитал	Неуплаћени уписани капитал	Резерве	Нереализовани губици по основу хартија од вредности	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање на дан 01.01.2012. године	6.584.913	19.349	202	430.931	2.578	1.510.331	8.543.148
Исправка материјално значајних грешака и промена рач.политика-повећање							
Исправка материјално значајних грешака и промена рач.политика-смањење							
Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2012. године	6.584.913	19.349	202	430.931	2.578	1.510.331	8.543.148
Укупна повећања у претходној години			13		5.299	43.630	38.344
Укупна смањења у претходној години						17.851	17.851
Стање на дан 31.12.2012. године	6.584.913	19.349	215	430.931	7.877	1.536.110	8.563.641
Исправка материјално значајних грешака и промена рач.политика-повећање							
Исправка материјално значајних грешака и промена рач.политика-смањење							
Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2013. године	6.584.913	19.349	215	430.931	7.877	1.536.110	8.563.641
Укупна повећања у текућој години					674	66.408	66.408
Укупна смањења у текућој години			7			21.815	21.815
Стање на дан 31.12.2013. године	6.584.913	19.349	208	430.931	8.551	1.580.703	8.607.553